

INFORME
DE L'AUTORITAT
CATALANA PER A
LA PREVENCIÓ
DE LA TORTURA
DESEMBRE 2014

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

INFORME ANUAL
DE L'AUTORITAT
CATALANA PER
A LA PREVENCIÓ
DE LA TORTURA
DESEMBRE 2014

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

1a edició: Desembre de 2014

Informe de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura. Desembre 2014

Maquetació: Síndic de Greuges

Imprès sobre paper ecològic

Disseny original: America Sanchez

Foto portada: © Jordi Soteras

ÍNDIX GENERAL

I. INTRODUCCIÓ	5
II. VISITES REALITZADES L'ANY 2014	11
2.1. METODOLOGIA	15
2.2. VISITES REALITZADES: OBSERVACIONS, RECOMANACIONS I RESPOSTES REBUDES	18
a. Comissaries	18
b. Centres penitenciaris	57
c. Centres geriàtrics	63
d. Centres de salut mental	71
e. Mòdul hospitalari penitenciar	72
f. Unitat hospitalària psiquiàtrica penitenciària	75
g. Centres residencials per a discapacitats	77
h. Centres d'internament de menors	77
III. LES FUNCIONS DE POLICIA JUDICIAL DE LES POLICIES LOCALS DE CATALUNYA	87
IV. ASSISTÈNCIA I CONDUCCIÓ DE PERSONES DETINGUDES	95
V. ÀMBIT INSTITUCIONAL	103
VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES L'ANY 2013	107
VII. CONCLUSIONS GENERALS	131

I. INTRODUCCIÓ

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull l'activitat realitzada al llarg de l'any 2014 per l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (ACPT). Aquest és el cinquè informe que es presenta al Parlament de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 74 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

El nombre de centres visitats ha continuat creixent en relació amb els centres supervisats els tres anys anteriors. S'han visitat 82 centres, mentre que l'any 2013 se'n van visitar 53, l'any 2012, 36, i l'any 2011, 17. La característica comuna dels centres objecte de supervisió per l'ACPT és que exerceixen la custòdia de persones que, per motius diversos, estan privades de llibertat.

La novetat incorporada enguany, seguint les recomanacions metodològiques que l'any anterior va formular l'Associació de Prevenció de la Tortura –principal ONG d'àmbit internacional en la prevenció de la tortura–, ha estat la comunicació de manera immediata als responsables dels equipaments visitats de les observacions i les recomanacions que es deriven de les visites realitzades. Això ha permès que en el moment de presentar aquest informe una part important de les recomanacions ja es puguin considerar acceptades per l'administració responsable.

Metodològicament, també cal destacar la incorporació a l'Equip de Treball d'una tècnica externa, especialista en psiquiatria i en medicina legal i forense. Aquesta nova visió permet millorar l'anàlisi dels aspectes mèdics i de l'ús de les contencions mecàniques i farmacològiques, que en les visites a centres geriàtrics, unitats hospitalàries psiquiàtriques penitenciàries, centres de salut mental i departaments d'infermeria de centres penitenciaris sovint s'han de saber valorar.

Aquesta incorporació de suport tècnic a càrrec de personal qualificat es veurà reforçada el proper any amb la col·laboració d'altres tècnics experts, especialistes en altres disciplines com ara la geriatria.

Cal recordar que totes les visites segueixen un protocol prèviament establert,

singularitzat en funció del tipus de centre supervisat. Les visites es fan sempre sense avís previ i sense que hi hagi una franja horària definida.

Principals conclusions i recomanacions

Aquest informe presenta per a cada centre visitat una breu fitxa en la qual, i entre altres informacions, es recullen les principals conclusions extretes per l'Equip i les recomanacions que se'n deriven.

D'aquestes conclusions i recomanacions, cal destacar-ne dues de manera especial:

1) Dèficits en el procés de custòdia dels detinguts. Actualment la durada real de la detenció preventiva comporta en molts casos una vulneració sistemàtica del dret a la llibertat (article 17 CE) del detingut, atès que el temps transcorregut entre la detenció i la conducció davant el jutge excedeix a bastament el “temps estrictament necessari” que recullen l'article 17.2 de la Constitució espanyola i l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal.

Per la seva banda, la UE ha dictat tres directives des del 2010, la Directiva 2010/64/UE, sobre el dret de traducció i interpretació en els processos penals; la Directiva 2012/13/UE, sobre el dret a la informació en els processos penals, i la Directiva 2013/48/UE, sobre el dret d'assistència de l'advocat en els processos penals, que, en línies generals, no són observades pels cossos policials del país i, en conseqüència, incideixen de ple en l'increment dels dèficits detectats en el procés de custòdia.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha assentat en diverses sentències que les normes recollides en les directives comunitàries quan no s'han transposat en l'ordenament jurídic de cada estat gaudeixen de l'efecte directe vertical, que significa que són imperatives i que, com a tals, poden ser invocables de manera expressa i directa davant les autoritats públiques.

No és acceptable, doncs, que es denegui sistemàticament als lletrats l'accés al llibre de custòdia de detinguts per conèixer l'hora exacta de la detenció o, el que és molt més

greu, la denegació de la còpia de l'atestat policial abans de començar la declaració de la persona detinguda. Aquesta pràctica contradiu clarament la Directiva 2012/13/UE, el termini de transposició de la qual finalitzava el 2 de juny del 2014. L'article 7.1 d'aquesta directiva estableix que "quan una persona sigui objecte de detenció o privació de llibertat en qualsevol fase del procés penal, els estats membres han de garantir que es lliuri a la persona detinguda o al seu advocat els documents relacionats amb l'expedient específic que estiguin en poder de les autoritats competents i que siguin fonamentals per impugnar de manera efectiva, segons el que disposa la legislació nacional, la legalitat de la detenció o de la privació de llibertat".

Tampoc no és ajustada a dret la negativa de permetre a l'advocat comunicar-se reservadament amb el seu defensat des del primer moment de la detenció, sigui per telèfon o per qualsevol altre mitjà com ara la videoconferència, fins i tot, abans de entrevistar-se amb ell i de ser interrogat per la policia, d'acord amb el que estableix la Directiva 2013/48/UE en els articles 3.2a i 3.3a. Si bé és cert que en aquest cas el termini de venciment de la transposició és per al proper 27 de novembre de 2016, la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea assenyala en diverses sentències que els jutjats nacionals s'han d'abstenir de fer interpretacions del dret penal intern que puguin comprometre les finalitats i els objectius de la normativa comunitària.

En un altre ordre de coses, la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va acordar el passat 6 de maig de 2014 fer un canvi en les normes de repartiment dels jutjats d'instrucció de Barcelona i establir una segona conducció de persones detingudes al partit judicial de Barcelona.

En termes generals, la doble conducció s'ha de valorar positivament, atès que suposa una certa millora respecte de la situació anterior. Al mateix temps, però, és necessari posar en qüestió la forma com s'ha implantat i denunciar que resulta clarament insuficient per resoldre el problema de fons. Tal com s'ha establert, la doble conducció no soluciona la sistemàtica

vulneració del dret a la llibertat de les persones detingudes, que se segueix produint en la gran majoria de casos.

En qualsevol cas, cal ser conscients que l'objectiu plantejat requereix la implicació activa de tots els operadors que participen d'una manera o altra en la tutela dels drets dels detinguts, molt especialment els cossos policials, els jutges i els advocats. Per això, i amb l'objectiu d'incrementar les garanties durant el procés de custòdia dels detinguts, l'ACPT recomana:

a) Que les comissaries de policia avisin els col·legis d'advocats immediatament després que es produeixi la detenció sense excuses ni demores.

b) Que els col·legis d'advocats contactin sense dilacions amb el lletrat designat o el que pertoqui per torn d'ofici.

c) Que l'advocat requerit assisteixi a la comissaria en un lapse de temps raonable i que es computi, si escau, el termini de vuit hores legalment establert a partir de l'avís.

d) Que els col·legis d'advocats adverteixin del fet que la legislació europea relativa a l'assistència al detingut és aplicable, notòria i pública, i que adverteixin que si els cossos policials persisteixen a negar l'exercici d'aquests drets s'haurà de denunciar la comissió de delictes, d'acord amb l'article 537 del Codi penal.

e) Que els agents dels cossos policials practiquin les diligències sense demores indegudes.

f) Que, un cop practicades les diligències necessàries –tal com prescriu l'article 520 LECrim–, els detinguts siguin immediatament traslladats davant l'autoritat judicial.

g) Que els jutjats de guàrdia estiguin en disposició de rebre detinguts durant el màxim lapse de temps possible (de 08.00 a 22.00 hores).

2) Polícies locals i funcions policia judicial. Les visites realitzades a dependències de polícies locals de Catalunya evidencien que assumeixen funcions de policia judicial, i que practiquen intervencions, detencions, custòdies i trasllats de detinguts amb diferents

critèris i nivells d'autonomia i de col·laboració amb els Mossos d'Esquadra. S'observa una disparitat de competències assumides en matèria de policia judicial, de protocols d'actuació i d'experiències pràctiques.

Aquesta disparitat de funcions suscita el dubte sobre si en tots els casos s'observen els marcs legals vigents, que, cal dir-ho, contribueixen, a la pràctica, a l'existència d'aquestes diferències diametral, ja que les nombroses previsions normatives estatals i autonòmiques que regulen les funcions de policia judicial de les policies locals no són prou coherents ni precises.

Amb l'objectiu d'incrementar en les policies locals les garanties durant el procés de custòdia dels detinguts, l'ACPT recomana:

a) És convenient procedir a una clarificació normativa que resolgui les incoherències i les insuficiències del marc legal autonòmic, amb un catàleg de les funcions de policia judicial que corresponen al Cos de Mossos d'Esquadra, que exerceix la funció de policia ordinària i integral, i de les funcions pròpies i complementàries que poden desenvolupar les policies locals.

b) En cada municipi, en els convenis que es poden signar entre el Departament d'Interior i cada ajuntament s'han de enumerar i concretar les funcions de policia judicial que, segons les dimensions, circumstàncies i possibilitats respectives, poden desenvolupar les policies locals corresponents d'entre les que determina el catàleg que estableixi la legislació autonòmica.

c) L'assumpció de la competència per part d'algunes policies locals per instruir atestats per atemptats o resistència contra agents de l'autoritat municipal, i fins i tot contra les autoritats o els funcionaris municipals, no té justificació tècnica ni pràctica i resulta inconvenient pel risc de confondre la condició subjectiva de víctima o de testimoni, amb la d'instructor, que necessàriament ha d'estar revestida d'objectivitat i imparcialitat.

d) Cal evitar el fet que grans municipis com ara Barcelona disposin d'una estructura permanent de recursos humans,

instal·lacions i funcions dedicada a activitats de planificació de política criminal. D'una banda, no estan justificades, ja que excedeixen el que permeten les normes vigents i, de l'altra, no s'adiuen amb l'existència a Catalunya d'un model de policia integral

e) El trasllat dels detinguts a càrrec de la Policia Local des del municipi en què s'ha produït la detenció fins a un altre on hi hagi dependències de Mossos només és admissible legalment quan està previst en els convenis subscrits entre l'ajuntament i el Departament d'Interior o en els plans de coordinació aprovats per aquest. En qualsevol cas s'han d'evitar les disfuncions administratives o organitzatives que impliquen dilacions derivades de trasllats extramunicipals per a la posada a disposició dels Mossos o més de dos trasllats successius, ja que afecten negativament els drets de les persones detingudes.

f) Finalment, en aquest apartat es proposa, com ja es va formular en l'informe anterior, que totes les àrees de custòdia de la policia local que presentin deficiències estructurals (impossibilitat de separar detinguts, manca d'eines de treball, inadequació d'instal·lacions) deixin d'actuar com a dipòsit de detinguts, i que siguin les dependències de custòdia dels Mossos d'Esquadra de la localitat o la zona en qüestió les que facin aquestes funcions.

Marc institucional d'actuació de l'ACPT

Enguany l'esforç formatiu de l'ACPT s'ha dut a terme entorn del Protocol d'Istanbul. En aquest sentit es va commemorar el Dia Internacional en Suport a les Víctimes de la Tortura (26 de juny) amb una jornada sobre l'aplicació del Protocol d'Istanbul en la prevenció de la tortura i els maltractaments, i la tasca dels OPCAT.

D'altra banda, cal fer esment que queda pendent que el Parlament de Catalunya designi els dos nous membres del Consell Assessor per a la Prevenció de la Tortura que han d'ocupar la representació dels que s'han donat de baixa al llarg del 2014.

Incompliment de la Llei del Síndic de Greuges per la manca de comunicació a les Nacions Unides

Cal recordar un any més que, malgrat els anys transcorreguts des de l'aprovació de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges, resta pendent que el Govern espanyol comuniqui al Subcomitè de les Nacions Unides de Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants que el

Síndic de Greuges actua com a Autoritat Catalana per la Prevenció de la Tortura. Cal cridar l'atenció sobre l'incompliment greu de la Llei del Síndic de Greuges que representa aquesta manca de comunicació. En aquest mateix context, resta també pendent de concreció el conveni de col·laboració entre el Defensor del Poble (en funcions de Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura en l'àmbit espanyol) i el Síndic de Greuges (en funcions de Mecanisme Català de Prevenció de la Tortura).

II. VISITES REALITZADES

II. VISITES REALITZADES

2.1. METODOLOGIA	15
2.2. VISITES REALITZADES: OBSERVACIONS, RECOMANACIONS I RESPOSTES REBUDES	18
a. Comissaries.	18
b. Centres penitenciaris	57
c. Centres geriàtrics	63
d. Centres de salut mental.	71
e. Mòdul hospitalari penitenciari	72
f. Unitat hospitalària psiquiàtrica penitenciària	75
g. Centres residencials per a discapacitats.	77
h. Centres d'internament de menors	77

2.1. Metodologia

Durant el 2014 s'han realitzat un total de 82 visites a 81 centres diferents, d'acord amb la distribució següent:

- Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra: 31 comissaries
- Policia local o guàrdia urbana: 30 comissaries (31 visites)
- Centres penitenciaris: 5
- Centres geriàtrics: 5
- Centres de salut mental: 2
- Mòduls penitenciaris hospitalaris: 1
- Unitats hospitalàries psiquiàtriques penitenciaris: 1
- Centres residencials de discapacitats: 1
- Centres de justícia juvenil: 1
- Centres residencials d'educació intensiva: 1
- Centres residencials d'acció educativa: 1
- Centres d'acolliment: 1
- Comunitats terapèutiques: 1

Una novetat respecte als anys anteriors és que les visites realitzades a centres geriàtrics, unitats hospitalàries psiquiàtriques penitenciaris, centres de salut mental i departaments d'infermeria de centres penitenciaris s'han fet amb la participació i la col·laboració d'una tècnica externa, especialista en medicina legal i forense i psiquiatria, la qual cosa ha suposat un enfocament complementari i qualificat a l'hora de realitzar les visites; en particular, des de la perspectiva de l'anàlisi dels aspectes mèdics i de l'ús de les contencions mecàniques i farmacològiques.

Amb la incorporació d'aquesta experta s'inicia una nova perspectiva de treball de l'ACPT i la voluntat d'ara endavant és comptar amb la col·laboració d'altres tèc-

nic experts, especialistes en altres disciplines com ara la geriatria.

D'altra banda, des d'una perspectiva d'optimització de recursos en el desenvolupament de les visites, cal posar de manifest que en la majoria de casos s'han aprofitat els desplaçaments per visitar més d'una dependència. Així, és el cas de les comissaries de la policia catalana en què es visitaven simultàniament les dependències de la policia autonòmica i les de la policia local o guàrdia urbana, amb l'objectiu, a més, de comprovar la coordinació entre ambdós cossos policials i els convenis de col·laboració subscrits en matèria de seguretat ciutadana.

Les visites als diferents centres s'han desenvolupat amb normalitat i, com en anys anteriors, s'han fet sense avís previ i preferentment durant el dia o la tarda.

Les visites han estat presidides pel síndic o l'adjunt o adjunta en qui ha delegat. En particular, les relatives a centres d'internament de menors sempre han estat presidides per l'adjunta d'infants, la qual també ha estat acompanyada per la tècnica i alguns assessors de l'Àrea d'Infància del Síndic de Greuges.

Enguany també s'han entrevistat persones privades de llibertat, però per motius de seguretat i de protecció de dades no es publiquen les seves entrevistes, sinó que es recullen els aspectes més rellevants que s'han observat. En aquest sentit, algunes visites s'han focalitzat en l'entrevista a una mostra representativa de la unitat, departament o establiment visitat. És el cas del Centre Penitenciari de Ponent, el centre terapèutic Font Fregona – Masia Maspons o el centre de justícia juvenil El Segre.

Pel que fa a les comissaries de la Policia de la Generalitat –Mossos d'Esquadra, val a dir que enguany s'ha fet un esforç considerable per arribar a tot el territori i visitar les diferents regions policials de Catalunya. Així, s'ha visitat per primer cop comissaries de la Regió Policial Pirineu Occidental i Regió Policial Girona.

Del total de comissaries visitades d'arreu de Catalunya algunes àrees de custòdia no són operatives i només se'n preveu l'ús en casos excepcionals. A tall d'exemple, és el cas de la comissaria de Mossos d'Esquadra a plaça Espanya o la comissaria de districte de Mossos d'Esquadra a Barberà del Vallès, que trasllada tots els detinguts a l'Àrea Bàsica Policial de Cerdanyola.

Des d'un punt de vista estructural, les àrees de custòdia de detinguts de les comissaries de Mossos d'Esquadra són molt semblants entre si, llevat d'algun cas puntual com la de Girona, que va ser una de les primeres de construir-se i per raons pressupostàries no s'han traslladat a les noves instal·lacions previstes. Les diferències entre comissaries rauen en les condicions materials i funcionals com ara el sistema de recanvi de flassades, l'estat de neteja de les cel·les, la separació entre adults i menors, etc.

Una de les diferències destacables és el fet que algunes comissaries ja no treballen amb el registre oficial en paper d'entrada i de sortida de detinguts, sinó que totes les dades relatives a la detenció i la custòdia del detingut s'han bolcat en el sistema informàtic policial. En les visites d'enguany ho hem observat a les comissaries de Girona i Vielha. La resta encara treballa paral·lelament amb els dos instruments.

En relació amb les comissaries de la policia local o guàrdia urbana, algunes de les visites s'han emmarcat en visites de seguiment. És el cas de la Guàrdia Urbana de Sant Andreu de Barcelona, visita que ha permès comprovar que enguany encara no s'havien traslladat a les noves dependències que s'estaven construint i, per tant, les deficiències que s'havien detectat el 2012 encara persistien.

Com es veurà més endavant, entre les funcions que la policia local pot fer com a policial judicial, enguany s'han tornat a constatar diverses casuístiques. En particular, pel que fa a la custòdia i el trasllat del detingut a disposició judicial. També s'ha constatat la manca d'homogeneïtzació dels convenis subscrits entre els ajuntaments i el Departament d'Interior en matèria de seguretat ciutadana. Com a

novetat, cal posar èmfasi en el fet que algunes policies local, com ara la Guàrdia Urbana de Barcelona o la Policia Municipal de Girona, tenen grups específics d'investigació.

Val a dir que alguns municipis disposen de cos de policia local, però no tenen llocs de custòdia, sinó que traslladen directament els detinguts a la comissaria de Mossos d'Esquadra que els correspon. És el cas de la Policia Local de Caldes de Montbui. D'altres, tenen llocs de custòdia, però no compleixen els requisits necessaris per funcionar amb totes garanties de seguretat per al detingut i l'agent de custòdia. És el cas de la Policia Local de Valls i la de Montmeló, entre d'altres.

Finalment, també hi ha el supòsit d'algun cos de policia local que té lloc de custòdia, però no el fa servir i hi dona altres usos, com ara de magatzem. És el cas de la policia local de Mollerussa, que té un dipòsit de detinguts que mai ha estat donat d'alta davant de cap departament oficial, atès que aquesta ciutat mai ha estat declarada com a cap de partit judicial. Per contra, hi ha policies locals, com la de la Roca del Vallès o la de Parets, que tot i no tenir àrea de custòdia de detinguts, davant una detenció, fan esperar el detingut en un dels despatxos de les dependències policials acompanyat per un agent policial.

Quant a les dependències de la Policia Local de Salt s'han visitat en dues ocasions. Es dona la paradoxa que l'àrea de custòdia de detinguts de Salt està ubicada en una comissaria conjunta amb el cos de Mossos d'Esquadra, però és d'ús exclusiu de la Policia Local d'aquest municipi.

Pel que fa als centres penitenciaris, s'han visitat per ordre cronològic Homes de Barcelona, Brians 1, Lledoners, Ponent i Quatre Camins. Quant a les instal·lacions, s'ha focalitzat la visita en els departaments especials, de règim tancat i de sancionats, i els d'infermeria i psiquiatria. Tan sols en el cas de Quatre Camins es van visitar la cuina i els mòduls prefabricats.

La visita realitzada a Brians 1 es va centrar en el departament especial d'homes i

el del departament de dones. En canvi, en el cas del Centre Penitenciari Ponent, la visita es va focalitzar en entrevistes a interns arran de les denúncies rebudes pel Síndic de Greuges sobre l'existència de presumptes maltractaments.

Com a novetat d'enguany s'ha de destacar la visita realitzada al mòdul penitenciari de l'Hospital Santa Maria, que és el referent del Centre Penitenciari de Ponent.

Quant als centres de salut mental, és el primer any que s'han visitat. Així, s'ha visitat Benito Menni Complex Assistencial en Salut Mental i l'Hospital Psiquiàtric Universitari Pere Mata. Les visites a aquests centres s'han focalitzat en la Unitat d'Aguts i la Unitat de Crisis d'Adolescents (UCA) i, en el cas de Pere Mata, també en el Servei d'Urgències. En l'àmbit més estrictament penitenciari, s'ha visitat per segon cop la Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica Penitenciària de Catalunya, que ja es va visitar el novembre de 2011. A diferència del primer any, la visita d'enguany s'ha realitzat amb la participació de la metgessa, la qual ha prestat una atenció especial al tema de les contencions físiques i farmacològiques.

Amb relació als centres geriàtrics, s'han visitat per ordre cronològic el centre per a gent gran Gran Vitalia de Sant just, el centre per a gent gran Prytanis de l'Hospitalet de Llobregat, el centre per a la gent gran Jardín Pedralbes, la Residència Monterols de l'Institut Pere Mata de Reus i la Residència per a Gent Gran de les Corts. En aquestes visites s'ha posat l'accent en la supervisió de les instal·lacions, en les condicions de vida dels residents, en els ingressos, en les contencions i les històries clíniques dels residents.

Pel que fa als centres d'internament de menors s'ha visitat per primera vegada el centre de justícia juvenil El Segre. També s'ha visitat per primera vegada el centre residencial d'educació intensiva El Guaret i el centre residencial d'acció educativa Can Rubió. Quant als centres de protecció de menors s'ha visitat el centre d'acolliment Talaia.

Finalment, també s'ha visitat el centre de discapacitats intel·lectuals i físics Cotto-lengo i s'ha tornat a visitar per segon any consecutiu el centre terapèutic Font Fregona, que també ha estat objecte de diverses actuacions del Síndic, anteriors i posteriors a la primera visita que va tenir lloc el 4 de juny de 2013.

D'altra banda, des de l'inici de l'activitat de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura el 2011 i en compliment de l'article 74 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges, cada any s'ha lliurat al Parlament l'informe anual sobre les actuacions dutes a terme.

Els informes recullen les visites que s'havien fet a espais on hi havia persones privades de llibertat, classificades per tipus de centre, així com les recomanacions i les conclusions específiques i generals a les quals s'havia arribat. En aquest sentit, les autoritats competents de cadascun dels centres visitats tenien coneixement del resultat de les visites i les conclusions i recomanacions que se'n desprenien, un cop publicat l'informe i mitjançant una comunicació que se'ls enviava perquè en fossin coneixedores, a fi que, si escau, adoptessin les mesures oportunes destinades a millorar el tractament i les condicions d'estada de les persones privades de llibertat.

Com a novetat en aquest informe i, d'acord amb les recomanacions de l'Associació per a la Prevenció de la Tortura (APT), enguany s'han introduït alguns canvis en la metodologia de treball de l'Equip de Treball des de la perspectiva d'elaborar i trametre les conclusions i les recomanacions adreçades a les administracions competents després de cada visita. De la mateixa manera, enguany també s'ha considerat oportú canviar l'elaboració de l'apartat relatiu a les visites realitzades. Així, es presenta una fitxa per a cadascuna de les visites amb les principals observacions sobre les novetats, deficiències o mancances que s'han observat, les recomanacions adreçades a les administracions competents i, si s'escau, les respostes rebudes. En algun cas també s'ha considerat oportú destacar els elements positius o diferents respecte a la resta de centres visitats.

2.2. Visites realitzades: observacions, recomanacions i respostes rebudes

a. Comissaries

POLICIA DE LA GENERALITAT - MOSSOS D'ESQUADRA

Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Tàrraga	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	Comissaria de districte que presenta característiques similars a la resta, però de dimensions més reduïdes. Té molt pocs detinguts i la majoria es traslladen directament a la seu de l'Àrea Bàsica Policial de Cervera. L'estat de conservació i manteniment de la comissaria és correcte.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat -Mossos d'Esquadra a les Borges Blanques	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	La persona detinguda ingressa preventivament mentre es confecciona la minuta policial i compareix l'advocat. En funció del cas, es deixa sense efecte la detenció o es fa el traspàs formal del detingut a l'Àrea Bàsica Policial de Lleida. El sistema de renovació de mantes no està protocol·litzat. En tot cas, és el Servei d'Administració el que s'encarrega de facilitar flassades noves quan ho creu convenient. La valoració de les instal·lacions de la comissaria és bona.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Cervera	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	En detencions amb diverses persones implicades s'habilita algun despatx de l'Oficina d'Atenció al Ciutadana i són el jutge i el secretari judicial els que es traslladen a les dependències policials per prendre declaració als detinguts. La valoració de les instal·lacions de la comissaria és bona.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Lleida	
Data	6 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Malgrat que tots els agents de Mossos d'Esquadra que acompanyen l'Equip de Treball durant tota la visita van degudament identificats, l'agent que atén el públic a l'entrada no porta el número d'identificació.</p> <p>L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici policial i des de l'inici de la visita es detecta un problema de males olors.</p> <p>L'estat de conservació i de manteniment de les cel·les, en general, és acceptable, però s'observen deficiències en els lavabos independents.</p> <p>El sistema de renovació de mantes no està protocol·litzat. En tot cas, és el Servei d'Administració el que s'encarrega de facilitar flassades noves quan ho creu convenient.</p> <p>La persona detinguda ingressa a l'àrea de custòdia i fins que no es confecciona tota la fitxa policial i es pren declaració a totes les víctimes, no s'avisava l'advocat perquè hi comparegui. Informem que això es fa així perquè en certes ocasions es deixa sense efecte la detenció i, per tant, no és necessària la presència de l'advocat.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal ser curós en la identificació dels agents durant el temps que estan de servei. 2. Cal que les flassades que es faciliten al detingut siguin d'un sol ús. 3. Cal millorar l'estat de neteja dels lavabos independents per als detinguts. 4. Cal resoldre el problema de males olors a l'àrea de custòdia.
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Berga	
Data	13 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'entrada des del pàrquing a la comissaria té una petita escala que dificulta una mica l'accés amb els detinguts. L'àrea externa del pàrquing no està degudament senyalitzada amb el rètol de gravació per càmera de seguretat ni tampoc disposa de l'armer. Això comporta que l'agent, quan arriba amb un detingut, hagi d'esperar a l'entrada amb el detingut i un altre hagi d'anar a deixar les armes a l'interior de la comissaria. La manca d'espai i el fet que es tracti d'un edifici adaptat impedeix poder disposar de la distribució dels espais de la manera habitual.</p> <p>La persona detinguda ingressa a l'àrea de custòdia i fins que no es confecciona tota la fitxa policial no s'avisava l'advocat perquè hi comparegui.</p> <p>Al costat de la comissaria hi ha un centre educatiu i, atesa la proximitat de la comissaria de Mossos d'Esquadra amb els dos únics jutjats que hi ha a Berga, es va demanar de fer una passarel·la que comunicés ambdós edificis, de manera que els trasllats es poguessin fer amb seguretat. Malgrat que es va aprovar el projecte i es van iniciar les obres, finalment, han quedat aturades.</p>

Recomanacions	<p>1. Cal continuar amb el projecte de construcció de la passarel·la per al trasllat de detinguts a les dependències judicials, atesa la proximitat de la comissaria i els jutjats, quan la disponibilitat pressupostària ho permeti. D'aquesta manera es garantirà la seguretat ciutadana i una major immediatesa.</p> <p>2. Cal estudiar la possibilitat de situar l'armer a la zona d'accés a l'àrea de custòdia per evitar la incomoditat dels agents i retolar la zona exterior del pàrquing vigilada per càmera.</p>
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Solsona

Data	13 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	La zona exterior del pàrquing no està degudament senyalitzada amb el rètol de gravació per càmera de seguretat i l'armer tampoc està ubicat a la zona immediatament anterior a l'entrada de la zona de custòdia.
Recomanacions	1. Cal estudiar la possibilitat de situar l'armer a la zona d'accés a l'àrea de custòdia per evitar la incomoditat dels agents i retolar la zona exterior del pàrquing vigilada per càmera.
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Horta -Guinardó

Data	22 d'abril de 2014
Número de visita	Seguiment Anterior: 28 de febrer de 2011
Observacions	<p>El 2011 la zona de detinguts o àrea de custòdia era inutilitzable perquè la comissaria estava orientada a la seguretat ciutadana i la recepció de denúncies. Tanmateix, des del maig de 2013 és la primera comissaria de referència de l'ABP – Les Corts, la qual cosa significa que actua de contingència o de reforç en cas que el nombre de detinguts excedeixi la capacitat de l'àrea de custòdia de les Corts. Tot i així, aquestes dependències encara no s'han fet servir.</p> <p>L'àrea de custòdia no ha canviat respecte a l'any 2011, en què es va visitar per primer cop. Al contrari, encara continua havent-hi la cel·la que té el vàter en el sentit contrari a la resta i, per tant, malgrat l'existència del mur de separació, no resguarda ni protegeix la intimitat del detingut.</p> <p>Una de les novetats és que les flassades són diferents (més gruixudes) són dins de bosses individuals de plàstic.</p> <p>A la sala d'escorcoll hi ha el cartell informatiu de la instal·lació de càmera de videovigilància, però no de la gravació de so.</p> <p>Les màrfegues estan repartides per tota la zona de custòdia, principalment a la zona de cel·les i en un despatx que no té un ús específic, sinó que es fa servir com a magatzem.</p>

<p>Observacions</p>	<p>S'inspeccionen dos tipus de furgonetes de trasllats de detinguts i presos. El model antic és una furgoneta cel·lular amb capacitat de fins a cinc persones. L'espai on van els interns està tancat amb clau i està custodiat per un agent del Cos de Mossos d'Esquadra que en fa el control directe a través d'una finestra.</p> <p>El model antic es caracteritza perquè els interns van asseguts en una de les dues banquetes de ferro que hi ha, una davant de l'altra. No hi ha cinturó de seguretat i en funció de les circumstàncies, el detingut va emmanillat amb les mans al darrera. Aquest habitacle és un espai reduït que disposa de llum i ventilació. Per la seva banda, l'agent que escolta i controla els interns va assegut en un seient, amb cinturó de seguretat i situat just darrere del seient del conductor de la furgoneta.</p> <p>El model nou es diferencia de l'antic en la col·locació dels seients on van els interns i perquè aquests són de plàstic. Hi ha dos fileres de seients, una darrera de l'altra com en un cotxe, amb capacitat de fins a cinc persones. Els seients porten cinturó de seguretat individual. Els col·loca l'agent i es bloquegen des de l'exterior. La furgoneta també disposa d'una caixa de seguretat on desar l'arma en cas de necessitat. També es diferencia de l'antic model perquè no té cap esgraó per pujar a la furgoneta.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. En la mesura que l'àrea de custòdia no es fa servir caldria desar les màrfegues i les flassades en un espai adequat que permeti tenir endreçat i resguardat tot el material de custòdia. 2. Cal posar el cartell informatiu de gravació de so a la sala d'escorcoll. 3. Caldria adoptar algun tipus de mesura per traslladar tots els ocupants del vehicle amb totes les garanties de seguretat. 4. El model nou de furgoneta no té cap tipus d'esgraó que faciliti l'accés del detingut o pres amb algun tipus de dificultat o discapacitat. Caldria habilitar algun sistema que facilités l'accés d'un detingut amb discapacitat a la furgoneta. 5. Cal instal·lar dispositius de videovigilància als furgons de trasllat de detinguts.

Resposta rebuda: 1/7/2014	<ul style="list-style-type: none"> • S'està adequant un magatzem pròxim a l'àrea de custòdia de detinguts on quedarà desat i tancat el material. • El disseny del rètol informatiu ubicat a la sala d'escorcoll de l'àrea de custòdia de detinguts de l'ABP Horta -Guinardó s'ajusta exactament al que publica el DOGC núm.5709, de data 7 de setembre 2010, per la correcció d'errades de l'annex al Decret 78/2010, de 22 de juny, d'instal·lació de dispositius de videovigilància a les dependències policials de la Generalitat. • Des de l'any 2010, els furgons de trasllat de la Direcció General de la Policia incorporen les mesures de seguretat per traslladar i protegir els ocupants del vehicle amb totes les garanties. Entre d'altres, els seients són individuals amb cinturó de seguretat i orientats en sentit de la marxa. • Les noves unitats, que es renovaran aquest any, estaran dotades del seient de l'agent de custòdia orientat en sentit de la marxa i es preveu l'eliminació d'elements susceptibles de colpejar el cap de l'agent en cas d'accident. • Actualment encara hi ha en servei furgons de trasllats que no incorporen aquestes modificacions, però se substituiran de manera gradual pels nous vehicles. • Pel que fa a la incorporació d'un esgraó a la zona d'accés, que en aquest cas hauria de ser de tipus retràctil, és un mecanisme que s'havia incorporat en alguns vehicles i comportava avaries freqüents. Per resoldre aquesta qüestió, s'està estudiant incorporar a tots els nous furgons de trasllat una banqueta o esgraó portàtil. • Quant a la instal·lació de dispositius de vigideovigilància als furgons de trasllat de detinguts, alguns dels furgons de trasllat que s'incorporaran aquest any estaran dotats amb dispositius de videovigilància. En el supòsit que el sistema funcioni satisfactòriament s'incorporarà en les futures unitats.
Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Pineda de Mar	
Data	8 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>El que més crida l'atenció del pàrquing és que al terra hi ha bosses de brossa per llençar que porten enganxada una etiqueta amb el nom i el cognom de la persona detinguda en qüestió i amb informació sobre la malaltia que té cadascuna. L'Equip de Treball fa notar la gravetat d'aquesta situació des d'una perspectiva de la protecció de dades. El sotsinspector ho reconeix, però afirma que la gestió d'aquests residus està centralitzada i que aquestes són les instruccions que reben. Indica que ho comunicarà a la persona responsable perquè es modifiquin les instruccions i que, mentrestant, la identificació de la bossa es farà només amb el número del detingut i no amb el seu nom, d'acord amb el suggeriment de l'Equip.</p> <p>Crída l'atenció que a les tres persones que hi ha detingudes el dia de la visita se'ls ha fet treure les vambes per motius de seguretat perquè, segons informen, se'ls ha ofert treure's els cordons, però no han volgut.</p> <p>La dona està ingressada a la cel·la que es fa servir indistintament per a menors i dones. Si es dona el cas que la cel·la és ocupada per una dona i hi ingressa un menor, se l'ubicaria en una de les cel·les d'adults, sempre que es garantis que queda resguardat de la vista d'altres detinguts. Si no és possible, se'l traslladaria a l'ABP corresponent.</p>

<p>Observacions</p>	<p>El sistema de renovació de flassades, atès que no hi ha cap protocol, és cada deu usos, tot i que reconeixen que podrien fer-ne alguna excepció si la flassada té un desgast evident o fins i tot dependent de la persona detinguda.</p> <p>Les cel·les presenten un estat molt desgastat i les màrfeques i les flassades estan deixades de qualsevol manera en espera que les faci servir la propera persona detinguda.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal protocol·litzar el sistema de recanvi de les flassades. La inexistència de cap protocol porta a una casuística diferent per a cadascuna de les comissaries, més enllà que s'accepti que s'han de canviar quan hi hagi restes biològiques, estiguin trencades o d'altres. 2. Cal deixar constància escrita que el detingut es nega a treure's els cordons de les sabates i accepta romandre descalç durant tot el temps que dura la detenció, abans de passar a disposició judicial o de quedar en llibertat. 3. Com que es tracta d'una comissaria amb un gran volum de detinguts, cal reforçar el sistema de neteja i desinfecció de les cel·les i millorar, en la mesura de les possibilitats, l'estat de manteniment i conservació de la pintura de les parets i de les bancades d'obra on seuen i jeuen els detinguts. 4. Cal que les flassades que es llisten de detinguts que tenen algun tipus de malaltia contagiosa s'identifiquin amb el número del detingut, no amb el seu nom. 5. Els menors i les dones no haurien de romandre detinguts a les cel·les d'homes. Si no està disponible la cel·la habilitada per a ells, cal que se'ls traslladi a l'ABP. 6. Cal que es doti d'algun espai on desar les màrfeques i les flassades en condicions òptimes d'ordre i de netedat.
<p>Resposta rebuda 17/11/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Amb caràcter general es retiren les flassades un cop al mes, llevat que hi hagi restes biològiques o s'observi que no se'n pot prolongar l'ús, casos en els quals es substitueixen immediatament. • Són pocs els detinguts que es neguen a treure's els cordons de les sabates i accepten de quedar-se descalços. No obstant això, s'ha donat l'ordre perquè en aquests casos es faci constar per escrit. • La neteja de l'àrea de custòdia es fa d'acord amb les prescripcions del plec de condicions tècniques del contracte de neteja, que estableix que la neteja és diària sempre que hi hagi detinguts i a requeriment del Servei d'Administració en cas que no n'hi hagi. • Pel que fa a l'estat de conservació i manteniment de la pintura, cal indicar que actualment es pinten les cel·les segons el calendari previst. • Amb relació al destí de les flassades del detingut, el cas relatat va ser un cas totalment puntual que es va resoldre en el mateix moment en què es va observar durant la visita i així es va explicar a l'Equip de l'ACPT que va visitar aquestes dependències. • Les mantes es col·loquen sempre en bosses de plàstic fins que es recullen, sense que constin les dades personals de la persona detinguda.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Ripoll	
Data	22 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala de reconeixements s'ha habilitat per fer-hi els escorcolls i està dotada de sistema de videovigilància i gravació de so. A diferència d'altres comissaries, la gravació de so funciona sempre que s'escorcolla el detingut.</p> <p>A la zona d'homes hi ha quatre cel·les petites, una de les quals és de salut pública, i una de gran. La gran és inoperativa perquè es fa servir com a magatzem. La particularitat que tenen les cel·les és que les plaques turques són de porcellana. També hi ha una habitació amb dutxa.</p> <p>Les flassades es canvien cada quinze dies. El control de les càmeres es fa des d'un despatx on també hi ha la farmaciola. La farmaciola inclou la informació bàsica sobre el que conté, però s'observa que hi ha medicació (tres pastilles diferents).</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal recordar que a les farmacioles no hi pot haver cap tipus de medicament. 2. Cal que tot el material de l'àrea de custòdia estigui dipositat en algun armari. 3. Cal posar el cartell informatiu que a la sala d'escorcoll també hi ha gravació de so. 4. Cal col·locar un cartell que identifiqui la cel·la gran per a l'ús que té assignat de magatzem.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha comprovat el contingut de les farmacioles i s'informa amb cartells que no es pot guardar cap tipus de medicament. • Tot el material de l'àrea de custòdia s'ha endreçat. • La sala d'escorcoll de l'ABP de Ripoll disposa de la retolació corresponent que indica que hi ha gravació d'imatge i de so. Ja la disposava en el moment de la visita de l'Equip de l'ACPT. • S'ha col·locat el rètol informatiu que identifica la cel·la gran com a magatzem.
Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Olot	
Data	22 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les cel·les d'adults presenten un estat general de brutícia, males olors i deixadesa considerable i el servei de neteja és del tot insuficient per garantir les mínimes condicions d'higiene i de salubritat.</p> <p>La cel·la de menors no disposa de cap avisador.</p> <p>En un despatx hi ha flassades apilades pendents que se les emportin per rentar-les o llençar-les.</p>

<p>Observacions</p>	<p>L'estat de flassades i màrfegues tampoc es considera l'adequat des d'un punt de vista de salubritat. Estan deixades de qualsevol manera en cadascuna de les cel·les.</p> <p>La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats es fa un cop la policia ha acomplert les primeres diligències d'investigació. Si no n'han de fer, la comunicació és immediata, però si n'hi ha poden passar algunes hores abans de fer la notificació al col·legi. També tenen consignat amb el col·legi d'advocats que li truquin a partir de les 8 hores. Per contra, la comunicació de la detenció al jutjat és immediata.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal adoptar les mesures necessàries per assegurar la neteja diària i a fons de l'àrea de custòdia per garantir unes condicions adequades d'higiene i de salubritat. 2. Cal facilitar el mobiliari adequat per desar el material en un lloc que permeti tenir-lo endreçat i resguardat de la brutícia i les males olors. 3. Mentre no es protocol·litzi el canvi d'ús de les flassades, cal reforçar el sistema de conservació i neteja d'aquest material. 4. Cal pintar i desinfectar al més aviat possible les cel·les de i, en particular, les plaques turques. 5. Cal valorar la instal·lació d'un timbre per avisar a la cel·la de menors. 6. Cal insistir que la comunicació de la detenció es faci des del moment en què es produeix la detenció.
<p>Resposta rebuda: 17/11/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • La neteja es fa d'acord amb les prescripcions del plec de condicions tècniques del contracte de neteja. No obstant això, es va demanar a l'empresa de neteja una desinfecció a fons de l'àrea. • S'ha endreçat el material perquè es conservi adequadament. • Amb caràcter general es retiren les flassades un cop al mes, llevat que hi hagi restes biològiques o s'observi que no se'n pot prolongar l'ús, casos en els quals se substitueixen immediatament. • S'han desinfectat i pintat les cel·les de les plaques turques de l'àrea de custòdia. Fins ara no s'ha instal·lat un timbre a la cel·la de menors. • Les comunicacions de les detencions es fan d'acord amb el que preveu la normativa processal.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Mollerussa	
Data	30 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Només hi ha dues cel·les de dimensions reduïdes. A l'interior hi ha desada la màrfega, la flassada i el coixí. El coixí és del mateix material que la màrfega i és la primera vegada que es veu. Hi una dutxa a part que no es fa servir i que s'utilitza per posar-hi màrfegues i les flassades que s'han de destruir.</p> <p>No hi ha protocol·litzat cap sistema de recanvi de les flassades.</p>
Recomanacions	1. L'equipament de l'àrea de custòdia és de dimensions molt reduïdes, la qual cosa dificulta i condiona el treball diari dels agents policials. Per aquest motiu, cal que s'adoptin mesures necessàries per ampliar la capacitat de l'espai que a hores d'ara és del tot insuficient.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • S'estudiarà com es pot incrementar l'espai destinat a l'àrea de custòdia.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Balaguer	
Data	30 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala on es fan els escorcolls té el cartell de gravació d'imatges, però no el de so.</p> <p>La zona de custòdia de dones o menors està separada de la d'homes. Les condicions de neteja no són adequades.</p> <p>No hi ha protocol·litzat cap sistema de recanvi de flassades. Es canvien cada cert temps sense especificar-ho.</p> <p>En el moment de la visita l'agent a càrrec de la vigilància de l'àrea de custòdia no va identificat.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal reforçar la neteja diària i a fons de la l'àrea de custòdia. 2. Cal recordar l'obligació que tenen tots els agents policials d'anar degudament identificats. 3. Cal instal·lar a la sala d'escorcoll el rètol informatiu de l'existència de gravació de so.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • La neteja es fa d'acord amb les prescripcions del plec de condicions tècniques del contracte de neteja. • Els comandaments de l'ABP supervisen la uniformitat dels agents dins i fora de les dependències policials. • La sala d'escorcoll ja disposava de la retolació corresponent sobre la gravació d'imatge i de so.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Tarragona	
Data	12 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>A la sala d'escorcoll hi manca el cartell de gravació de so.</p> <p>En aquests moments es canvien les mantes un cop al mes, però han proposat que siguin d'ús individual.</p> <p>L'àrea de custòdia té un llibre de registre de contencions des d'on es controlen les contencions que es fan. Es fa constar l'ús que se'n fa, el temps que hi roman el detingut, si se l'ha traslladat al metge, entre altres aspectes, la qual cosa es valora positivament. Està en vigor des del 2013 i és comú a l'ABP del Tarragonès per iniciativa pròpia arran de l'incident que hi va haver a la comissaria del Vendrell, en què va morir un detingut.</p> <p>La custòdia de dones i homes és compartida. No hi ha separació física, sinó que del total de cel·les que hi ha (setze) n'han deixat dues per a la custòdia de dones. No hi ha problemes de males olors, però caldria desinfectar i pintar algunes de les cel·les.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal protocol·litzar el sistema de recanvi de les flassades. 2. Pel volum i la capacitat de la comissaria cal reforçar el sistema de neteja i desinfecció de les cel·les i millorar, en la mesura que sigui possible, l'estat de manteniment i conservació. 3. Cal habilitar un altre espai destinat exclusivament a la custòdia de dones. 4. Cal instal·lar a la sala d'escorcoll el cartell informatiu de gravació de so.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Amb caràcter general es retiren les flassades un cop al mes. • S'ha comunicat a l'empresa adjudicatària que s'ha de millorar la neteja i de desinfecció. • S'ha modificat la distribució de les persones detingudes a les cel·les en funció del sexe i l'edat, de manera que s'ha disposat un espai destinat a la custòdia de dones. • La sala d'escorcoll ja disposa de la retolació corresponent que indica que hi ha gravació d'imatge i de so.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a la Bisbal d'Empordà	
Data	19 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les instal·lacions són antigues, atès que és una de les primeres comissaries que es va construir amb el desplegament dels Mossos d'Esquadra a la província de Girona, ara farà uns vint anys. Això explica que les dependències de l'àrea de custòdia no siguin gaire grans i alguns espais tinguin assignat un doble ús.</p> <p>L'estat de netedat de les cel·les és correcte. De fet, en el moment de la visita fa olor de desinfectant, malgrat que no es netegen cada dia. Tanmateix, caldria desinfectar i pintar les parets.</p>
Recomanacions	1. Tot i la valoració general positiva del funcionament de la comissaria, caldria desinfectar i pintar les cel·les de la zona d'adults.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • La neteja de l'àrea de custòdia es fa d'acord amb les prescripcions del plec de condicions tècniques del contracte de neteja. No obstant això, s'ha demanat a l'empresa de neteja que faci una neteja a fons de l'àrea. Un cop s'hagi enllestit la neteja a fons, el personal de manteniment propi del Servei d'Administració de la Regió Policial pintarà les cel·les, d'acord amb el calendari que s'estableixi amb l'ABP.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Girona	
Data	19 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia és bastant diferent de la resta de comissaries visitades i és una de les més antigues. Està situada a la planta subterrània de l'edifici i té dues entrades. Una des del pàrquing general de la comissaria, on no hi ha càmeres de videovigilància, i l'altra, d'ús més habitual, des d'un altre pàrquing interior, que sí que en disposa. En els dos casos el detingut i els agents que el custodien han de baixar escales per accedir a l'interior de l'àrea.</p> <p>L'espai on hi ha les cel·les es divideix en dues zones. A la primera zona hi ha dues cel·les i un bany exterior (amb pica de mans i placa turca). Les portes són de ferro amb finestreta i pintades de color groc. En aquest espai hi ha poca llum, però tot i això destaca l'estat de netedat i de manteniment, que es considera molt correcte, malgrat l'antiguitat de les instal·lacions. De fet, recentment s'han pintat les parets de les cel·les. A la segona zona hi ha set cel·les més de característiques similars a la majoria de comissaries visitades.</p> <p>Com a novetat, cal destacar que les flassades són d'un sol ús. Les màrfegues s'envien a desinfectar.</p> <p>També destaca que la comissaria no té cap llibre de registre de detinguts. Tot està informatitzat en l'aplicació informàtica SISD. Teòricament, el SISD substitueix el llibre de registre de detinguts, d'adults i menors, en format paper.</p>
Recomanacions	1. L'àrea de custòdia és poc operativa i funcional tal com es va dissenyar a l'inici i, malgrat l'estat de netedat i de manteniment és molt correcte, no és un lloc confortable per al servei de custòdia ni per romandre-hi detingut. Quan la situació pressupostària ho permeti cal que es traslladin a unes noves dependències.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Es pretén que l'espai estigui en tot moment en un bon estat de conservació i de neteja i sigui adequat tant per als agents de servei com per a les persones detingudes.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Blanes	
Data	26 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La comissaria és al costat dels jutjats de Blanes, la qual cosa permet que els trasllats de detinguts es facin des de l'interior de la comissaria a través d'un passadís que comunica els dos edificis.</p> <p>Al pàrquing hi manca el cartell informatiu de gravació d'imatges i a la sala d'escorcoll, el de gravació de so.</p> <p>També hi ha deixat de qualsevol manera material divers (marcs de finestres amb la cantonada tallant, una bateria, etc.), que, segons informen, ha estat intervingut per ordre judicial. Se'ls fa notar el risc i el perill de tenir-ho allà, atès que en un forcejament o en una reducció algú, l'agent o el detingut, podria prendre mal.</p> <p>L'àrea de custòdia presenta un estat de desgast considerable, en particular, la zona de cel·les.</p> <p>Les cel·les de menors (2) estan separades físicament de les d'adults. Les cel·les són iguals que les d'adults, llevat que el lavabo (amb rentamans, tassa de vàter i dutxa) és a fora. L'estat de conservació i de manteniment és correcte.</p> <p>Les cel·les d'adults (homes i dones) comparteixen el mateix espai. Es reserven les dues del fons per ubicar-hi les dones. En total, n'hi ha dotze i una està reservada per a detinguts sospitosos de ser portadors de substàncies estupefaents.</p> <p>Al passadís de les cel·les d'adults hi ha algunes màrfegues, alguns mitjans de contenció i, fins i tot, dos trapes per a ratolins. Sembla que les van posar perquè algun detingut s'havia queixat i, fins i tot l'agent de custòdia n'havia detectat la presència.</p> <p>Algunes de les cel·les són brutes en el moment de la visita, atès que han estat ocupades per detinguts que han passat aquell mateix dia a disposició judicial. Les parets de les cel·les estan en un estat deplorable (taques, pintades, restes orgàniques, etc.).</p> <p>El sistema de recanvi de flassades és quinzenal aproximadament, si bé reconeixen que no hi ha inconvenient a facilitar-ne una de nova en cas que el detingut ho demani. Les noves estan dipositades en un dels despatxos on hi ha els armariets per desar-hi les pertinences de cadascun dels detinguts.</p> <p>L'Equip fa el mateix recorregut que fan els detinguts quan passen a disposició judicial. És una mena de passadís que creua per l'interior d'un dels pàrquings de la comissaria fins arribar al soterrani del jutjat. Allà hi ha tres cel·les més, de característiques semblants a les de l'àrea de custòdia, però amb el bany a fora, que estan custodiades per tres agents policials. El que crida més l'atenció és que en aquest espai els agents sí que van armats, a diferència de l'àrea de custòdia, en què està prohibit expressament de portar-ne.</p>

<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal ordenar i dipositar el material intervingut judicialment que hi ha en aquests moments al pàrquing exterior de l'àrea de custòdia en un espai més adequat. 2. Cal reforçar la neteja diària i a fons de la zona de cel·les i, en particular, de les plaques turques. 3. Cal instal·lar un cartell que identifiqui les cel·les per a menors. 4. Cal posar a la sala de ressenya i al pàrquing exterior els cartells informatius que indiquen que hi ha gravació de so i d'imatges, respectivament. 5. Cal desinfectar i pintar les parets de les cel·les d'adults, homes i dones. 6. Cal que es desin les màrfegues i les flassades en algun armari mentre no hi hagi detinguts. Un cop fetes servir servir, cal retirar-les per desinfectar-les o destruir-les. 7. Cal recordar que és necessària la separació entre homes i dones. En la mesura que no hi ha una separació física, el més recomanable és ubicar les dones detingudes a les cel·les de menors mentre siguin buides. 8. Cal que els agents de custòdia facin saber als detinguts que poden demanar aigua o que hi ha un espai on poden rentar-se en privat. Si no se'ls diu res, difícilment ho poden demanar. 9. Sembla contradictori que els agents de custòdia de l'àrea de custòdia no puguin dur armes per motius de seguretat i, en canvi, en duguin uns metres més enllà, a l'àrea de custòdia dels jutjats. Per bé que aquest espai no depèn de la Comissaria de Mossos, caldria que també s'habilités un armer en els punts d'entrada i de sortida.
<p>Resposta rebuda: 17/11/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha retirat tot el material intervingut judicialment que hi havia al pàrquing exterior de l'àrea de custòdia. • S'ha demanat a l'empresa de neteja que faci una desinfecció a fons de l'àrea de custòdia. • Res no impedeix que si les cel·les destinades a adults estan totes ocupades es puguin fer servir les destinades a menors, però s'ha considerat que és necessari identificar les cel·les corresponents. • La sala de ressenya ja disposa de la retolació corresponent que informa que hi ha gravació d'imatge i de so. S'ha col·locat el rètol informatiu de gravació d'imatges a la zona de la resclosa de l'àrea de custòdia. • Un cop l'empresa de neteja hagi fet la neteja a fons de l'àrea de custòdia, el personal de manteniment propi del Servei d'Administració de la Regió Policial pintarà les cel·les de l'àrea de custòdia, d'acord amb el calendari que s'estableixi a l'ABP. • S'ha endreçat el material de l'àrea de custòdia i es conserva en les condicions adequades. • A la comissaria de Blanes es fa la separació entre homes i dones a l'àrea de custòdia.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Santa Coloma de Farners	
Data	3 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>El cotxe policial amb el detingut no pot entrar dins de la resclosa perquè és un espai massa petit. De fet, no s'ha fet servir mai i a hores d'ara s'utilitza com a magatzem. Per tant, el detingut surt al pàrquing i des d'allà creua a peu la resclosa fins arribar a l'àrea de custòdia acompanyat pels agents. Com a magatzem hi ha desat material divers (capses de fulls, flassades per llençar, dues cadires, una escala, un neumàtic, etc.).</p> <p>La zona per a la custòdia de menors està separada físicament de la d'adults. Hi ha una cel·la i un lavabo a l'exterior. La cel·la disposa de flassades i màrfegues i té restes de menjar i gots fets servir que sembla que no s'hagin retirat des de la darrera vegada que es va utilitzar aquest espai, malgrat que d'això fa més de tres setmanes, segons consta en el llibre de registre de menors.</p> <p>Les cel·les d'adults, homes (5) i dones (1), estan ubicades a la mateixa zona. La de dones es diferencia de la d'homes perquè la porta és tota de ferro. S'observa que hi manca un mur d'obra per impedir que l'ús de la placa turca quedi fora de la visió de terceres persones. D'altra banda, aquest espai està molt desgastat perquè fins i tot ha saltat el cobriment d'asfalt del voltant de la placa turca. A més, les parets també són brutes i presenten un desgast considerable.</p> <p>Les cel·les d'homes són totes iguals, llevat d'una que és de grans dimensions. Una de les cel·les està destinada a albergar-hi sospitosos de delictes contra la salut pública. Tant les plaques turques com les parets estan molt desgastades i brutes.</p> <p>Com a novetat, hi ha previst un sistema de recanvi de flassades de quinze usos. De fet, a la sala de control de l'àrea de custòdia hi ha enganxat a la paret un cartell de control de mantes en què els agents de custòdia marquen amb una "X" cada vegada que n'utilitzen una. Un cop s'han utilitzat quinze vegades (per cel·la) està previst retirar-les i dipositar-les en una bossa de plàstic per llençar-les.</p> <p>També com a novetat hi ha l'acta de lectura de drets al detingut, a la víctima i a la persona denunciada sense detenció en Braille.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal ordenar i dipositar el material divers que hi ha en aquests moments a la resclosa de l'àrea de custòdia en un espai més adequat i resguardat. 2. Cal desinfectar i pintar les parets de les cel·les d'adults (homes i dones) i la de menors. També cal pavimentar la zona on hi ha les plaques turques. 3. Cal que hi hagi una separació entre homes i dones. En la mesura que no hi ha una separació física, el més recomanable és ubicar les dones detingudes a les cel·les de menors mentre siguin buides.
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • S'han adoptat les mesures per resoldre les incidències detectades, i s'ha retirat i ordenat el material que hi ha a la zona de la resclosa. • Es preveu que l'any 2015 es facin obres de remodelació integral de l'àrea de custòdia, i s'ha ordenat fer una desinfecció a fons de l'espai. • S'han donat les instruccions oportunes per mantenir adequadament separats els detinguts en cas que coincideixin homes i dones.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Salt	
Data	3 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les instal·lacions de la comissaria de Mossos a Salt són compartides amb la Policia Local del municipi.</p> <p>Els detinguts es traslladen a la comissaria de Mossos a Girona perquè a Salt no hi ha àrea de custòdia. Contràriament, sí que en té la Policia Local, però només l'empra aquest cos perquè els Mossos d'Esquadra consideren que l'àrea de custòdia no compleix les condicions per funcionar amb totes les garanties i d'acord amb els procediments i els protocols adoptats per la Direcció General de Policia.</p> <p>No és operatiu que la Policia Local faci custòdia preventiva de detinguts, a banda que les instal·lacions no compleixen els requisits per poder-ho fer amb tota la seguretat i les garanties pròpies d'aquests espais.</p>
Recomanacions	<p>1. Tenint en compte que els Mossos d'Esquadra traslladen els detinguts a la comissaria de Girona, caldria establir els protocols adequats perquè la Policia Local pogués sortir del terme municipal per traslladar els detinguts a Girona o bé preveure que la Comissaria dels Mossos a Salt es fes càrrec de la detenció des del primer moment.</p> <p>2. Pel que fa a la zona de custòdia dels detinguts, i atesa la manca de condicions adequades, malgrat el poc temps que fa que es van inaugurar, es proposa que es clausuri de manera immediata. Posteriorment, se suggereix l'Ajuntament de Salt i al Departament d'Interior que estudiïn les condicions per adequar aquest espai d'acord amb els protocols previstos per a les zones de detenció de les comissaries del cos de Mossos d'Esquadra i que aquestes cel·les s'incorporin com a àrea de custòdia, de manera que complementin la zona de detenció de la comissaria central de Girona.</p>
Resposta rebuda: 17/11/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Les cel·les de la comissaria conjunta de Salt són d'ús exclusiu de la Policia Local d'aquest municipi i s'està treballant en un acord perquè tots els detinguts siguin conduïts a la comissaria de l'ABP Gironès.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Castelldefels	
Data	10 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Té àrea de custòdia de detinguts, però no en rep. No s'utilitza perquè tots els detinguts són traslladats a la comissaria que hi ha a Gavà, seu operativa de l'ABP. Tan sols es preveu que s'utilitzi en casos excepcionals, com ara que es facin obres o es pinti la comissaria de Gavà.</p> <p>El fet que el dia de la visita no trobin els dispositius per encendre els llums de l'àrea de custòdia fa palès que aquest equipament no s'utilitza. Tot i així, hi ha un estat general de deixadesa: les mantes i les màrfegues són als passadissos, hi ha un cubell de brossa amb brutícia, les plaques turques són brutes, hi ha mala olor, etc.</p>
Recomanacions	<p>1. El fet que l'àrea de custòdia no s'utilitzi no justifica l'estat de deixadesa i brutícia en què es troba. Cal que l'ABP responsable de la gestió d'aquestes dependències adopti les mesures oportunes per garantir en tot moment les condicions d'higiene i de salubritat necessàries que han de tenir aquests espais.</p>
Resposta	Pendent

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Viladecans	
Data	10 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Té àrea de custòdia de detinguts, però no en rep. No s'utilitza perquè tots els detinguts són traslladats a la comissaria que hi ha a Gavà, seu operativa de l'ABP. Tan sols es preveu que s'utilitzi en casos excepcionals.</p> <p>L'estat de conservació i manteniment de l'àrea en general i de les cel·les en particular és acceptable.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Pont de Suert	
Data	17 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia de detinguts és a la planta 0 en lloc de la -1, però el detingut hi pot accedir des de dos llocs: a peu pla (és l'entrada habitual) o bé des d'un pàrquing que hi ha a la planta -1. En aquest darrer cas, cal que el detingut pugui per unes escales que hi ha de metall fins a l'àrea. Val a dir que a l'interior d'aquest pàrquing no hi ha videovigilància.</p> <p>L'estat de conservació i manteniment és molt correcte.</p>
Recomanacions	1. Amb la finalitat de garantir la seguretat física dels agents participants en la detenció i del mateix detingut, cal que no s'utilitzi el sistema d'accés que hi ha a la planta -1, atès que per accedir a l'àrea de custòdia s'ha de pujar per unes escales de metall. En tots els casos, cal que l'entrada de la persona detinguda es faci sempre pel lloc habilitat a la planta 0.
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Vielha e Mijaran	
Data	17 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Es valora positivament la iniciativa de fer senyalitzacions a les cel·les de l'orientació de la Meca.</p> <p>També es valora positivament l'estat de conservació, neteja i manteniment de les cel·les.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Ponts	
Data	18 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La resclosa on s'atura el vehicle policial per fer baixar el detingut està senyalitzada al terra del pàrquing amb cinta adhesiva de color groc. Hi ha videovigilància, però no el cartell informatiu corresponent.</p> <p>Es detecta un problema de males olors i les plaques turques no són prou netes.</p> <p>Les màrfeques i les flassades són a l'interior de les cel·les i el sistema de renovació depèn del Servei d'Administració.</p>
Recomanacions	<p>1. Cal reforçar el servei de neteja de la zona de cel·les i, en particular, de les plaques turques, i també adoptar mesures per eliminar el problema de males olors.</p> <p>2. Cal instal·lar al pàrquing el cartell informatiu corresponent de l'existència de videovigilància.</p>
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Valls	
Data	2 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala d'escorcolls disposa d'un polsador per activar la gravació de veu, però no hi ha cap cartell informatiu.</p> <p>Hi ha una habitació destinada a material de contenció, matalassos i màrfeques. Les màrfeques es canvien habitualment i en els casos en què s'hagi facilitat una manta a persones amb malalties infeccioses hi ha un protocol específic per destruir-les (s'envia a cremar). En el moment de la visita, es corrobora que hi ha una capsa preparada per enviar a cremar.</p> <p>Telefonen a un call-center del col·legi d'advocats per avisar-los. Normalment això es fa després de la lectura de drets del detingut i un cop s'han finalitzat les diligències d'investigació.</p>
Recomanacions	<p>1. Caldria retolar la sala d'escorcolls amb un cartell que informi que hi ha gravació d'imatge i de so.</p> <p>2. Cal que les flassades que es faciliten al detingut siguin d'un sol ús.</p> <p>3. La comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats no es fa efectiva des del primer moment de la detenció, sinó un cop els agents han conclòs la instrucció de les diligències policials.</p>
Resposta	Pendent

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Montblanc	
Data	2 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	Consta d'una sala d'escorcolls, que disposa de càmera de videovigilància. La sala disposa d'un polsador per activar la gravació de veu, però no hi ha cap cartell informatiu. Hi ha un detector de metalls. L'estat de conservació i manteniment de les cel·les és molt bo.
Recomanacions	1. Caldria retolar la sala d'escorcolls amb un cartell de gravació d'imatge i so.
Resposta	Pendent

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Barberà del Vallès	
Data	23 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	L'àrea de custòdia no és operativa, sinó que es traslladen tots els detinguts a l'ABP de Cerdanyola.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Plaça Espanya	
Data	14 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	Si bé la comissaria té àrea de custòdia, no s'ha fet servir mai. Es visita i es comprova que està en desús. La zona de cel·les és plena de bicicletes.
Recomanacions	1. Cal comprovar si hi ha alguna ordre de la Direcció General de la Policia que acordi que l'àrea de custòdia de la comissaria està fora d'ús i, si s'escau, si té assignats altres usos, com ara els de magatzem.
Resposta	Pendent

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Santa Perpètua de Mogoda	
Data	28 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala de ressenya es fa servir per fer-hi els escorcolls. Això explica que tingui sistema de gravació d'imatges i de so. Tanmateix, tan sols hi ha el cartell identificatiu de gravació d'imatges.</p> <p>L'àrea de custòdia no té llum natural perquè és a la part soterrània de l'edifici, però n'hi entra una mica a través d'una finestra que comunica amb la baixada del pàrquing.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal reforçar la finestra que comunica l'àrea de custòdia amb el carrer per motius de seguretat. 2. Cal instal·lar el rètol informació de l'existència de gravació de so a la sala de ressenya.
Resposta	Pendent

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Caldes de Montbui	
Data	28 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala de ressenya es fa servir per fer-hi els escorcolls. Això explica que hi hagi un sistema de gravació d'imatges i de so. Tan sols hi ha el cartell identificatiu de gravació d'imatges. També crida l'atenció que dins la sala hi hagi un rentamans.</p> <p>Tan sols hi ha dues cel·les. En cap cas es barregen adults amb menors o dones. En cas de coincidència, els menors són traslladats a l'ABP de Granollers.</p> <p>El cap no sap concretar la periodicitat exacta amb què es canvien les flassades. Hi ha un document de control i és el Servei d'Administració qui pauta quan s'han de canviar.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal insistir en la necessitat de no barrejar en cap cas adults amb menors i/o dones. 2. Cal insistir en la necessitat de tenir els llibres oficials de registre d'entrada i de sortida de detinguts degudament emplenats.
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Sant Feliu de Guíxols	
Data	4 de novembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La sala d'escorcoll disposa de gravació d'imatge i de so, tot i que només hi ha senyalitzada la gravació d'imatges.</p> <p>Hi ha cinc cel·les d'homes (inclosa la de salut pública) i una de dones i/o menors. Els homes estan separats de les dones i els menors. Les parets de les cel·les d'homes són molt brutes i els cal una capa de pintura. El més característic de la cel·la de menors és que el vàter és en una habitació annexa, juntament amb el rentamans. Tanmateix, no hi ha cap avisador a l'interior de la cel·la.</p> <p>Segons informen, les flassades s'eliminen quan estan en mal estat o fan mala olor.</p> <p>Les flassades i les màrfegues estan deixades de qualsevol manera en cadascuna de les cel·les. El darrer detingut és de la setmana passada i, segons informen, el servei de neteja hi va acudir en acabat. Tanmateix, a l'habitació on hi ha el rentamans encara hi ha màrfegues al terra pendents de llençar i gots de plàstic fets servir.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal instal·lar algun tipus d'avisador a la cel·la de dones/menors. 2. Cal instal·lar el rètol informatiu de l'existència de gravació de so a la sala d'escorcoll. 3. Cal reforçar el sistema de neteja i manteniment de les cel·les, i també de l'àrea de custòdia en general, tenint en compte que la comissaria és operativa des del 1996. 4. Cal pintar les parets de les cel·les d'adults.
Resposta	Pendent

Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Igualada	
Data	18 de novembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Hi ha cinc cel·les d'adults, la primera està destinada a dones i les quatre restants són per a homes. Hi ha un lavabo amb dutxa independent. Totes les cel·les disposen de placa turca, bancada d'obra, porta de ferro i càmera de videovigilància. La cel·la número 4 té la placa turca a la vista. Els agents manifesten que es fa servir com a cel·la de salut pública. Les cel·les d'homes no estan separades de la de dones, però sí de la de menors. L'estat de neteja és deficient, malgrat que indiquen que el servei de neteja és diari.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal garantir que les flassades que es faciliten al detingut siguin d'un sol ús. 2. Cal millorar l'estat de neteja de les cel·les dels detinguts i garantir-ne la intimitat, atès que la placa turca és a la vista des de diferents angles.
Resposta	Pendent

POLICIA LOCAL O GUÀRDIA URBANA

Policia Local de les Borges Blanques	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	No té àrea de custòdia. Lliuren el detingut als Mossos d'Esquadra amb l'acta d'oferiment de drets i l'informe d'assistència mèdica.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local de Cervera	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	No té àrea de custòdia. Atès que no tenen vehicle policial amb mampara, en el cas de detenció truquen als Mossos d'Esquadra perquè vinguin a buscar el detingut.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local de Tàrraga	
Data	23 de gener de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	No té àrea de custòdia Lliuren el detingut als Mossos d'Esquadra amb l'acta d'oferiment de drets i l'informe d'assistència mèdica.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Polícia Local de Berga	
Data	13 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Disposen d'una àrea de custòdia, però està inutilitzada. Antigament disposaven de quatre cel·les de detencions, però actualment només conserven una única cel·la, la qual també s'empra com a magatzem. Es constata que la cel·la està completament inoperant, atès el seu estat de conservació i la manca de neteja.</p> <p>Suposadament, disposen d'aquesta cel·la per si la Guàrdia Civil o el Cos Nacional de Policia no volguessin fer ús de les dependències de la comissaria dels Mossos d'Esquadra de Berga.</p> <p>Lliuren el detingut als Mossos d'Esquadra. En certes ocasions els avisen perquè assisteixin al lloc de la detenció i es pugui traslladar el detingut en un cotxe mampara.</p>
Recomanacions	<p>1. Cal que l'Ajuntament resolgui clausurar definitivament i sense dilació l'àrea de custòdia i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar. Si la comissaria de la Policia Local de Berga mai rebés una petició de la Guàrdia Civil o de la Policia Nacional en el sentit d'utilitzar les seves cel·les, caldria indicar-los que disposen de les de la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Berga.</p>
Resposta rebuda: 29/04/2014	<ul style="list-style-type: none"> • L'alcalde ha resolt clausurar definitivament l'àrea de custòdia de detinguts de la Policia Local de Berga i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar.

Polícia Local de Palau - solità i Plegamans	
Data	3 d'abril de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les instal·lacions de la policia local són molt noves i comparteixen l'espai amb el Jutjat de Pau i el Registre Civil. L'àrea de custòdia és a la planta baixa annexa a la resta de dependències de la Policia Local.</p> <p>L'àrea de custòdia és un espai molt petit amb un passadís i una cel·la. La zona de passadís està vigilada amb càmera de seguretat i hi ha el cartell informatiu. Al passadís hi ha el polsador d'aigua de la placa de turca.</p> <p>La cel·la consisteix en una bancada d'obra on jeure i una placa turca. Presenta un estat de conservació i netedat adequat. La porta és de ferro amb finestreta i no disposa de càmera de videovigilància. També hi ha una finestreta petita que es preveu inhabilitar per motius de seguretat.</p> <p>El detingut hi accedeix des del pàrquing, que està vigilat amb càmera de videovigilància. A la zona d'accés no hi ha armer, sinó que l'agent de la policia local que fa la detenció accedeix a les dependències amb l'arma i, un cop a dins, la diposita a l'armer que hi ha a la planta de dalt. Atès que el dipòsit de detinguts no s'ubica just a la sala immediata després del pàrquing, podria passar que el detingut coincidís amb algun ciutadà que fos present en aquell moment a les dependències policials.</p>

Observacions	<p>No hi ha llibre de registre de detinguts. Totes les incidències relatives a la detenció es fan constar en la minuta policial.</p> <p>En tots els casos es lliura el detingut als Mossos d'Esquadra amb l'acta de lectura de drets enllestida i havent-lo traslladat prèviament a un centre sanitari. L'informe dels serveis mèdics s'adjunta a les diligències policials. La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats la fan els Mossos d'Esquadra.</p>
Recomanacions	<p>1. Cal formalitzar un conveni de col·laboració i coordinació amb la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra, amb l'objectiu de concretar que, en tots els casos, les persones detingudes es lliurin a aquest cos policial perquè iniciï les diligències d'identificació i investigació que escaiguin. Mentre això no es faci, caldria adoptar les mesures següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tenir un llibre específic de registre i custòdia de detinguts diferenciat per a adults i menors. • Col·locar l'armer en un espai protegit i de seguretat just a la zona d'entrada del pàrquing en lloc d'on està ubicat actualment, a la planta primera de l'edifici. Complir compromís de substituir la finestra i el llum que hi ha dins la cel·la per motius de seguretat del detingut. • Complir els articles 520.4 i 767 de la LECrim, que ordenen la comunicació immediata de la detenció al col·legi d'advocats.
Resposta	Pendent
	Policia Local de Montmeló
Data	3 d'abril de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia és a la part de darrera de les dependències policials i l'accés a la zona no està identificat de cap manera. El recinte habilitat com a dipòsit de detinguts consisteix en una sala d'ús polivalent, en vista dels diferents objectes que hi ha (bidons d'aigua, capsos, una moto policial), amb dues cadires i vigilada per càmeres de videovigilància. Informen que van decidir instal·lar-hi càmeres, amb el rètol informatiu reglamentari, arran que diversos detinguts s'hi autolesionessin.</p> <p>En cas de detinguts no violents se'ls fa esperar en aquesta sala mentre es confeccionen les primeres diligències policials. Durant aquest temps el detingut està custodiat per un agent. En la resta de casos (detinguts violents) o, en cas de concurrència de més d'un detingut, està protocol·litzat traslladar-los a la comissaria dels Mossos a Mollet.</p> <p>Annexa a la sala n'hi ha una altra dividida en tres habitacions. Una és oberta i plena d'extintors, l'altra és un lavabo tancat amb clau i la darrera –de petites dimensions– és semblant a una cel·la en la mesura que una té una bancada d'obra on jeure. Aquest espai està molt deixat i brut i sembla més aviat un magatzem que un lloc idoni on fer romandre el detingut amb garanties. Asseguren que fan servir aquest espai només de manera molt excepcional i durant un temps molt limitat, el necessari per redactar la minuta.</p>

Observacions	<p>No hi ha armer i, per tant, l'agent destinat a la custòdia del detingut hi ingressa amb l'arma.</p> <p>Disposen d'un llibre de registre de detinguts per a adults i menors, però no hi consta l'hora d'entrada ni sortida del detingut.</p> <p>El lliurament de detinguts als Mossos d'Esquadra es fa amb l'acta de lectura de drets i havent passat per un reconeixement mèdic.</p>
Recomanacions	<p>1. Tenint en compte que el dipòsit de detinguts no compleix les condicions mínimes i presenta deficiències des d'un punt de vista d'instal·lacions, de custòdia, de seguretat i d'eines de treball per funcionar com a comissaria de policia per a la custòdia de detinguts en funcions de policia judicial, amb totes les garanties, cal revisar el protocol d'actuació i de coordinació subscrit amb els Mossos d'Esquadra perquè aquests darrers es facin càrrec de la custòdia del detingut des de l'inici de la detenció, en tots els supòsits.</p>
Resposta rebuda: 30/10/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Demanen quines són les condicions mínimes que han de tenir les instal·lacions de dipòsit de detinguts per poder estudiar tècnicament i econòmicament la possibilitat d'una reforma. • El cap de la Policia Local també es posarà en contacte amb l'ABP per revisar el protocol d'actuació i de coordinació subscrit.

Policia Local de Parets del Vallès

Data	3 d'abril de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Els detinguts es traslladen directament a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Mollet del Vallès amb l'acta de lectura de drets i, depenent del cas, havent passat un reconeixement mèdic. Tot i així, de vegades porten el detingut a les oficines policials. S'està al despatx amb l'agent mentre elabora la minuta.</p>
Recomanacions	<p>1. Tenint en compte que la Policia Local no té àrea de custòdia i està protocol·litzat traslladar els detinguts directament als Mossos d'Esquadra en alguns casos, cal revisar el protocol d'actuació i de coordinació existent actualment entre ambdós cossos policials per traslladar els detinguts directament en tots els supòsits.</p>
Resposta	Pendent

Policia Local de la Roca del Vallès	
Data	3 d'abril de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia. Tanmateix, en cas que es detingui una persona, se la fa esperar en un dels despatxos de les dependències policials acompanyada en tot moment per un agent que la custòdia. En aquest cas, el detingut hi accedeix des de l'exterior. Si és un detingut amb símptomes externs d'agressivitat o excitació es trasllada directament a Mossos d'Esquadra.</p> <p>En supòsits de més d'un detingut està protocol·litzat traslladar-los a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Granollers. Depenent de la càrrega policial, es redacta la minuta policial a les seves dependències o a les dels Mossos d'Esquadra.</p> <p>El detingut es lliura als Mossos d'Esquadra amb l'acta de lectura de drets i havent passat per un reconeixement mèdic. La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats la fan els Mossos d'Esquadra.</p>
Recomanacions	<p>1. Quant a les persones detingudes, atès que la policia local no té àrea de custòdia i està protocol·litzat traslladar els detinguts directament als Mossos d'Esquadra només en alguns casos, cal revisar el protocol d'actuació i de coordinació existent actualment entre ambdós cossos policials per lliurar els detinguts a la Policia de la Generalitat –Mossos d'Esquadra perquè iniciïn les diligències d'identificació i investigació que escaiguin en tots supòsits.</p> <p>2. Mentre no es revisa el nou conveni i es concreten els principals aspectes operatius entre ambdós cossos policials, cal que s'acrediti el compliment dels articles 520.4 i 767 de la LECrim, que ordenen la comunicació immediata de la detenció al col·legi d'advocats, de manera que es garanteixi l'assistència lletrada del detingut des del primer moment en què es produeix la detenció i durant tot el temps en què transcorre la situació de privació de llibertat.</p>
Resposta	Pendent
Guàrdia Urbana de Barcelona Àrea de custòdia de la Unitat d'Atestats i d'Investigació	
Data	10 d'abril de 2014
Número de visita	Seguiment Anterior: 15/11/2011
Observacions	<p>Àrea de custòdia de la Unitat d'Accidents de Trànsit</p> <p>L'únic destacable respecte de l'anterior visita és que a la zona de cel·les, al fons de tot, hi ha una cel·la de dimensions molt reduïdes que sembla que s'utilitza per dipositar-hi les proves de convicció.</p> <p>En l'ocasió anterior es va constatar que no hi havia màrfegues i en aquesta visita es comprova que cadascuna de les cel·les en té una. També s'ha instal·lat una pantalla de televisió a la zona del vestíbul des d'on l'agent de custòdia visualitza i controla les imatges que es graven en els diferents espais de la zona de seguretat.</p>

<p>Observacions</p>	<p>Àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació</p> <p>Aquesta àrea de custòdia és una novetat respecte de la visita que va tenir lloc a les dependències de la Unitat Centralitzada de Suport Operatiu l'any 2011. Informen que el motiu respon a una nova realitat en que s'han ampliat les funcions que la Guàrdia Urbana pot exercir com a policia judicial. Així, en virtut d'un nou conveni-protocol amb el Cos de Mossos d'Esquadra s'amplien aquestes funcions en el sentit que la Guàrdia Urbana serà la responsable de la investigació dels tipus delictius amb penes de fins als tres anys. Tanmateix, s'observa que el conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública entre el Departament d'Interior i l'Ajuntament de Barcelona, tramès amb posterioritat a la visita, data del 26 de setembre de 2005.</p> <p>Fins ara la tendència era traslladar tots els detinguts, llevat dels instruits per delictes contra la seguretat vial, a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a les Corts. A partir d'ara, els detinguts per determinats fets delictius passaran directament per l'àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació, la qual també assumirà el trasllat a les dependències judicials i el lliurament del detingut al jutge instructor.</p> <p>La sala d'escorcolls està dotada de càmera de gravació d'imatges i de so. A l'interior no hi ha el cartell informatiu, sinó que està col·locat fora i només informa de la gravació de les imatges, però no del so.</p> <p>A la zona de cel·les hi ha dos despatxos per prendre declaració i tres cel·les. No hi ha una zona específica de menors o dones. En el cas de detinguts menors, només n'hi entren si no hi ha cap detingut. Si n'hi ha el fan esperar en algun dels despatxos custodiat per un agent. Pel que fa a les dones, les traslladen a la cel·la que queda més resguardada.</p> <p>Es valora positivament que les mantes siguin d'un sòl ús. També hi ha llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts.</p> <p>En el moment que el detingut ingressa en l'àrea de custòdia s'avisava el col·legi d'advocats.</p> <p>A la sala on hi ha l'ordinador que serveix per fer el control i la visualització de les imatges també hi ha una farmaciola que té paracetamol i aspirina. D'acord amb la normativa aplicable sobre les disposicions en matèria de senyalització, de seguretat i salut en el treball, les farmacioles ubicades als llocs de treball han de disposar d'un mínim de contingut material (gasses, benes, esparadrap, etc.) però no medicaments. Si les farmacioles contenen algun tipus de medicament, es preveu que estigui a l'abast de la persona que el necessiti, que n'ha de poder disposar, però les úniques persones que tenen aquestes atribucions són el personal sanitari.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A la sala d'escorcolls cal instal·lar-hi el cartell informatiu de la gravació de so. 2. Cal garantir que a la farmaciola que hi ha a l'àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació no hi ha cap tipus de medicació encara que sigui per a ús personal dels agents. 3. Cal garantir la completa separació de les dones respecte dels homes. 4. Cal recordar que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels adults.

Resposta rebuda: 1/10/2014	<p>S'han dut a terme les millores sol·licitades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S'han col·locat els cartells informatius sobre la gravació de so. • S'han tret els medicaments de la farmaciola. • D'acord amb la instrucció de la Guàrdia Urbana que regula les intervencions amb detinguts, es preveu no posar dins la mateixa cel·la persones de diferent sexe ni barrejar adults amb menors. Es fa constar el recordatori que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels adults.
--------------------------------------	---

Policia Local de Palafròls

Data	8 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Traslladen les persones detingudes directament a la comissaria de Mossos d'Esquadra més propera o bé els truquen perquè les vinguin a recollir. Lliuren el detingut amb l'acta de lectura de drets, l'informe de reconeixement mèdic i la minuta policial. En algun cas redacten la minuta policial utilitzant les aplicacions informàtiques del Sistema d'Informació Policial (SIPD).</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local Ripoll

Data	22 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Tenen protocol·litzat lliurar els detinguts als Mossos d'Esquadra en el sentit següent: una vegada efectuada la detenció i introduïda la persona detinguda dins el vehicle dels Mossos d'Esquadra, han d'emplenar l'acta de lliurament del detingut per a la custòdia i el trasllat juntament amb l'acta de lectura de drets i lliurar-les amb el detingut. Posteriorment, es preveu prestar declaració dels fets a la comissaria dels Mossos d'Esquadra.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local Sant Joan de les Abadesses	
Data	22 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	No té àrea de custòdia de detinguts. Davant una detenció, tenen protocol·litzat lliurar els detinguts al Cos de Mossos d'Esquadra, amb l'acta de lectura de drets i de lliurament de persona detinguda per a custòdia i trasllat.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local de Mollerussa	
Data	30 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	Té àrea de custòdia, però no s'ha fet servir més arran del desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra. L'espai està identificat amb un rètol de "privat" i s'utilitza com a magatzem. Tenen protocol·litzat lliurar els detinguts al Cos de Mossos d'Esquadra, amb l'acta de lectura de drets a persona detinguda, minuta policial i l'informe de reconeixement mèdic.
Recomanacions	1. Atès que el dipòsit de detinguts no acull cap detingut, cal donar de baixa i clausurar les instal·lacions de custòdia de detinguts de la Policia Local situades a la planta soterrània de l'edifici amb aquest fi i destinar-les a magatzem, que és l'ús que sembla que tenen.
Resposta rebuda: 30/10/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Mai ha estat donat d'alta davant de cap departament oficial, ja que aquesta ciutat mai no ha estat declarada com a cap de partit judicial.

Policia Local de Balaguer	
Data	30 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	No té àrea de custòdia. Tenen protocol·litzat lliurar els detinguts al Cos de Mossos d'Esquadra.
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Guàrdia Urbana de Lleida	
Data	30 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia és a la planta subterrània d'un edifici molt modern i de recent creació.</p> <p>Hi ha sistemes de gravació d'imatges i so arreu de l'àrea de custòdia, llevat de la sala on es fan els escorcolls. Per decisió de l'intendent, cap de la Guàrdia Urbana, s'ha decidit que no n'hi hagi perquè es considera que l'ús de càmeres podria conculcar el dret fonamental a la intimitat de les persones.</p> <p>L'àrea de custòdia s'estructura en tres parts: una primera i general des d'on es fa el control de les gravacions; una segona on hi ha set cel·les per a homes adults, i una tercera, amb dues cel·les per a menors o dones. Informen que, tot i que hi ha cel·les per a detinguts menors d'edat, aquests no arriben a ingressar-hi amb caràcter general. Se'ls fa esperar en algun dels despatxos de l'Oficina d'Atenció Ciutadana.</p> <p>Totes les cel·les són iguals. El que més crida l'atenció en sentit positiu és que en lloc de plaques turques hi ha tasses de vàter d'alumini.</p> <p>Les mantes i les màrfegues estan desades de qualsevol manera en una de les cel·les d'homes que sembla ser que no es fa servir.</p> <p>Tenen protocol·litzat traslladar els detinguts al Cos de Mossos d'Esquadra després de les primeres diligències policials, a qualsevol hora del dia i qualsevol dia de la setmana. Els lliuren amb la minuta policial, l'acta de lectura de drets i un cop el detingut ha passat per un reconeixement mèdic.</p> <p>La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats es fa des de la comissaria de Mossos d'Esquadra.</p> <p>Es consulta el llibre de custòdia de detinguts on s'anoten tots els aspectes i incidents que tenen lloc durant el procés de custòdia. S'observa que en alguns registres hi ha anotades les hores d'entrada, però no de sortida.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal instal·lar càmeres de videovigilància a la sala d'escorcolls, sens perjudici que s'adoptin les mesures oportunes per garantir que les imatges quedin emmagatzemades per ser visualitzades únicament pels comandaments o responsables que s'acordin. 2. Per motius de seguretat, cal adoptar les mesures necessàries per substituir el sistema actual de mantes per unes de material ignífug. Mentre les mantes actuals no es retirin definitivament caldria desar-les en un armari que millori les condicions d'ordre i de manteniment. 3. Cal instal·lar un cartell que identifiqui les dues zones de cel·les per als usos que té assignats: homes i dones. 4. Cal insistir que la comunicació de la detenció s'ha de fer des del moment en què es produeix la detenció. 5. Cal emplenar diligentment tots els camps del llibre de registre de custòdia de detinguts, en particular pel que fa a l'hora d'entrada i de sortida del detingut de l'àrea de custòdia.
Resposta	Pendent

Guàrdia Urbana de Tarragona	
Data	12 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les dependències de la Guàrdia Urbana ocupen un nou equipament que es va inaugurar l'octubre de 2013.</p> <p>A hores d'ara, l'àrea de custòdia encara no és operativa per motius tecnològics.</p> <p>Encara no hi ha armer, però es preveu instal·lar-ne un al pàrquing, just a la zona prèvia d'accés a l'àrea de custòdia.</p> <p>L'àrea de custòdia consta de tres cel·les sense que s'hagi previst un espai específic i separat per a detinguts menors o dones.</p>
Recomanacions	1. Cal garantir la separació entre homes, dones i menors a l'espai de l'àrea de custòdia.
Resposta rebuda: 08/10/2014	L'Ajuntament es compromet a dissenyar l'àrea de custòdia de detinguts amb espais separats per a homes, dones i menors. Transitòriament, si s'escau, portaran directament al Cos de Mossos d'Esquadra la persona detinguda per garantir-ne la separació.

Policia Local de la Bisbal d'Empordà	
Data	19 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Tenen protocol·litzat traslladar els detinguts a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de la mateixa localitat.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Municipal de Girona	
Data	19 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	La Policia Municipal de Girona custodia detinguts per delictes respecte dels quals tenen atribuïda la competència per a la instrucció de l'atestat, que són els delictes contra la seguretat viària i els relacionats amb els danys municipals. En la resta de supòsits, traslladen el detinguts a la comissaria del Cos de Mossos d'Esquadra de la localitat.

Observacions	<p>L'àrea és a la planta subterrània de l'edifici de la Policia Municipal. Té dues entrades, depenent si el detingut hi accedeix des de l'interior o bé des del pàrquing. A la porta interior d'accés hi ha enganxat un cartell que informa que la zona està videovigilada. Fora també hi ha l'armer i les normes de funcionament del servei de custòdia de cel·les penjades a la paret.</p> <p>Just a l'entrada hi ha dues cel·les, de dimensions petites, amb sistema de gravació d'imatges, tot i que no hi ha els cartells informatius que ho indiquin. Dins de les cel·les hi ha els matalassos i les mantes sobre la bancada d'obra.</p> <p>Dins de l'àrea de custòdia no hi ha cap lavabo, que està situat a fora. L'àrea tampoc no disposa d'un espai específic on fer els escorcolls, sinó que es preveu fer-los al mateix vestíbul en una zona identificada amb una cinta adhesiva al terra i sota el control d'una càmera de videovigilància.</p> <p>L'entrada del detingut des del pàrquing no té sistema de videovigilància i presenta un estat general de deixadesa i brutícia. Tampoc no hi ha armer, de manera que els agents respectius que traslladen el detingut han de deixar les armes a l'armer que hi ha en un altre punt d'accés a l'àrea de custòdia.</p>
Recomanacions	<p>1. Es recomana revisar el protocol d'actuació i de coordinació subscrit amb els Mossos d'Esquadra perquè aquests darrers es facin càrrec de la custòdia del detingut des de l'inici de la detenció i en tots els supòsits. Per aquest motiu, es proposa, a mitjà termini, procedir al tancament de l'àrea de custòdia.</p>
Resposta rebuda: 25/09/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Les relacions de la Policia Municipal de Girona i el Cos de Mossos d'Esquadra estan regulades pel Conveni de coordinació i de col·laboració en matèria de seguretat pública i policia entre el Departament d'Interior i de l'Ajuntament de Girona, signat l'11 de febrer de 2002. • Actualment aquest conveni està en fase de revisió, atès que preveia determinades actuacions que mai no s'han posat en pràctica i no preveia noves situacions sobrevingudes com ara la creació del grup d'investigació de la Policia Municipal o l'Oficina Integrada d'Atenció a la Ciutadania. Proposen incloure la recomanació de l'Equip en el procés de redacció per veure la viabilitat d'adaptar el nou conveni a les noves propostes.
Policia Local de Blanes	
Data	10 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Segons el conveni de cooperació i coordinació en matèria de seguretat pública i policia signat l'any 1998, en els delictes contra la seguretat del trànsit la Policia Local aconsegueix totes les diligències i després trameta una còpia de l'atestat a la comissaria del Cos de Mossos d'Esquadra. En la resta de delictes, custòdia el detingut mentre fa les primeres diligències i després el trasllada a dependències dels Mossos d'Esquadra.</p> <p>L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici de la Policia Municipal. El detingut hi accedeix des del pàrquing i un cop a l'interior de les dependències de la Policia Local ha de creuar un vestíbul comú fins arribar al lloc, que no està identificat amb cap cartell.</p>

<p>Observacions</p>	<p>Hi ha cartells informatius de l'existència de càmeres de gravació d'imatges repartits per les dependències de la Policia Local, però no n'hi ha ni a l'àrea de custòdia ni al pàrquing.</p> <p>L'àrea de custòdia només té dues cel·les (abans quatre). No hi ha cap lloc específic habilitat per fer-hi els escorcolls, ni sala d'entrevistes ni de ressenya.</p> <p>La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats la fa el cos de Mossos d'Esquadra per als delictes que no són competència seva.</p>
<p>Recomanacions</p>	<p>1. Les dependències dedicades a la custòdia de detinguts estan en un bon estat de conservació i manteniment. Tot i això, caldria corregir les deficiències indicades en l'informe: cartell informatiu de la càmera de videovigilància i habilitació d'un espai digne (no visible des del pàrquing de la comissaria i altres dependències) per fer-hi els escorcolls.</p> <p>2. A mitjà termini, caldria tendir al lliurament de tots dels detinguts directament des del carrer a la comissaria dels Mossos d'Esquadra. Passar per dues dependències policials allarga innecessàriament els terminis de custòdia sense control judicial i suposa que els detinguts no puguin exercir els seus drets (la lectura de drets inclou l'assistència lletrada, però això no es fa efectiu fins arribar a la Comissaria dels Mossos), etc.</p>
<p>Resposta rebuda: 25/08/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • El cartell informatiu de la càmera de videovigilància que faltava a la porta que comunica el garatge amb l'espai previ a l'accés a les cel·les ha estat restituint. Pel que fa a l'habilitació d'un espai digne per fer-hi els escorcolls, l'espai de què es disposa no permet més tancament. No obstant això, es prendran com a mesures el tancament de la porta del vestuari i la col·locació d'un biombo-separador per donar privacitat al detingut durant l'escorcoll. • Segons els protocols que tenen actualment, el lliurament del detingut als Mossos d'Esquadra ha de ser sempre amb les diligències preventives, per la qual cosa és imprescindible un temps, que sempre es procura que sigui el mínim possible, per confeccionar aquestes diligències. Amb relació als drets del detingut, assenyalen que la Policia Local els respecta tots i, fins i tot, fa la comunicació a l'advocat, al qual s'informa que el detingut es trasllada als Mossos d'Esquadra perquè comparegui a les seves dependències.
<p>Policia Local de Salt</p>	
<p>Data</p>	<p>3 de juliol i 4 de novembre de 2014</p>
<p>Número de visita</p>	<p>Primera</p>
<p>Observacions</p>	<p>Les instal·lacions dels Mossos d'Esquadra i de la Policia Local són compartides, si bé hi ha espais que són privatis d'un cos o l'altre. És un edifici relativament nou (2012) i de grans dimensions. Es dona la paradoxa que de cara al públic hi ha un agent dels Mossos d'Esquadra i les denúncies que presenten els ciutadans són ateses per agents d'un cos o l'altre en funció de qui està lliure en aquell moment.</p>

<p>Observacions</p>	<p>El fet de compartir el mateix espai no afecta la forma o els protocols de treball de cadascun dels cossos, en particular pel que fa a la custòdia de detinguts. Així, els Mossos d'Esquadra no fan custòdia perquè no disposen d'àrea de custòdia, mentre que la Policia Local sí que fa custòdia preventiva de detinguts mentre es fan les primeres diligències (lectura de drets i minuta policial). El trasllat de detinguts a la comissaria de Mossos d'Esquadra a Girona el fan acompanyats d'un agent dels Mossos.</p> <p>D'acord amb els protocols de treball previstos, es dona la circumstància que si els Mossos d'Esquadra fan la detenció el detingut és traslladat immediatament a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Girona perquè en facin la custòdia. En canvi, si fa la detenció la Policia Local el detingut passa prèviament per la seva àrea de custòdia i després és traslladat igualment a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Girona.</p> <p>L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i el detingut ingressa des del pàrquing que té càmeres de seguretat, però no està senyalitzat amb els cartells informatius corresponents. L'àrea tampoc no disposa d'armes perquè es preveu que els agents de policia puguin entrar-hi i fer-hi la custòdia amb armes.</p> <p>L'àrea de custòdia és un espai molt gran en què hi ha moltes zones que queden fora de l'àmbit de control de les càmeres d'enregistrament existents. Malgrat la grandària, no hi ha cap espai específic on fer els escorcolls. D'altra banda, l'àrea tampoc està identificada com a tal.</p> <p>Hi ha tres cel·les, una de les quals està inhabilitada en aquell moment, atès que sembla ser un detingut va fer malbé la porta de barrots. Les tres cel·les són iguals (bancada d'obra on seure o jeure i placa turca). A l'interior hi ha desades les mantes (no ignífugues), però no les màrfegues perquè consideren que no fan falta, atès que el temps que hi roman el detingut és el mínim imprescindible.</p> <p>La resta de mantes estan deixades de qualsevol manera en una prestatgeria. Les que són per netejar igualment són al terra pendent de ser retirades.</p> <p>No hi ha una zona de custòdia específica i separada per a menors o dones detingudes.</p> <p>La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats no la fa la Policia Local, sinó els Mossos d'Esquadra.</p> <p>No és recomanable que la Policia Local faci custòdia preventiva de detinguts, a banda que les instal·lacions de què disposen no compleixen els requisits perquè es pugui fer amb tota la seguretat i les garanties pròpies d'aquests espais.</p>
<p>Recomanacions</p>	<p>1. Tenint en compte que els Mossos d'Esquadra traslladen els detinguts a la comissaria de Girona, caldria establir els protocols adequats perquè la Policia Local pogués sortir del terme municipal per traslladar els detinguts a Girona o bé preveure que els Mossos d'Esquadra de Salt es fessin càrrec de la detenció des del primer moment.</p>

Recomanacions	<p>2. Pel que fa a la zona de custòdia dels detinguts, i atesa la manca de condicions, malgrat el poc temps que fa que es van inaugurar, es proposa que es clausuri de manera immediata. Posteriorment a aquesta mesura se suggereix a l'Ajuntament de Salt i el Departament d'Interior que estudiïn les condicions per adequar aquest espai d'acord amb els protocols previstos per a les zones de detenció de les comissaries del Cos de Mossos d'Esquadra i que aquestes cel·les s'incorporin com a àrea de custòdia dels Mossos d'Esquadra, de manera que complementin la zona de detenció de la comissaria central de Girona.</p>
Resposta rebuda: 17/10/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Volen conèixer quines són les mancances a què fa referència l'ACPT. • Consideren inadequat el suggeriment de preveure que els Mossos d'Esquadra a Salt es facin càrrec de la detenció des del primer moment. • No troben aconsellable fer una àrea de custòdia dels Mossos d'Esquadra a la comissaria de Salt que complementi la zona de la detenció de la comissaria de Girona.
	Polícia Local de Castelldefels
Data	10 de juliol de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Quan la Policia Local deté una persona per la comissió d'un fet delictiu, hi ha dos possibles itineraris depenent de si té atribuïda la competència per a la instrucció de l'atestat o no. En casos d'atestats amb detinguts per delicte amb titularitat de competència de la Policia Local (delictes contra la seguretat del trànsit) assumeixen la custòdia del detingut fins que el deixen en llibertat, imputat en la majoria d'ocasions. Informen que difícilment detenen per aquests delictes.</p> <p>La comunicació de la detenció només es fa en els casos en què ells assumeixen tota la instrucció. En la resta de fets delictius, custodien el detingut mentre fan les primeres diligències i després el traslladen a la comissaria dels Mossos a Castelldefels perquè se'n facin càrrec i, si escau, el passin a disposició judicial.</p> <p>Tot el recorregut que fa el detingut des del pàrquing fins que ingressa a l'àrea de custòdia està controlat per càmeres de videovigilància. Tanmateix, no hi ha els cartells informatius que ho indiquin.</p> <p>L'àrea de custòdia és a la planta 0 i no està identificada de cap manera. És nova, la qual cosa queda palesa per l'estat de conservació i de manteniment que presenta. Disposa de tres cel·les, una de les quals (la número 1) té la placa turca a la vista de tothom.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal identificar l'àrea de custòdia i posar els cartells informatius de l'existència de càmeres de videovigilància a tot arreu, inclòs el pàrquing. 2. Cal que s'inhabiliti la cel·la número 1, en la mesura que la ubicació de la placa turca no resguarda ni protegeix la intimitat de la persona detinguda.
Resposta	Pendent

Policia Local de Valls	
Data	2 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Malgrat que disposen d'una àrea de custòdia de detinguts informen que pràcticament està inservible. Només en fan ús quan es tracta d'atemptats contra un agent de l'autoritat. L'àrea de custòdia és al pis superior i no disposa d'una via d'accés específica. Per accedir-hi s'han de pujar unes escales metàl·liques.</p> <p>L'àrea no està degudament senyalitzada. Disposa de tres cel·les, però s'observa que una s'utilitza com a magatzem. Estan ubicades a la banda dreta del pis i a la banda esquerra hi ha els vestidors dels agents de policia. Es constata que l'estat de conservació no és l'apropiat i s'aprecia una manca de neteja. Cada cel·la disposa d'un matalàs i hi ha un inodor dins de la cel·la separat per un mur, però aquest mur no garanteix la intimitat de les persones. No disposen de càmeres de videovigilància.</p>
Observacions	<p>El registre de detinguts és informàtic, no hi ha registre en suport de paper. El sistema informàtic és un sistema propi (EUROCOP V-1563-1V). Hi ha errades en les fitxes de registre, atès que no consten les dades de sortida del detingut. Sorpren que el sistema informàtic reculli dades respecte de la nacionalitat, raça i ètnia dels detinguts. Es constata que el sistema informàtic diferencia entre "blancs, grocs, negres, negres africans, nòrdics", etc.</p> <p>Informen que truquen directament al col·legi d'advocats i, ateses les deficientes dependències, l'advocat s'entrevista amb el detingut a la mateixa entrada de la comissaria o bé al despatx on s'elaboren els atestats.</p> <p>Finalment, es constata que els agents de la Policia Local no duen cap mena d'identificació i informen que mai no els n'han facilitat cap.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. L'Ajuntament hauria de resoldre clausurar-la definitivament i sense dilació i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar. 2. Cal que els agents de la policia vagin degudament identificats. 3. No s'han de registrar els detinguts en funció de la raça a la qual pertanyen.
Resposta	Pendent
Policia Local de Montblanc	
Data	2 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Tenen protocol·litzat traslladar els detinguts a la comissaria del Cos de Mossos d'Esquadra de la mateixa localitat.</p> <p>Es constata que els membres de la policia local no duen cap mena d'identificació.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal que tots els agents de la policia local vagin degudament identificats.
Resposta	Pendent

Polícia Local de Cerdanyola del Vallès	
Data	23 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Quan la policia local deté una persona per la comissió d'un fet delictiu, hi ha dos itineraris possibles, depenent de quin cos policial tingui atribuïda la competència per a la instrucció de l'atestat. Són competència de la policia local els atestats amb detinguts per delictes contra la seguretat viària i els relacionats amb la violència domèstica. En aquests casos, el detingut roman al dipòsit de detinguts fins que el lliuren a l'autoritat judicial. Es pot donar la circumstància que el detingut arribi a pernoctar-hi. En la resta de casos en què la policia local fa una detenció per delictes que no són competència seva, el detingut roman al dipòsit de detinguts mentre es confeccionen les primeres diligències policials (minuta policial, lectura de drets a persona detinguda i trasllat al metge). Informen que en aquesta situació el detingut passa poc temps, fet que es no pot comprovar, atès que el llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts no és fiable. Posteriorment, traslladen el detingut a la comissaria dels Mossos d'Esquadra amb la diversa documentació.</p> <p>L'entrada de la persona detinguda a l'àrea de custòdia es fa sempre pel pàrquing no té càmera de videovigilància. L'àrea no està identificada amb cap cartell. Consta d'una primera sala des de la qual s'accedeix a la zona de cel·les. Hi ha tres cel·les individuals amb càmera de videovigilància, rentamans i vàter aïllat amb unes portes de plàstic. Sobre la bancada d'obra hi ha un matalàs de roba vell i brut en dues de les cel·les.</p> <p>Es constaten les greus deficiències del llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts. D'una banda, hi ha assentaments en blanc (per exemple, no consta l'hora de sortida del detingut) i, d'altra banda, no consten registrats ni de bon tros tots els detinguts que han passat pel dipòsit.</p> <p>L'armer està situat en una dependència a part del dipòsit, la qual cosa no sembla gaire operativa.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atès que després de la visita la Policia Local informa que s'ha creat l'arxiu informàtic intern del llibre de registres de detinguts i que el llibre oficial de registres de d'entrada i de sortida de detinguts en paper no s'emplena en tots els casos, es recomana donar-lo de baixa perquè si no es porta adequadament, pot menyscabar la seguretat jurídica i la tutela dels drets dels detinguts, sens perjudici de les eventuais responsabilitats que se'n puguin derivar per als funcionaris policials. 2. Cal senyalitzar la zona de custòdia amb un cartell informatiu en el punt d'accés. 3. Cal instal·lar els cartells informatius de l'existència de càmeres de videovigilància en tots els espais on n'hi hagi. 4. Cal instal·lar càmera de videovigilància a la zona del pàrquing i a l'antesala de la zona de cel·les que garanteixi la gravació de tot el circuit d'ingrés i estada del detingut a l'àrea de custòdia. 5. Cal adequar l'espai perquè es disposi de l'armer en un lloc del pàrquing que es consideri més idoni. 6. Cal substituir els matalassos per d'altres de material ignífug.
Resposta	Pendent

Policia Local de Barberà del Vallès	
Data	23 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia no és operativa en aquests moments perquè està pendent d'uns treballs d'adequació i de millora. Consta d'una cel·la ubicada al pàrquing interior de les dependències policials, sense bany ni càmera de videovigilància, ni espai exterior per tenir-hi un agent de custòdia. Informen que un dels treballs pendents és precisament la càmera de videovigilància, que permetrà que l'agent de custòdia controlï la detenció des d'un despatx a la segona planta.</p> <p>Mentrestant, quan detenen una persona la fan esperar al passadís de la segona planta de les dependències policials, acompanyada d'un agent policial, mentre confeccionen les primeres diligències policials. A aquest pis, s'hi arriba tot pujant unes escales amb molta pendent i en cap punt no hi ha cap separació entre la persona detinguda i qualsevol altre ciutadà (víctima inclosa) que pugui ser a les dependències policials en el mateix moment.</p> <p>Un cop realitzades les primeres diligències i després del reconeixement mèdic, traslladen el detingut a la comissaria de districte dels Mossos d'Esquadra a Barberà del Vallès. Un cop hi arriben fan baixar la persona detinguda del vehicle policial i la introdueixen al vehicle dels Mossos d'Esquadra, que finalment trasllada el detingut a l'ABP de Cerdanyola, responsable de la seva custòdia.</p> <p>No hi ha llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts.</p>
Recomanacions	<p>1. Sens perjudici de valorar la feina que fan els agents policials en fer-se càrrec de les persones detingudes, en aquests moments fan funcions de policia judicial sense tenir ni l'espai ni el lloc adequat per assumir la custòdia dels detinguts i sense que es garanteixi la seguretat física i jurídica dels agents participants ni els drets de les persones detingudes. Igualment, l'espai que han concebut com a àrea de custòdia tampoc no es considera que sigui un lloc adequat per funcionar com a tal. Per aquest motiu, cal que es revisi el procediment de presentació de detinguts als Mossos d'Esquadra amb la finalitat que la Policia Local els traslladi directament a les dependències amb la documentació que es requereixi.</p>
Resposta	Pendent
Policia Local de Badia del Vallès	
Data	23 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Tenen protocol·litzat traslladar el detingut a l'ABP de Cerdanyola encara que això suposi sortir del seu terme municipal.</p> <p>Lliuren el detingut amb l'acta de lectura de drets i havent-ho fet passar per reconeixement mèdic. La minuta policial també la poden realitzar a la seu de la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Cerdanyola.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Guàrdia Urbana de Barcelona a Sant Andreu	
Data	14 d'octubre de 2014
Número de visita	Seguiment Anterior: 6 de setembre de 2011
Observacions	<p>El 2011 estaven en espera que se'ls traslladés a un edifici, atès que actualment ocupen un edifici de l'antiga Pegaso. Informen que a hores d'ara encara estan en espera i la previsió de trasllat és per a la propera legislatura.</p> <p>La Guàrdia Urbana instrueix les primeres diligències i, un cop concloses, trasllada els detinguts a la Comissaria dels Mossos d'Esquadra a les Corts, segons el que preveu el conveni signat entre l'Ajuntament i el Departament d'Interior.</p> <p>L'àrea de custòdia no ha canviat respecte a la primera visita. Continua tenint algunes de les deficiències que s'hi van detectar inicialment:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'entrada del detingut a l'àrea de custòdia es fa per la zona del pàrquing, l'interior de la qual no té càmera de seguretat, i el detingut acompanyat pels agents ha de pujar per unes escales per accedir-hi. - L'àrea de custòdia és un espai prefabricat que no està identificat com a tal. A l'entrada on hi ha l'armer només hi ha un rètol que diu "Accés limitat a la Guàrdia Urbana" i a l'antesala hi ha un cartell de prohibit entrar amb armes. Està aïllada de la resta del passadís, tot i que no acústicament. - No hi ha una habitació específica on fer-hi l'escorcoll. - No hi ha espai suficient per garantir la separació d'homes i dones. - Les cel·les no tenen càmera de seguretat. - Les mantes, tipus militar, es renten després de cada ús. Tanmateix, no són de material ignífug. <p>Com a elements positius respecte a la primera visita cal destacar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La netedat de tot l'espai de l'àrea de custòdia. - Recentment s'han dotat d'elements de contenció que són menys lesius i més garantistes per al detingut: el casc és tipus boxa i les brides són de roba i d'un sol ús. També disposen de dues màrfegues, un escut invertit i cintes d'immobilització i una instrucció, la número 36/14, que en regula l'ús. Altra informació d'interès i que no ha variat respecte a la primera visita: - Hi ha un protocol sobre com traslladar els detinguts per al reconeixement mèdic.
Recomanacions	1. El trasllat a les noves dependències al més aviat possible.
Resposta	Pendent
Policia Local de Caldes de Montbui	
Data	28 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>No té àrea de custòdia.</p> <p>Davant una detenció traslladen el detingut directament a la comissaria dels Mossos d'Esquadra, amb l'acta de lectura de drets i havent fet passar el detingut per un reconeixement mèdic. Poden redactar la minuta policial a la seva seu o a la dels Mossos d'Esquadra.</p>
Recomanacions	No n'hi ha.
Resposta	No se'n requereix.

Policia Local de Platja d'Aro	
Data	28 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'àrea de custòdia és a peu de carrer. No està identificada com a tal i consisteix en un despatx situat just a l'entrada i dues cel·les. Tota l'àrea està coberta per un sistema de videovigilància i el control de les càmeres es fa des de l'exterior, en una sala on hi ha la resta de circuits de televisió.</p> <p>L'únic cartell informatiu en paper de l'existència de càmeres és a la zona de cel·les.</p> <p>Les cel·les tenen la placa turca a l'interior i consisteixen en un espai d'aproximadament 6 m², amb bancada d'obra i porta de ferro. Les fan servir indiferentment homes o dones.</p> <p>Informen que està previst que el detingut passi el mínim temps imprescindible a les seves dependències i després el traslladen a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de Sant Feliu de Guíxols, tot i que la majoria de vegades els Mossos d'Esquadra vénen a recollir el detingut.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caldria instal·lar els cartells informatius de l'ús de cadascuna de les sales o habitacions de l'àrea de custòdia, incloent-hi un de general de tota l'àrea. 2. Cal assegurar que homes i dones no coincideixin a l'àrea de custòdia al mateix moment.
Resposta	Pendent

Policia Local d'Igualada	
Data	4 de novembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Dins del pàrquing hi ha una càmera, però no hi ha cap rètol informatiu. D'altra banda, es constata l'existència de zones fosques, atès que a la porta d'accés a l'àrea de custòdia no hi arriba el control de la càmera de videovigilància.</p> <p>L'armer no és al pàrquing, sinó a la primera planta de la comissaria, de manera que els agents de policia accedeixen a l'àrea de custòdia armats.</p> <p>Les tres cel·les que hi ha les fan servir indiferentment homes o dones.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caldria instal·lar els cartells informatius de càmeres de videovigilància a cadascuna de les zones controlades de l'àrea de custòdia i intentar evitar els punts foscos de les càmeres. 2. Cal ubicar l'armer a la porta d'accés, a fi d'evitar l'entrada dels agents armats. 3. Cal assegurar que homes i dones no coincideixin al mateix moment. Si es dona el cas, caldria traslladar la persona directament als Mossos d'Esquadra perquè se'n fessin càrrec de des del principi.
Resposta	Pendent

b. Centres penitenciaris

Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona	
Data	30 de gener de 2014
Número de visita	Seguiment Visita prèvia: 13 de juny de 2013
Observacions	<p>Departament d'Infermeria:</p> <p>Les contencions i els aïllaments es fan seguint la Circular 3/2004 de la Direcció General de Serveis Penitenciaris, de la qual es lliura una còpia a l'Equip una vegada finalitzada la visita.</p> <p>Hi ha sis habitacions individuals que s'utilitzen quan medicament es desaconsella la participació en la convivència general, i també quan cal fer algun aïllament per raons mèdiques o psiquiàtriques.</p> <p>Aquestes habitacions individuals també es poden fer servir per aplicar contencions físiques, per indicació facultativa, malgrat que la Circular 3/2004 específicament estableix que "cada unitat psiquiàtrica disposarà d'un nombre de cel·les habilitades únicament per a l'aplicació de mesures de contenció mecànica i aïllament". Atesa aquesta doble funció, aquestes habitacions no tenen càmeres de videovigilància per raons de privacitat. Malgrat que no es fa una observació continuada del pacient en contenció, informen que durant el temps en què dura la contenció, el funcionari del centre passa per l'habitació cada mitja hora i la infermera, cada hora (una freqüència més elevada que la que estableix la Circular 3/2004). En aquest sentit, crida l'atenció que la Circular 3/2004 faci esment d'una distribució de les visites que garanteixin "una observació contínua" en el cas de l'aïllament, però no de manera explícita per a les contencions.</p>
Observacions	<p>Assenyalen que en les contencions sempre es lliguen les quatre extremitats i, aparentment, sempre es fan en decúbit pron (boca terrosa). La Circular 3/2004 estableix que "preferentment la posició serà de decúbit ventral. Així s'evita l'aspiració del vòmit i colpejar-se contra la llitera, però dificulta l'administració de fàrmacs i la ventilació. Quan es tracti d'intoxicats o de consciència fluctuant se'ls ha de col·locar en la posició de decúbit lateral esquerre". La praxi habitual als hospitals i en altres centres sanitaris és la col·locació del pacient en decúbit supí (cap per amunt) amb el capçal incorporat per evitar broncoaspiracions. Així mateix, es recomana col·locar les extremitats en posició anatòmica per evitar problemes funcionals, però la disposició dels timbres al capçal del llit a les habitacions visitades obliga a col·locar els braços cap amunt, subjectes a aquest capçal, en posició antianatòmica.</p> <p>Informen que les contencions físiques són extraordinàriament escasses i que, quan es produeixen, són molt curtes (una o dues hores). Totes les contencions es registren en la història clínica del pacient/reclús i es comuniquen al jutge de vigilància penitenciària. No hi ha un registre separat del nombre i les característiques de les contencions que es fan a la unitat.</p> <p>Finalment, malgrat que del tracte observat entre el personal de vigilància i sanitari i els interns se'n desprèn un vincle i una relació atenta i adequada, no hi ha cap oferta actual de formació en matèria de contenció ambiental i verbal per al personal.</p>

Recomanacions	<p>1. Atès que el Departament d'Infermeria és un entorn terapèutic en què les mesures restrictives com ara les contencions i l'aïllament responen a criteris mèdics, en condicions d'igualtat al tractament que rebrien els interns com a pacients en centres civils, es recomana la revisió dels aspectes de seguretat clínica o del pacient de la Circular 3/2004 (exemple: posició de contenció).</p> <p>2. Es recomana que al Departament d'Infermeria s'hi habilitin habitacions específiques per a la contenció o l'aïllament amb videovigilància i que s'asseguri el nivell d'observació continuada que requereix aquest tipus de mesures.</p> <p>3. Es recomana que s'elabori un protocol sanitari d'actuació, més específic i detallat que la Circular 3/2004, que hauria d'establir els registres necessaris en la indicació i el seguiment de les mesures de contenció i aïllament, més enllà del registre sense variables preestablertes al curs clínic del pacient. Així mateix, també es considera útil l'elaboració d'un registre separat del nombre i les característiques de les mesures restrictives que s'utilitzen a la unitat.</p> <p>4. Per garantir una correcta aplicació de les mesures de contenció, es recomana que hi hagi un pla de formació continuada en els diversos procediments de contenció adreçada a tots els professionals i a tots els departaments on s'apliquen aquest tipus de mesures.</p>
Resposta rebuda: 19/03/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Atesa la rellevància del tema exposat, s'ha remès l'escrit de l'ACPT a la coordinació mèdica sanitària perquè estudiï i avalui les consideracions efectuades entorn dels protocols d'actuació en casos d'agressivitat sobtada d'interns en unitats d'infermeria i de psiquiatria.
Centre penitenciari Brians 1	
Data	27 de febrer de 2014
Número de visita	Seguiment Visites prèvies: 7/6/2011 i 28/11/2011
Observacions	<p>Departament Especial Dones:</p> <p>No hi ha cap element destacable des d'un punt de vista estructural, atès que el departament és el mateix. Cal posar en relleu que a l'inici de la visita de les quatre funcionàries de vigilància penitenciària (inclosa la cap d'unitat), només una porta el número d'identificació enganxat. Val a dir que la cap d'unitat porta enganxat el càrrec que té en lloc del número d'identitat professional.</p> <p>La sala d'escorcolls continua sense tenir càmera de videovigilància. En aquesta ocasió s'observa que les bates que es lliuren a les internes no estan penjades, sinó doblgades i dins d'una bossa de plàstic. Informen que són d'ús individual i un cop fetes servir es retiren per rentar-les.</p> <p>L'ascensor del mòdul només es fa servir per traslladar alguna mercaderia o per pujar els àpats de les internes ingressades al Departament Especial.</p> <p>Una de les novetats respecte de l'anterior visita al centre penitenciari és la cel·la d'aïllament o subjecció mecànica que s'ha habilitat a la planta baixa de Dones U. Es preveu per a casos d'incidents que alterin la vida de la unitat i requereixin la separació de la interna de la resta de la població reclusa.</p>

Observacions	La cel·la és estructuralment idèntica a les cel·les que hi ha al Departament Especial amb aquesta finalitat i també té càmera de videovigilància. S'ha ubicat a la zona d'espera del Departament d'Infermeria, separada per una porta, de manera que està aïllada del mòdul i del mateix Departament d'Infermeria.
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal recordar que el funcionari de vigilància penitenciària ha de portar visible en tot moment el número d'identitat professional. 2. Cal insistir de nou en la necessitat d'instal·lar algun sistema de videovigilància a la sala on es fan els escorcolls. 3. Pel que fa al Departament Especial de Dones, i en els casos en què la cel·la de baix estigui ocupada, cal valorar la possibilitat de traslladar les internes a les cel·les d'aïllament o contenció a través de l'ascensor cap a la planta superior, amb l'adopció de les mesures de protecció adequades per assegurar tant la integritat de la interna com dels mateixos funcionaris encarregats d'aquest trasllat.
Resposta rebuda: 28/05/2014	<ul style="list-style-type: none"> • En relació amb el recordatori de l'ACPT sobre la necessitat que tots els funcionaris de règim intern vagin identificats, amb caràcter general, la Direcció General manifesta que es tracta d'una norma que es compleix i es fa complir en tota la seva extensió i, si se'n produís algun incompliment, es corregiria immediatament. Considera suficient l'actual sistema d'identificació dels funcionaris, a través del número d'identificació professional visible en el vestit reglamentari del funcionari penitenciari, sigui mitjançant una veta adhesiva o una targeta d'identitat professional, d'acord amb l'Ordre del Departament de Justícia JUSI177/2004, de 27 de maig. En cas que el funcionari no porti visible aquesta identificació, pot ser sancionat per infracció de la norma.
Resposta rebuda: 28/05/2014	<ul style="list-style-type: none"> • La videovigilància està regulada per la Instrucció 2/2010 del Departament de Justícia que, en el punt tercer, estableix que, en cap cas, s'han d'utilitzar càmeres en espais protegits pel dret fonamental a la intimitat de les persones. En conseqüència, en una situació d'escorcoll integral d'una persona, la instal·lació i l'ús de càmeres podria conculcar aquest dret fonamental. D'altra banda, s'informa que totes les cel·les de contenció del centre disposen de videovigilància. • L'aïllament de persones alterades al Departament Especial del mòdul de Dones-I, amb caràcter general, es duu a terme als espais situats a la planta baixa, amb la qual cosa no cal pujar escales o utilitzar l'ascensor per accedir al Departament Especial. El centre considera que l'ús d'ascensor per accedir a l'esmentat departament, amb persones agitadaes, incrementa els riscos de dany físic, tant per a les mateixes internes com per a la resta de personal funcionari. Cal tenir present, entre altres factors, les reduïdes dimensions de l'aparell i altres riscos potencials derivats d'avaries mecàniques imprevisibles que es puguin produir, fet que dificultaria qualsevol actuació dels professionals penitenciaris.
Centre penitenciari de Lledoners	
Data	13 de març de 2014
Número de visita	Seguiment Visita prèvia: 25/03/2013
Observacions	<p>Departament d'Infermeria</p> <p>Hi ha un protocol per al control d'interns sotmesos a proves radiològiques o fisiològiques. Totes les proves que es realitzen a l'intern queden registrades en l'expedient i en l'historial clínic de l'intern.</p>

Observacions	<p>Es visita la cel·la d'aïllament psiquiàtric. El llit és troba subjecte al terra. Les contencions sempre es fan bocaterrosa i amb el control presencial del metge i el funcionari. Cada 30 minuts el funcionari passa a comprovar l'estat de l'intern. La contenció pot ser mèdica o psiquiàtrica, que decideix el metge de guàrdia, o bé regimental, que depèn del funcionari.</p> <p>També es pot realitzar una contenció farmacològica. Sempre hi ha un metge i una infermera de guàrdia. Les contencions poden durar un màxim de 4 o 5 hores.</p> <p>Informen que no han rebut cap tipus de formació específica, però, atesa l'experiència dels funcionaris, s'intenta realitzar prèviament una contenció verbal amb l'intern i evitar arribar a la contenció mecànica.</p> <p>Les imatges enregistrades només es guarden 15 dies, temps estipulat pel Departament de Justícia.</p>
Recomanacions	<p>1. Caldria ampliar el temps de custòdia de les imatges enregistrades a un mes, tal com es fa a les comissaries dels Mossos d'Esquadra.</p> <p>2. Cal que el mobiliari de les habitacions de la Unitat d'Infermeria incorpori els elements de seguretat típics dels establiments penitenciaris. Tot i que mai no hi ha hagut cap incident, el fet que armariets i cadires no estiguin subjectes al terra o a les parets els fa objectes potencialment llancívols que poden posar en perill funcionaris i interns.</p>
Recomanacions	<p>3. Cal un pla de formació continuada en els diversos procediments de contenció adreçat a tots els professionals que apliquen aquest tipus de mesura a la Unitat d'Infermeria.</p>
Resposta rebuda: 28/05/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Tots els centres penitenciaris apliquen de manera rigorosa el que estableix el Protocol que emana de la Circular 2/2010 i que és un compendi de les lleis existents en la matèria. El punt 4.D de la Circular indica que "les dades de caràcter personal obtingudes pels sistemes de videovigilància han de ser emmagatzemades un mínim de 15 dies i per un temps màxim d'un mes des de la seva captació", normativa que el Centre Penitenciari Lledoners compleix de manera rigorosa. • El mobiliari de les habitacions de la Unitat d'Infermeria del centre penitenciari és el que va ser aprovat de forma conjunta al seu dia (període 2004 – 2008) pel Servei d'Equipaments de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i pel Departament de Salut, perquè es va considerar el més adequat per a aquestes instal·lacions, decisió que, com en tots els casos d'equipaments i infraestructures, es pren en funció de factors de seguretat, servei, necessitats, etc. Cal destacar, però, que no es considera una qüestió controvertida, atès que mai no hi ha hagut cap incident. • Tant la formació que s'imparteix al centre penitenciari com la que es desenvolupa al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), òrgan adscrit al Departament de Justícia i que actua en estreta col·laboració amb els serveis penitenciaris, ja preveu procediments i protocols específics en matèria d'aplicació de mesures de contenció, tant en el Departament d'Infermeria com en altres unitats del centre.

Centre penitenciari de Ponent	
Data	21 d'octubre de 2014
Número de visita	Seguiment. Visita prèvia: 23/01/2012
Observacions	<p>D'entrada, el que crida més l'atenció és que cap funcionari porta el número d'identificació.</p> <p>Pel que fa al Departament d'Ingressos, les úniques cel·les d'immobilització de tot el centre són a la primera planta de la unitat. A banda, n'hi ha una altra al Departament d'Infermeria. Totes tenen càmera que graven constantment. Al passadís, en canvi, no n'hi ha ni tampoc a la sala d'escorcoll.</p> <p>Alguns dels interns entrevistats diuen que tenen coneixement que s'han produït algunes agressions a la zona de la rotonda del Departament d'Ingressos.</p> <p>La situació de les cel·les d'aïllament i/o contenció a la segona planta del departament d'ingressos incrementa notablement la probabilitat de lesions tant a funcionaris com als interns en cas d'agitació.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal que els funcionaris compleixin la normativa d'anar identificats. 2. Cal instal·lar càmeres de videovigilància en la zona de la rotonda del departament d'ingressos.
Resposta	Pendent

Centre penitenciari Quatre Camins	
Data	11 de novembre de 2014
Número de visita	Seguiment. Visita prèvia: 28/02/2012
Observacions	<p>Departament d'Infermeria - Psiquiatria</p> <p>A la segona planta hi ha les dues cel·les d'aïllament respiratori, les dues d'aïllament psiquiàtric i les tres cel·les individuals de psiquiatria per a als interns a qui el psiquiatra els ha prescrit un règim de vida especial.</p> <p>El personal que fa la contenció són els funcionaris de vigilància penitenciària. En algun cas cal activar el grup especial d'intervenció.</p> <p>L'ascensor no es fa servir en casos en què l'intern es mostra agressiu o agitat i requereix ser aïllat o immobilitzat. El malalt ha de pujar o l'han de pujar per les escales dues plantes. El personal es mostra ambivalent amb relació al problema estructural i arquitectònic d'aquestes cel·les, ja que són a la segona planta del Departament. Uns ho veuen amb resignació i d'altres ho minimitzen.</p> <p>Als malats psiquiàtrics se'ls aplica el protocol que té la Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica Penitenciària de Catalunya. També hi ha un protocol específic de com utilitzar les dues cel·les d'aïllament psiquiàtric. També assenyalen que, d'acord amb els protocols, la majoria de les contencions es fan en decúbit pron (bocaterrossa) perquè els llits no tenen capçal incorporat per evitar broncoaspiracions.</p>

Observacions	<p>El psiquiatra també informa de l'existència de dues històries clíniques, la de Sant Joan de Déu i la de Justícia a través del SIPC, la qual cosa representa haver de duplicar la informació. Així mateix, els metges no psiquiatres que atenen als interns en funcions de guàrdia no disposen d'accés a l'història.</p> <p>No queda clar que els funcionaris, que són els que fan les contencions, tinguin accés als protocols que s'han d'aplicar i tots coincideixen que no es fa una formació específica per treballar al Departament de Psiquiatria. La selecció del personal i la formació no està protocol·litzada.</p> <p>El personal sanitari i funcionari es mostra discrepant respecte a la freqüència de les contencions, probablement no tant amb relació al nombre real, sinó pel que fa la percepció de quantes són poques o moltes. Tots assenyalen que la durada és breu i que en cap cas duren més de 48 hores.</p> <p>A més del registre en les històries clíniques, es fan constar les contencions en un registre intern mitjançant el qual s'elaboren les memòries, però el té el coordinador.</p> <p>Finalment, si bé el reglament penitenciari estableix que s'ha de comunicar al jutge de vigilància penitenciària l'aplicació de mitjans coercitius, sembla que aquestes comunicacions no es fan quan les contencions són de poca durada. Tan sols quan es considera que tenen una certa rellevància clínica.</p> <p>Pel que fa a les proves radiològiques, el centre no té un protocol. Informen que hi ha un circuit establert que preveu deixar un termini de tres mesos entre la realització de cada prova radiològica, però no hi ha constància escrita.</p> <p>La tècnica de raigs X porta un control intern de totes les proves radiològiques que es fan als interns, per motius mèdics i de control o regimentals. Cada prova radiològica queda consignada en la història clínica del pacient i se'n fa un seguiment per evitar que hi hagi una exposició excessiva. Tanmateix, els tècnics que passen els caps de setmana no tenen accés a la història clínica del pacient, ni fan el registre. S'al·leguen raons de confidencialitat de les dades.</p> <p>Pel que fa a la cuina, hi ha vint-i-un menús diaris diferents, de manera que cada tres setmanes tornen a repetir els mateixos àpats, amb les adaptacions necessàries a les diferents estacions de l'any. A banda, hi ha menús específics per a diabètics, musulmans, vegetarians, dieta tova, etc. Tots els espais visitats destaquen per la neteja i l'ordre. S'han establert mesures per no trencar la cadena de fred i els interns que manipulen el menjar porten reixeta protectora al cap i guants d'un sol ús.</p> <p>La qualitat dels productes i els processos d'elaboració són satisfactoris per bé que no es pot comprovar com resulta l'elaboració final que rep l'intern.</p> <p>Mòduls prefabricats:</p> <p>Cada mòdul té una cel·la de contenció, amb un llit ancorat al mig i una bata per fer-hi escorcolls, però sense els elements de contenció visibles a simple vista. S'assegura que mai no s'han utilitzat amb aquesta finalitat (contenció), sinó només com a espais d'aïllament temporal quan hi ha algun aldarull entre interns i cal portar-los d'un en un cap a un altre espai del centre (DERT, infermeria). Aquestes cel·les no tenen càmera de videovigilància</p> <p>El vidre de la porta de sortida al pati del MR-7 està trencat.</p>
---------------------	--

Recomanacions	<p>Pel que fa al Departament d'Infermeria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cal que les contencions a l'entorn sanitari les faci el personal sanitari. Atès que qui practica les contencions són els funcionaris, haurien de tenir garantit l'accés als protocols sobre aquesta qüestió i rebre formació sobre les contencions de tipus sanitari: concepte, normes i procediments. 2. Cal unificar criteris pel que fa a la posició en què es practiquen les contencions sanitàries en les diferents unitats dels centres penitenciaris i minimitzar-ne els riscos. 3. Cal introduir millores en el sistema informàtic, com ara la compatibilitat entre el sistema sanitari i el penitenciar, o la possibilitat de explotació directa de les dades sobre contencions. 4. Cal evitar que la salvaguarda de la confidencialitat pugui repercutir negativament en l'assistència que reben els interns (accés de tots els sanitaris implicats als sistemes i els registres informàtics). 5. Cal comunicar al jutge de vigilància penitenciària totes les contencions mecàniques que es practiquen. <p>Pel que fa als mòduls prefabricats:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Malgrat que les cel·les de contenció no tinguin aquesta funció, atès l'ús que se'n podria fer (aïllament provisional en situacions d'alteració dels interns), caldria instal·lar-hi càmeres de videovigilància que garantissin la seguretat dels interns i dels funcionaris que els acompanyen. 2. Cal canviar al més aviat possible el vidre trencat de la porta de sortida al pati del MR-7.
Resposta	Pendent

c. Centres geriàtrics

Centre per a la gent gran Gran Vitalia	
Data	13 de febrer de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>En general, l'estat de neteja del centre és millorable. El terra del menjador és força brut en el moment de la visita. Els vidres de totes les finestres són plens de pols. Als banys assistits de la planta baixa hi ha galledes i bolquers pel terra. El llits de les habitacions no estan fets. Als passadissos hi ha papers pel terra i a l'ascensor hi ha guants de plàstic.</p> <p>Expliquen que hi ha tres tipus de dieta: la normal, la triturada i l'astringent i que és la responsable clínica/sanitària la que les programa. Informen que el menjar que està adaptat a les necessitats de cada resident, però hi ha un únic menú mensual exposat a l'entrada del menjador. Aquest menú només té quatre peces de fruita fresca i sis de verdura a la setmana (de 14 àpats). Abunden els postres artificials (gelatina). A la cuina es comprova que tots els llegums són de llauna i els suc, de pot.</p>

Observacions	<p>Es demanen els historials clínics dels pacients amb qui s'ha entrevistat la doctora de l'Equip. S'observa que estan en paper (estan en procés d'informatització) i que dins hi ha l'historial mèdic, la medicació prescrita i les proves complementàries. La doctora de l'Equip revisa la medicació de cadascun d'ells i constata l'existència de prescripció de fàrmacs de probable indicació per a trastorns de conducta (contenció farmacològica), sense que se n'evidenciï una sobredosificació remarcable. S'observa que a la història mèdica no hi consten les prescripcions mèdiques de contencions, que es fan constar en un altre registre a part, a disposició de la terapeuta ocupacional, que és qui les porta i les pauta, amb signatura del metge. La informació sobre contencions, sobre la condició d'incapacitat, sobre el referent del pacient no està a disposició directa del metge, atès que es registra únicament a la part de la història de la terapeuta ocupacional o la treballadora social.</p> <p>La infermera explica que en cas que el familiar no autoritzi l'ús de mesures físiques de contenció i, en canvi, l'equip sanitari valori la necessitat d'utilitzar-les, sempre es respecta la voluntat de la família. Per això, se li fa signar el document que hi ha a disposició dels familiars de no autorització.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal millorar les condicions higièniques generals del centre. 2. S'ha de garantir la individualització de l'alimentació de cadascun dels pacients, amb la disposició d'una taula que estableixi les dietes més comunes (com ara la diabètica, la hiposòdica, etc.), amb el control nutricional i dietètic més adequat. 3. Es recomana l'elaboració de protocols assistencials que sistematitzin l'atenció dels problemes més comuns o de més risc dels residents, aparentment no disponibles en aquest centre. 4. Cal avançar en el procés d'informatització de la història clínica. 5. Sens perjudici de la necessària intervenció multidisciplinària, cal establir la prescripció facultativa de les contencions, la posició de referent en la informació a la família o la comunicació per part del facultatiu dels internaments involuntaris. 6. Per a la millora de l'assistència i la satisfacció dels residents i dels seus familiars, el centre hauria d'establir un sistema de recepció, seguiment i resolució dels suggeriments i les reclamacions, i deixar constància escrita del motiu i de les actuacions preses per solucionar el problema. 7. Cal revisar el protocol d'actuació en els casos en què, a criteri mèdic, és necessària la contenció física i la família no ho autoritza.
Resposta	Pendent
Residència geriàtrica Prytanis	
Data	10 d'abril de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Disposen d'un llibre amb protocols establerts pel centre i prologat pel director que mostra el personal d'infermeria. No hi consta cap protocol respecte de les contencions i el personal només disposa d'un full amb imatges de com aplicar-les. Informen que la direcció està redactant els protocols. No obstant això, el director del centre assenyala que sí que hi ha un protocol sobre contencions i, en aquest sentit, el fa arribar a l'Equip més endavant.</p>

<p>Observacions</p>	<p>Amb relació a les contencions, el personal mèdic coneix la necessitat d'indicació mèdica i d'autorització familiar, i també la necessitat de revisar la mesura periòdicament. Les autoritzacions familiars es recullen en una carpeta específica i la indicació mèdica consta informatitzada. Però en dos dels tres casos revisats no es troba aquest document ni la indicació mèdica, de manera que es tracta d'una possible aplicació sense confirmació ni indicació mèdica.</p> <p>No hi ha cap registre independent amb totes les contencions dels pacients per facilitar les mesures generals que s'hagin de prendre.</p> <p>Respecte a la contenció farmacològica, la medicació consta informatitzada. No es detecten abusos. Ara bé, la medicació de rescat (que pot administrar infermeria en situacions concretes) hauria de constar més detallada.</p> <p>Pel que fa als ingressos voluntaris/involuntaris, el director general assistencial comunica que tan sols han tingut un cas d'ingrés involuntari, fins i tot incloent-hi la planta tancada de psicogeriatria. L'Equip li fa notar que els residents d'aquesta planta de psicogeriatria poden haver ingressat en contra de la seva voluntat i que els que presenten un deteriorament cognitiu greu no tenen competència per decidir, però s'entén que els familiars se'n fan responsables i són els que signen l'autorització d'ingrés.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es recomana que s'ofereixi més formació al personal sanitari, específica en matèria de mesures restrictives, i també que es difonguin els protocols existents en aquest sentit o s'elaborin si encara no estan disponibles. L'absència d'aquests protocols impedeix la valoració de l'aplicació de les contencions (actuacions prèvies a la contenció, condicions d'indicació, seguiment de la mesura, etc.). 2. Es recomana els registres siguin curosos respecte a les contencions físiques i farmacològiques: <ul style="list-style-type: none"> - Arxivament de les autoritzacions familiars. - Registre de la indicació mèdica en tots els casos i comunicació a la Fiscalia en cas d'aplicació sense indicació o confirmació mèdica. - Revisió periòdica de la mesura. - Prescripció detallada de la medicació de rescat, específicament la que correspon a la contenció farmacològica (dosi màxima, repeticions possibles per període de temps, situacions clíniques en què es pot administrar, etc.). 3. Així mateix, es recomana que s'elabori un registre específic i separat de contencions que permeti el control general de la mesura i la implantació de millores. 4. Finalment, tenint en compte que l'estat de deteriorament cognitiu o de patologia mental d'una part dels pacients els impedeix donar el consentiment a l'ingrés, es recomana revisar el protocol d'autorització d'aquests ingressos (autorització judicial vs. familiar).
<p>Resposta rebuda: 17/11/2014</p>	<p>La inspecció de Serveis Socials va programar una visita el passat 3 de setembre de 2014 en el decurs de la qual es va comprovar que:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pel que fa a la formació del personal en matèria de mesures restrictives i la difusió dels protocols, la Inspecció de Serveis Socials, des de l'any 2008, assessora els responsables dels centres residencials perquè, de manera individual i personalitzada, apliquin mesures alternatives (que siguin menys restrictives), amb l'objectiu prioritari de racionalitzar l'ús de les contencions físiques. Durant la visita de la inspecció, la direcció del centre va informar que tot el personal, incloses les auxiliars, havien participat l'any 2013 en un curs sobre contencions i que durant aquest any 2014 es preveia realitzar-ne un de nou.

Resposta rebuda:
17/11/2014

- Sobre els registres de compliment obligat que els centres han de tenir i, en concret, del registre de contencions, l'article 18.10.d) del Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, preveu que els serveis de centres residencials assistits i els serveis de centres de dia per a gent gran i per a persones amb discapacitat han de disposar, entre d'altres, d'un registre actualitzat dels residents que requereixen mesures de contenció, amb indicació de quines són.

En concret, s'ha d'establir: "la mesura més idònia per dur-la a terme, amb prescripció mèdica prèvia, i la indicació de la durada i les pautes de mobilització". Durant la visita es va comprovar que el centre disposava d'aquest registre i que, per tant, compleix amb la normativa vigent. La Inspecció de Serveis Socials també assessora les entitats sobre la conveniència d'informar les famílies sobre l'aplicació d'una contenció: tipus de contenció, motius i possibles conseqüències, tot i que la normativa vigent en matèria de serveis socials no ho prevegi.

- Sobre la contenció farmacològica, tot i que la normativa vigent en matèria de serveis socials no preveu, pròpiament, un registre, la Inspecció de Serveis Socials, dins el seu àmbit competencial, controla i fiscalitza els registres d'administració de la medicació, vetlla que la medicació prescrita pel facultatiu sanitari coincideixi amb l'administrada i que estigui actualitzada. Quan es detecten irregularitats en la praxi mèdica, es comuniquen al col·legi de metges corresponent i a la Direcció General d'Ordenació i Regulació del Departament de Salut.

Tot i això, la Inspecció de Serveis Socials no valora la necessitat d'un registre de la medicació de rescat (dosi màxima, repeticions possibles per període de temps, situacions clíniques en què s'ha d'intervenir), atès que pertany a l'àmbit sanitari.

Durant la visita a la Residència Prytanis, la inspectora actuant va apreciar que, en el cas de les persones amb prescripcions mèdiques de tractament amb psicòtrops amb medicació de rescat, el protocol establert era que en el supòsit que la persona continués agitada després de la medicació s'havia de telefonar el metge de guàrdia.

- Quant a l'ingrés en establiments residencials, l'article 7, apartats 3 i 4, del Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, preveu que quan les persones no poden manifestar lliurement la seva voluntat en el moment del seu ingrés, els familiars (ascendents, descendents, cònjuge, parella de fet o germans) poden actuar en nom seu. I, d'acord amb l'article 225.2 de la Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, en cas que no hi hagi familiars amb aquest grau de parentiu, el director tècnic de l'establiment assumeix la guarda de fet i ha de comunicar-ho al jutge o al Ministeri Fiscal. En aquest sentit, la inspectora va comprovar que tres residents no disposaven de cap familiar de primer grau i que es trobaven sense el procediment de guarda de fet, per la qual cosa es va requerir l'entitat que ho comunicés a la Fiscalia.

Residència Jardín Pedralbes

Data 30 d'abril de 2014

Número de visita Primera

<p>Observacions</p>	<p>La directora del centre informa que cada vegada més els ingressos són menys voluntaris. Els usuaris que majoritàriament acudeixen al centre són gent amb un deteriorament molt avançat i amb complicacions. Assenyala que els ingressos no voluntaris es comuniquen a la Fiscalia. Ara bé, els ingressos de pacients amb deteriorament important, si el contracte el signa la família, es consideren voluntaris. Això suposa que els residents sense competència per decidir sobre el seu ingrés, es troben ingressats amb el consentiment de la seva família, sense control judicial de la mesura.</p> <p>Infermeria disposa de les prescripcions farmacològiques en paper sense que es pugui objectivar un ús abusiu de medicació per contenció farmacològica. El fet de que les prescripcions estiguin registrades en paper, però, en dificulta l'accés i el seguiment, específicament el control de l'ús de medicació de rescat o de reserva. D'acord amb els registres, és poc freqüent l'ús d'aquest tipus de medicació, pel seguiment proper que fan, però les condicions en què el personal d'infermeria pot fer ús d'aquesta medicació podria estar especificat més detalladament.</p> <p>Pel que fa a les contencions físiques, consten prescrites adequadament i amb les revisions oportunes de la prescripció, tot i que la informatització de la indicació i el seguiment de les contencions també en milloraria el control. No es disposa d'un registre independent de les històries clíniques en què constin les mesures de contenció en vigor a la residència, els motius i altres característiques, fet que milloraria el seguiment d'aquest tipus de mesures.</p>
<p>Recomanacions</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es recomana la prescripció informatitzada de la medicació, que facilitaria el control i el seguiment dels fàrmacs susceptibles d'utilització com a contenció farmacològica, específicament en la prescripció de medicació de rescat o reserva. 2. Es recomana un registre independent de contencions que reculli, a més del nombre, els motius, els tipus, la durada i altres característiques. 3. El centre hauria de notificar a la Fiscalia l'ingrés de qualsevol persona amb un deteriorament cognitiu que li impedeixi prendre aquesta decisió directament. En aquest sentit, cal revisar el protocol d'autorització d'aquests ingressos (autorització judicial vs. familiar).
<p>Resposta rebuda: 17/11/2014</p>	<p>El passat 9 de setembre de 2014 la Inspecció de Serveis Socials va programar una visita en el decurs de la qual es van comprovar les actuacions següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pel que fa a la prescripció informatitzada de la medicació, es va apreciar que aquest establiment no disposava de cap programa informàtic de gestió. La normativa aplicable a les residències assistides de persones grans no especifica el format ni indica tampoc que hagi de ser en suport informàtic. La Inspecció de Serveis Socials va verificar que els professionals sí que registraven les seves actuacions i ho feien de manera manuscrita i en suport de paper. • Sobre les prescripcions farmacològiques dels residents, la inspectora actuant va indicar que calia especificar en les prescripcions mèdiques les dates d'inici i de finalització de cada fàrmac, així com els canvis de dosificació i la data de finalització del tractament, que constaven en el curs clínic del resident. Pel que fa als fàrmacs susceptibles d'utilització com a contenció farmacològica, d'acord amb les prescripcions mèdiques examinades el dia de la visita, només un usuari tenia la prescripció de rescat. I, en aquest cas, es va indicar que s'administrés aquesta medicació i es fes constar en el registre d'administració de la medicació.

<p>Resposta rebuda: 17/11/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En relació amb els registres de compliment obligat que els centres han de disposar i, en concret, al registre de contencions, l'article 18.10.d) del Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, preveu que els serveis de centres residencials assistits i els serveis de centres de dia per a gent gran i per a persones amb discapacitat han de tenir, entre d'altres, un registre actualitzat de residents que requereixen mesures de contenció i el seu contingut. S'ha d'establir la mesura més idònia per dur-les a terme, amb la prescripció mèdica prèvia i indicant-hi la durada i les pautes de mobilització. • En el decurs de la visita, es va comprovar que les persones a qui s'aplicava alguna mesura de contenció física disposaven de la prescripció mèdica individualitzada, en la qual s'especificava el motiu, el tipus de contenció, la data d'inici, la durada i les pautes de mobilització cada dues hores. En cadascuna de les prescripcions figurava la signatura del familiar referent de l'usuari com a prova de conformitat. <p>La inspectora actuant va assessorar sobre la necessitat que s'especificuessin les pautes de mobilització en les prescripcions de contenció en horari nocturn. També va recomanar la conveniència que el Programa anual de formació del centre pogués preveure la introducció de formació específica en l'àmbit de les contencions, adreçat a la racionalització en l'ús de les contencions físiques i en la valoració de possibles mesures alternatives menys restrictives.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finalment, d'acord amb l'article 7, apartats 3 i 4, del Decret 176/2000, de 15 de maig, en els casos que les persones no puguin manifestar lliurement la seva voluntat en el moment del seu ingrés en establiments residencials, els familiars (ascendents, descendents, cònjuge, parella de fet o germans) poden actuar en nom seu. I, d'acord amb l'article 225.2 de la Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, en cas que no hi hagi familiars amb aquest grau de parentiu, el director tècnic de l'establiment assumeix la guarda de fet i ho ha de comunicar al jutge o al Ministeri Fiscal. <p>En el decurs de la visita, i a requeriment de la Inspecció, els responsables del centre van acreditar que la residència complia les condicions funcionals documentals en aquest aspecte.</p>
<p>Residència Monterols de Reus Institut Pere Mata</p>	
<p>Data</p>	<p>15 de maig de 2014</p>
<p>Número de visita</p>	<p>Primera</p>
<p>Observacions</p>	<p>Mostren les subjeccions de mans i peus i les abdominals per a pacients amb risc de caigudes, que són les homologades i que estan dipositades en el control d'infermeria. El temps en què un pacient està immobilitzat de mans o peus és el mínim imprescindible.</p> <p>Informen que està protocol·litzat que les contencions les apliqui sempre personal sanitari i, en cap cas, personal de seguretat privada. Un cop revisats els protocols enviats i que fan servir, es constata que són correctes.</p>

Observacions	<p>En la part administrativa, que també es visita, mostren la informació relativa a les incapacitacions, els ingressos voluntaris o involuntaris, les comunicacions amb els jutjats, etc. Així mateix, mostren els expedients administratius dels pacients i se'n consulta un (un cas d'internament involuntari), en què consta el consentiment informat signat, el nom del tutor, la sentència d'incapacitació i les comunicacions que s'envien al jutjat.</p> <p>Els responsables informen que aquesta informació també és accessible mitjançant el programa informàtic a qualsevol planta. Ara bé, el personal present durant el torn no l'ha pogut trobar a planta. En tot cas, assenyalen que sempre hi ha algú de la part administrativa que està de guàrdia a qui es pot consultar.</p> <p>Durant la visita es constaten una utilització adequada i un control acurat de les mesures restrictives de llibertat que es podria millorar mitjançant.</p>
Recomanacions	<p>1. Cal que es dugui a terme una informatització completa de les dades amb visualització directa de les relacionades amb les mesures restrictives (ex. incapacitat civil), especialment per facilitar-ne l'accés al personal aliè al habitual.</p> <p>2. Cal una especificació més detallada de les indicacions i la posologia màxima en les prescripcions de fàrmacs de reserva susceptibles de ser utilitzats com a contenció farmacològica.</p> <p>3. Cal valorar les possibilitats existents de millorar el control de so de les habitacions de contenció en relació amb l'accessibilitat dels timbres.</p>
Resposta	Pendent

Residència Les Corts

Data	25 de novembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>El centre incorpora la residència assistida (85 places), un centre de dia (30 usuaris repartits en les diferents plantes) i un casal.</p> <p>Gestionat per la Fundació Vella Terra, en el període de transició entre l'anterior concessionària i l'actual hi ha haver alguns problemes per cobrir les baixes de personal que es produïen (p. ex. la psicòloga). No obstant això, informen que ara es cobreixen sempre.</p> <p>Els usuaris estan repartits entre la segona i la sisena planta, per nivell de dependència. Totes les plantes són iguals, llevat de la sisena, que té la sala de bugaderia i la sala de calderes. En cadascuna hi ha els dormitoris, sala/menjador i un control d'infermeria. També disposen de dos banys complets i adaptats. El dia de la visita s'observa que en un bany de la segona planta una de les dutxes té el mànec trencat i s'hauria de canviar.</p> <p>El menjar es prepara diàriament al centre. Hi ha diversos menús programats per a cinc setmanes. En el cas del menú triturat, informen que es fa servir menjar preparat, però s'està intentant reduir-lo i fer el mateix menú que el normal. Aquest és tot liofilitzat i té poques varietats. Així, miren que s'assembli de gust al que preparen com a menú normal, però només n'hi ha cinc varietats i cap amb gust de peix.</p>

Observacions	<p>Pel que fa a l'atenció sanitària, es demana, a títol il·lustratiu, les històries clíniques de dos usuaris, a fi de revisar la medicació, les indicacions i les prescripcions mèdiques. No es detecten abusos, però es constata l'absència de valoració i de planificació de treball en un dels apartats professionals (psicologia) d'un dels residents.</p> <p>Respecte a les contencions, informen que no es comuniquen a la Fiscalia perquè són voluntàries. Així, es considera que només s'haurien de comunicar si fossin contra la voluntat de la família. Se'n fa el control mitjançant una llista elaborada manualment pel personal infermeria de cada planta, i és possible l'extracció directa d'aquesta dada del sistema informàtic del centre.</p> <p>Tots els auxiliars tenen formació en contenció, tot i que s'informa que la nova filosofia del centre és anar cap a la "contenció zero", de manera que si la família no vol que es facin, no es fan, malgrat els possibles riscos.</p> <p>Pel que fa als ingressos, s'observa que l'autorització la signa un familiar en els casos de residents que no poden manifestar lliurement la seva voluntat. La valoració de la competència per signar el contracte, la fa el treballador social.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal cobrir les baixes dels treballadors, de manera que els serveis que es prestin al centre quedin adequadament coberts a temps. 2. Es recomana la inclusió en el sistema informàtic de la possibilitat de localitzar automàticament els pacients amb indicació de contenció per poder extreure'n una llista informatitzada, la qual cosa facilitaria el control d'aquesta mesura. 3. Es recomana clarificar amb el personal en quins casos l'ús o de les contencions es pot de guiar per la voluntat de les famílies i què cal fer en casos de risc. 4. Es recomana millorar la qualitat i la varietat del menjar en textura triturada. 5. Es recomana reparar un dels mànecs d'una de les dues dutxes de la segona planta.
Resposta	Pendent

d. Centres de salut mental

	Hospital Benito Menni (CASM)
Data	6 de febrer de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les unitats tenen càmeres a totes les habitacions per garantir una ràpida intervenció en cas de crisi dels pacients, atès que estan permanentment supervisades per personal d'infermeria. No tenen capacitat d'enregistrar. Expliquen que va discutir aquesta qüestió durant la implantació, però tant per raons tècniques i de cost com per salvaguardar el dret a la intimitat dels pacients es va descartar.</p> <p>La jerarquització de les actuacions davant d'una situació de risc està establerta adequadament, inclosa la possibilitat de control de la situació d'agitació i preagitació amb fàrmacs.</p> <p>El centre disposa dels preceptius protocols de contenció mecànica, fins i tot de grups de treball específics i un protocol d'actuació davant de situacions de violència.</p> <p>S'accedeix al control d'infermeria de la Unitat de Crisis d'Adolescents (UCA), on es custodien les històries clíniques, i s'observa una pissarra on consten les dades personals dels pacients, visibles des de fora del control d'infermeria.</p> <p>Els nois i noies menors de setze anys ingressats en la Unitat de Subaguts no tenen garantit el dret a l'educació, ja que no tenen personal adequat perquè continuïn amb l'ensenyament reglat. El Departament d'Ensenyament no ha atès la demanda del centre de dotar-lo de personal docent. Fan formació i activitats de lleure a través de l'entitat Marianao.</p>
Recomanacions	<p>Departament de Salut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caldria incorporar la possibilitat de gravar les imatges amb la garantia que es destruiran d'acord amb la legislació corresponent. 2. Es recomana especificar al màxim les prescripcions facultatives dels fàrmacs de rescat (nombre de repeticions possibles) i establir sistemes automatitzats d'alerta en els registres d'administració. 3. Cal un registre general de contencions més detallat, no només amb xifres brutes, ja que contribuiria a guiar les actuacions futures de millora en aquesta àrea. 4. En compliment de la normativa de protecció de dades, cal extremar les mesures per garantir l'anonimat dels pacients en l'ús dels materials que s'utilitzin en cadascuna de les unitats (com ara la pissarra del control d'infermeria). <p>Departament d'Ensenyament:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cal garantir als menors el seu dret a l'educació i dotar el centre del personal docent necessari.
Resposta	Pendent

Hospital Psiquiàtric Universitari de Reus Institut Pere Mata	
Data	15 de maig de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	Durant la visita es constata una adequada utilització i un control acurat de les mesures restrictives de la llibertat. Tanmateix, es podria millorar mitjançant l'adopció de les mesures que s'indiquen a continuació.
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal avançar en la informatització de la història clínica, que el centre ja està portant a terme. 2. Cal una especificació més detallada de les indicacions i la posologia màxima en les prescripcions de fàrmacs de reserva susceptibles de ser utilitzats com a contenció farmacològica. Això serà més senzill amb la informatització del sistema, que es recomana que permeti l'extracció directa de llistes, tant de contencions farmacològiques com físiques, amb les seves característiques, per millorar el control global d'aquestes mesures. 3. Cal valorar les possibilitats existents de millorar el control de so de les habitacions de contenció en relació amb l'accessibilitat dels timbres.
Resposta	Pendent

e. Mòdul hospitalari penitenciari

Unitat hospitalària de Ponent a l'Hospital Santa Maria de Lleida	
Data	6 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>La unitat penitenciària està ubicada a la zona més propera a les escales i l'ascensor, en un mòdul independent i tancat. Els agents encarregats de la custòdia de la clau d'accés al mòdul pertanyen a l'Àrea de Seguretat Ciutadana de Lleida i estan destinats a l'Hospital Santa Maria. Només assisteixen al centre hospitalari quan són avisats per obrir i tancar el mòdul i els agents del Centre Penitenciari de Ponent són els que traslladen l'intern.</p> <p>L'ingrés es fa per decisió del facultatiu del Centre Penitenciari de Ponent. En alguns casos, es deriva el pacient a l'Hospital Arnau de Vilanova i, si es considera necessari, aquest deriva els pacients a ingressos de l'Hospital Santa Maria. Normalment, i per motius de seguretat, l'intern accedeix al mòdul per les escales, acompanyat dels agents de Mossos d'Esquadra, i només per raons mèdiques l'ingrés es fa per l'ascensor.</p> <p>Les habitacions tenen dos llits, una televisió i dues cadires, que no estan subjectes a terra. Hi ha un bany independent amb un lavabo, una dutxa i vàter, que tampoc compleix les mesures de seguretat necessàries per evitar riscos d'autolesions. Les habitacions no disposen de càmeres de seguretat.</p>

<p>Observacions</p>	<p>Informen que si l'intern està nerviós i es mostra violent se l'intenta tranquil·litzar, però si no és possible se'l deixa tancat sol a l'habitació. També es fan subjeccions mecàniques a la mateixa habitació. És el psiquiatra el que decideix la subjecció del pacient i si s'ha d'administrar o no algun tipus de medicament. Es deixa l'intern lligat al llit en posició de decúbit supí i es porta un control cada 10 o 15 minuts.</p> <p>La supervisora assenyala que el temps màxim que pot arribar a estar lligat un intern és entre quatre i sis dies. En aquests casos, és la infermera qui s'encarrega de donar de menjar al pacient. Informen que en els casos de subjeccions s'administra heparina.</p>
<p>Recomanacions</p>	<p>Departament de Justícia/ Salut i Interior:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cal dotar les habitacions del mòdul penitenciari de l'Hospital Santa Maria de càmeres de seguretat, a fi de poder garantir una ràpida intervenció en cas de crisi dels interns i, en cas que sigui necessària una contenció mecànica, cal deixar registrats els fets, que es podrien utilitzar com a mitjà de prova. 2. Cal procurar més mesures de seguretat penitenciària a les habitacions del mòdul (concretament als lavabos), ancorar les cadires al terra i treure de l'habitació les tauletes d'assistència (susceptibles que es trenquin fàcilment i que se n'utilitzin les peces de manera agressiva). 3. Cal evitar contencions mecàniques de llarga durada.
<p>Resposta rebuda: 7/5/2014</p>	<p>Departament d'Interior:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Correspon al Departament de Salut la iniciativa d'estudiar i, si escau, adoptar les mesures proposades per millorar la seguretat de les persones que han de ser ateses en aquestes instal·lacions i del personal que hi treballa. La Direcció General de la Policia prestarà la col·laboració necessària en l'àmbit de les seves funcions per adoptar les mesures que es decideixin implantar. • Mentrestant, com no pot ser d'una altra manera, la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra vetllarà perquè tots els serveis que presti en aquest mòdul garanteixin la seguretat dels usuaris i treballadors i perquè s'informi de manera immediata els seus superiors de qualsevol incident que es produeixi, així com de les mancances que s'observin durant la realització del servei que puguin afectar la seguretat i la integritat física dels pacients, els policies que en facin la custòdia o els treballadors del centre.
<p>Resposta rebuda: 26/5/2014</p>	<p>Departament de Justícia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es tracta d'una unitat d'atenció mèdica generalista en què la competència de la gestió sanitària i de la infraestructura correspon a la direcció de l'hospital i, en conseqüència, al Departament de Salut, i pel que fa als sistemes de seguretat, al Departament d'Interior. • Atès el seu caràcter de servei assistencial generalista, no es considera convenient l'adopció de mesures extraordinàries, com ara ancorar les cadires al terra o retirar de les habitacions les tauletes d'assistència per evitar possibles incidents. En tot cas, la presència dels Mossos d'Esquadra suposa una garantia i un increment de la seguretat necessària en la instal·lació i una prova d'això és l'escàs índex de conflictivitat que registra

Resposta rebuda:
26/5/2014

- Quant a la recomanació d'instal·lar càmeres de seguretat a les quatre habitacions de la unitat, es tracta d'una qüestió analitzada fa temps pels serveis penitenciaris i els Mossos d'Esquadra, màxims responsables de la seguretat, i no s'ha considerat adequat. En aquest sentit, preval el criteri del dret a la intimitat de la persona, que també s'aplica en altres àmbits penitenciaris, com ara les cel·les de vida ordinària dels interns.
 - Pel que fa a la contenció mecànica, es tracta d'una mesura extraordinària que s'aplica el mínim temps imprescindible per evitar que el pacient pugui autolesionar-se o causar danys a terceres persones. La mesura està sotmesa a un estricte control judicial i és acordada pels metges especialistes en salut mental de l'hospital.
- Departament de Salut:**
- S'han retirat els dispensadors de sabó i del paper higiènic dels serveis.
 - S'han adequat les taules auxiliars: les han convertit en una sola peça i se n'han retirat els elements extraïbles (tiradors i calaixos amb les guies).
 - S'han canviat els pals de sèrum metàl·lics per pals de plàstic.
 - Pel que fa a les càmeres de seguretat, encara no s'han instal·lat. Resta pendent l'aprovació de la memòria, d'acord amb el que disposa la Instrucció 1/2009, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb finalitat de videovigilància, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades.
 - L'ancoratge de les cadires a l'habitació no és possible, atès que impediria el pas dels carros d'aturades cardíaques o respiratòries.
 - S'ha fet difusió de la recomanació sobre la contenció mecànica a tots els professionals implicats: personal facultatiu i d'infermeria.

f. Unitat hospitalària psiquiàtrica penitenciària

Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica Penitenciària de Catalunya (UHPP-C)	
Data	27 de febrer de 2014
Número de visita	Seguiment Visita anterior: 28 de novembre de 2011
Observacions	<p>La sala d'escorcolls a la zona d'ingressos no té càmera de vigilància.</p> <p>Al control d'infermeria de la zona d'aguts hi ha una pissarra amb algunes dades de pacients visible des de fora del control.</p> <p>Les contencions es fan en posició de decúbit supí i després dels àpats s'aixequen els pacients uns 45° amb una mena de cunya per evitar que els pacients regurgitin i es puguin ofegar. Reconeixen que a la resta del centre penitenciari les contencions es fan en posició de decúbit pron perquè consideren que és més segur si no hi ha la possibilitat d'incorporar la persona immobilitzada.</p> <p>A l'àrea d'administració i arxiu, es consulten els registres en paper i informàtics de les darreres contencions realitzades. La darrera ha durat 24 hores. El registre en paper, que és còpia de la notificació enviada al jutge de vigilància penitenciària, només hi consta el moment d'inici de la contenció i el moment de finalització (descontenció), així com una referència molt genèrica a les causes que la van motivar. No s'indica quin tractament farmacològic o d'un altre tipus es va practicar durant la contenció. Aquesta informació es troba en els registres informàtics, en què s'objectiven fàrmacs i les dosis habituals en aquest tipus de pacients, i és infreqüent la prescripció de fàrmacs de rescat per situacions de preagitació. Aquestes situacions són gestionades directament pel psiquiatre de guàrdia. De registres informàtics, n'hi ha dos (sanitari i penitenciari) en ordinadors diferents i amb autoritzacions d'accés diferents.</p> <p>La UHPP-C actua d'acord amb una circular, disposa dels registres preceptius respecte a les contencions i fa anàlisis continuades de les dades, però sense un registre automàtic derivat del sistema informàtic sobre les contencions i les seves característiques.</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal instal·lar una càmera de vigilància a la sala d'escorcoll. 2. Cal extreure les mesures de confidencialitat de les dades dels pacients. 3. Caldria valorar la possibilitat de desenvolupar un protocol clínic sobre contencions, amb especificacions clíniques concretes, al marge de la Circular 3/2004. 4. Cal implantar millores en el sistema informàtic com ara la compatibilitat entre el sistema sanitari i penitenciari, o la possibilitat d'explotació directa de les dades sobre contencions (no el registre únicament de temps o indicació).

Resposta rebuda:
28/05/2014

- La videovigilància està regulada per la Instrucció 2/2010 del Departament de Justícia que, en el punt tercer, estableix que, en cap cas, s'han d'utilitzar càmeres en espais protegits pel dret fonamental a la intimitat de les persones. En conseqüència, en una situació d'escorcoll integral d'una persona, la instal·lació i l'ús de càmeres podria conculcar aquest dret fonamental. D'altra banda, s'informa totes les cel·les de contenció del centre disposen de videovigilància.

- La confidencialitat de les dades dels pacients de la UHPP-C està prou garantida per l'aplicació dels preceptes que conté la Llei 15/1999, de protecció de dades, i la Llei 2/2000, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient i la documentació clínica. Les dades clíniques dels pacients queden registrades en el seu expedient clínic informatitzat, amb accés restringit al personal sanitari. En el cas de la UHPP-C, a la sala d'infermeria, s'utilitza una pissarra en què es fan anotacions referents als pacients, amb l'objectiu d'assegurar la correcta transmissió d'informació entre el personal dels diferents torns del servei. Cal dir, en aquest sentit, que s'han pres les mesures adequades perquè en aquesta pissarra no hi figuri la identitat de cap intern, de manera que també en queda absolutament garantida la confidencialitat.

- Els diferents protocols que s'apliquen a la mesura de contenció a la UHPP-C i als departaments especials responen a la naturalesa d'aquestes unitats i als objectius respectius.

La UHPP respon a criteris clínics i sanitaris davant les necessitats assistencials dels malalts, les quals es regulen per la Circular 3/2004, de serveis penitenciaris. Als departaments especials, les immobilitzacions mecàniques es regeixen per la Circular 2/2007, de serveis penitenciaris, que estableix de forma taxativa com s'han de fer i sobre la base de quines consideracions. En aquestes unitats preval el criteri d'assegurar la integritat física de l'intern i del personal penitenciari que hi intervé.

- En l'actualitat, s'està produint el traspàs de la responsabilitat d'assistència sanitària des del sistema penitenciari cap a la xarxa pública de salut. Aquest trànsit comporta, així mateix, el trasllat a les xarxes informàtiques corresponents. Un cop que s'hagi completat aquesta transferència, la informació clínica i l'exportació de les dades restarà garantida. Segons informa el coordinador mèdic de la UHPP-C, aquest procés pot trigar a completar-se entre 18 i 24 mesos, atesa la seva complexitat tècnica. En el moment present, les dades sobre contencions estan recollides en el sistema informàtic penitenciari.

g. Centres residencials per a discapacitats

Cottolengo del Pare Alegre	
Data	7 d'octubre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Totes les persones ingressades en aquest centre pateixen discapacitats molt greus tant cognitives com físiques.</p> <p>L'estat de conservació i manteniment de les instal·lacions del centre és correcte. Destaca el bon estat de neteja i conservació de tot l'edifici.</p> <p>No hi ha sales de contenció. Informen que mai no accepten malalts amb trastorns de conducta, atès que no disposen de prou recursos per atendre'ls i perquè suposaria un risc per a la resta d'interns.</p> <p>S'observa que en ingressos involuntaris el centre només demana la signatura i l'autorització d'un familiar.</p>
Recomanacions	1. Cal que el centre notifiqui a la Fiscalia l'ingrés de qualsevol persona amb un deteriorament cognitiu que li impedeixi prendre aquesta decisió directament. En aquest sentit, cal revisar el protocol d'autorització d'aquests ingressos.
Resposta	Pendent

h. Centres d'internament de menors

Centre de justícia juvenil El Segre	
Data	6 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>En general s'observa que les instal·lacions són adequades per a la població interna.</p> <p>L'organització de les unitats no té en compte l'edat dels interns, que es van instal·lant a mesura que van arribant al centre.</p> <p>Pel que fa a les contencions, no es disposa d'una habitació específica per practicar-les, però es fa ús de l'habitació individual de la unitat, ocupada ordinàriament per un intern, que s'ha de traslladar quan se n'ha de practicar una. No sembla que sigui del tot funcional. Com que no hi ha una habitació de contenció pròpiament dita, no hi ha càmeres de vigilància.</p> <p>Del relat de les entrevistes, se'n desprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Que hi poden haver alguns problemes relacionals entre educadors i interns. - Que la pràctica de contencions la duu a terme el personal de seguretat. - Que les visites amb familiars tenen uns límits temporals excessivament rígids i, de vegades, la freqüència és insuficient.

Recomanacions	<p>1. Cal fer més atenció a la separació per edats dels interns en funció de les seves necessitats.</p> <p>2. Cal instal·lar càmeres de seguretat a una habitació de contenció habilitada a aquest efecte i les contencions s'han de practicar amb les màximes garanties, especialment pel que fa al temps de durada.</p> <p>3. Cal que la pràctica de contencions sigui efectuada pel personal habilitat i que el personal de seguretat es limiti a les tasques encomanades legalment.</p> <p>4. Cal flexibilitzar l'horari de visites, sense que les limitacions d'espai o d'organització suposin una reducció del dret dels menors d'edat a la relació amb els membres de la seva família.</p>
Resposta rebuda: 05/05/2014	<ul style="list-style-type: none"> • El tractament, la valoració permanent de l'evolució de l'intern i del seu grau d'integració i adaptació al grup de convivència, juntament amb la possibilitat, facilitada per les dades d'ocupació del centre i la dotació dels professionals, d'intervenir de manera individualitzada permeten una flexibilitat interna i actuar d'acord amb els criteris de l'article 33 del Reglament de la Llei orgànica de la responsabilitat penal dels menors, a l'hora de conformar els grups de separació interns, tenint en compte totes aquestes variables previstes: l'edat, la maduresa, les necessitats, les habilitats, etc. i, al mateix temps, detectar els riscos que poden generar un canvi d'unitat o, fins i tot, una proposta de canvi de centre. <p>Seguint el sentit de les recomanacions fetes per l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, amb la qual el Departament està d'acord, al centre educatiu El Segre els interns de més de divuit anys i els menors ubicats a la mateixa unitat hi són després d'un estudi individualitzat i perquè s'ha considerat que, atesa la seva edat i la resta de variables previstes en l'article 33 del Reglament de la Llei orgànica reguladora de la responsabilitat penal dels menors, poden participar en programes i activitats comunes i que el contacte és beneficiós tant per a uns com per als altres, d'acord amb l'article 26.a) de la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atès que totes les habitacions individuals de les diferents unitats educatives (inclosa l'habitació individual de cada unitat preparada per poder fer-hi les contencions) són utilitzades de manera habitual com a habitacions residencials, no es veu possible instal·lar càmeres de seguretat perquè es podria vulnerar el dret a la intimitat dels interns. <p>Si en algun moment fos possible dedicar una o més habitacions, de forma exclusiva, a l'aplicació de mitjans de contenció, es dotarien de càmera de seguretat, com s'ha fet en altres centres.</p> <p>Pel que fa al temps de durada dels mitjans de contenció, s'apliquen durant el temps estrictament necessari, tal com estableix la normativa legal vigent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amb relació a la tercera recomanació s'assenyala, en síntesi, que en tot cas, el personal de seguretat no actua mai per iniciativa pròpia, sempre és a requeriment de la direcció o d'un professional del centre en cas d'urgència i, en aquest cas, se'n dóna compte a la direcció.

Resposta rebuda: 05/05/2014	<ul style="list-style-type: none"> • El centre El Segre disposa d'una única sala on es desenvolupen les visites familiars. Malgrat això, l'organització del centre permet respectar de manera rigorosa els mínims previstos en l'article 40 del Reglament i garantir a les famílies la possibilitat de fer dues visites per setmana, com a mínim (habitualment d'una hora cadascuna, llevat dels interns que d'acord amb el sistema degudament motivat tenen assignades dues visites setmanals de 40 minuts). <p>Així mateix, atenent que l'encàrrec del centre també és executar les mesures d'internament de menors/joves de la demarcació de Tarragona, s'han flexibilitzat els horaris el màxim possible amb les famílies d'aquests joves, i es dona resposta a les seves demandes específiques per cercar solucions a les peticions individuals de visites fora dels horaris establerts, de manera que es garanteix el dret dels menors a comunicar-se amb els seus pares, representants legals, familiars o d'altres. També s'ha utilitzat en algun cas, com a mitjà de comunicació, la videoconferència, petició de la família que per dificultats econòmiques no podia desplaçar-se.</p>
--	---

Centre residencial d'educació intensiva El Guaret	
Data	16 de setembre de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'estat de conservació i manteniment de les instal·lacions del centre és correcte. Destaca el bon estat de neteja de tot l'edifici. En general, tots els nois estan satisfets amb la qualitat i la quantitat del menjar que reben. Tanmateix, del relat dels nois entrevistats, se'n desprèn que hi ha algunes dutxes (grup taronges, 12-16 anys) en què no es pot regular la temperatura de l'aigua, que surt molt calenta.</p> <p>Pel que fa a les contencions, s'aprecia una contradicció entre el que relata el director del centre i els menors. El director manifesta que aquesta mesura és aplicada pels mateixos educadors, mentre que de les entrevistes realitzades se'n desprèn que les practica el personal de seguretat.</p> <p>La presència de menors amb patologia mental i la inadequació del centre per atendre'ls planteja diverses problemàtiques, entre les quals hi ha la pràctica de les contencions. D'acord amb els protocols aplicats en centres sanitaris, per a la pràctica de les contencions s'ha de garantir la presència mèdica 24 hores. En canvi, l'equip de salut destinat és absolutament insuficient. En aquest àmbit, la Llei 14/2010 admet contencions en centres d'educació intensiva, però remet a un desplegament reglamentari encara en tramitació. En tot cas, la Llei estableix que se n'ha de fer un ús limitat i extraordinari.</p> <p>Amb relació a les sancions, és inacceptable que es puguin tancar els nois diversos dies (i fins a dues setmanes) com a sanció i que només puguin sortir per anar al lavabo, a més de contrari a la Llei. La Llei 14/2010 preveu la mesura de separació del grup només en el cas d'incompliment de deures greument perjudicials per a la convivència. En aquests casos cal instruir un expedient disciplinari amb audiència a l'interessat (art. 114 Llei 14/2010). A més, les sancions de separació del grup amb privació o limitació d'incentius no poden tenir durada de més de tres dies (art. 139.c)</p>

Observacions	<p>D'altra banda, es tracta d'un règim més sever que en l'àmbit de justícia juvenil que sota cap concepte es pot aplicar a infants. Per analogia, com a mínim, s'haurien de tenir en compte els requisits de la normativa de centres de menors infractors. El Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, estableix en l'article 66 les condicions de la sanció de separació (excepcionals) i estableix que no s'han d'aplicar als menors malalts i s'ha de deixar sense efecte en el moment en què s'aprecii que aquesta sanció afecta la seva salut física o mental. A més, aquesta normativa estableix que s'ha de garantir una sortida a l'aire lliure almenys dues hores al dia (66.3).</p> <p>S'aprecia una manca d'informació i de recursos dels menors per poder comunicar-se amb qualsevol altra institució o organisme, a fi de poder presentar les seves queixes (manca de correu postal o electrònic).</p>
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. L'aplicació de les contencions s'ha de fer de forma proporcionada i excepcional i amb garantia de la integritat física dels menors. En cas de menors amb malaltia mental s'ha de garantir la supervisió mèdica, d'acord amb els protocols dels centres sanitaris. 2. Les sancions s'han d'aplicar d'acord amb la normativa existent, tant pel que fa al procediment com pel que fa a la durada i les garanties. 3. Cal garantir que les contencions siguin anotades en el registre habilitat a aquest efecte. 4. Cal desplegar la normativa legal sobre sancions als centres de protecció i l'Administració n'ha de supervisar el compliment. 5. S'han de fer les reparacions oportunes a les dutxes de manera urgent per evitar una excessiva temperatura de l'aigua. 6. Cal garantir el dret de queixa de tots els infants en centres de protecció, tant a la DGAIA com a la Fiscalia i al Síndic de Greuges, d'acord amb la Carta de drets i deures dels infants tutelats.
Resposta	Pendent
Centre residencial d'acció educativa Can Rubió	
Data	27 de març de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>Les habitacions disposen d'un bany amb tres dutxes i dos inodors. Tot i que en el moment de la visita hi ha el servei de neteja treballant, l'estat de conservació i de neteja general és molt millorable.</p> <p>No hi ha càmeres a les habitacions i el control de l'aïllament es fa mitjançant visites periòdiques dels educadors a les habitacions tancades.</p> <p>Els passadissos són considerablement estrets i amb marcades arestes a les cantonades. Aquest fet ineludiblement ha de condicionar l'actuació davant d'una crisi d'agitació.</p>

Observacions

El centre disposa de tres sales de contencions. Informen que les contencions mecàniques les practiquen, en general, els mateixos educadors, atès que l'infermer no és al centre les 24 hores. També hi poden intervenir els agents de seguretat privada. Depenent de com reacciona el jove, s'avisava el 061 i aquests l'assisteixen (li subministren un relaxant o bé el deriven a un centre sanitari). Si la contenció es fa en horari laboral de l'infermer, és aquest qui valora i sol·licita els serveis del 061. Assenyalen que el temps que dura la contenció és el mínim indispensable per tractar de calmar el jove i per evitar que es lesioni o que lesioni un tercer.

A la primera planta també hi ha una sala d'aïllament. S'observa que no hi ha càmeres de seguretat a cap zona del centre. Quan els infants/adolescents estan en contenció física, el control el fan els sanitaris (infermer), però si no són al centre (al vespre o la nit) el fan els educadors.

Segons informen, la mitjana de contencions mecàniques, tot i que es tracta d'una mesura excepcional, és d'una contenció diària. L'infermer manifesta que, generalment, aquests casos de sobreagitació s'acaben reconduint i no donen lloc a la contenció. Informa que les contencions poden arribar a durar un màxim d'una hora.

Mostren una de les tres sales de contenció, que és al costat de la sala de menjador. En el moment de la visita, s'observa que l'únic mobiliari hi ha és un llit enclavat al terra. A sobre del llit hi ha un cinturó abdominal mal posat a sobre del matalàs i una manta al terra. Malgrat que sembla que s'hagi utilitzat molt recentment, el director manifesta que la darrera contenció s'havia fet el dia anterior. El llençol presenta un estat de brutícia considerable.

A la sala de contenció no hi ha cap càmera de seguretat ni tampoc cap timbre a l'abast del noi subjectat. La contenció mecànica sempre es fa bocaterrosa per si els nois/noies tenen vòmits. Una educadora mostra els mecanismes de contenció i la seva utilització. Disposen d'un cinturó abdominal i corretges per a les extremitats. S'observa que han ideat un mecanisme per lligar les corretges a una altra corretja, que està fixa al llit. Manifesten que, atès que les corretges són molt curtes, per poder-les lligar al llit haurien de fer obrir molt les cames als nois i, per evitar fer-los mal, han confeccionat aquest mecanisme. Les contencions són controlades cada 5 o 10 minuts pels educadors.

Hi ha un registre de contencions i d'aïllament que especifica qui les ha fet, quant de temps han durat, etc., que s'envia un cop el mes a la Fiscalia i, des de fa uns quants mesos, també a la DGAIA. Es revisa el registre i també una llista amb el resum dels quadres clínics i de la situació al centre dels nois/noies. Les comunicacions al registre estan signades per l'equip terapèutic. Les directrius internes que consten en el primer full del registre estableixen que la contenció "haurà de ser acordada per dos professionals del centre" i en cada registre hi consten els noms propis d'almenys dos professionals, sense que hi aparegui cap facultatiu. Si bé la durada de les contencions en els registres consultats no supera les 24 hores, s'observa que normalment excedeixen una hora, especialment quan es produeixen a la tarda, que es prolonguen durant la nit.

Conclusions**De caràcter general:**

1. L'estat de conservació i manteniment de les instal·lacions del centre no és correcte. Destaca la manca de grandària de les habitacions, la poca neteja dels lavabos i la mala conservació de les parets. Així mateix, l'arquitectura del centre dificulta la gestió adequada de possibles crisis d'agitació (aparentment freqüents en aquest perfil de joves), la qual cosa afavoreix les lesions i potser desemboca en intervencions precipitades per evitar-les (contencions).

Observacions	<p>2. Algunes de les condicions de vida al centre relacionades pels interns i reconegudes per la direcció (absència de mantes a l'hivern, aigua freda a les dutxes) són incompatibles amb unes condicions de vida per garantir el benestar dels infants/adolescents residents al centre.</p> <p>Sobre les contencions:</p> <p>1. Cal recordar que, d'acord amb els protocols aplicats en centres sanitaris i socio-sanitaris, la pràctica de les contencions és una mesura terapèutica excepcional que requereix indicació mèdica i seguiment sanitari adequat dels riscos associats. Administrativament, aquest és un centre residencial d'acció educativa per a joves diagnosticats amb malaltia mental i hi ha destinat un equip de salut. En aquest àmbit, cal recordar que la Llei 14/2010 admet contencions en centres d'educació intensiva, però remet a un desplegament reglamentari encara en tramitació. En tot cas, la Llei estableix que se n'ha de fer un ús limitat i extraordinari.</p> <p>2. Tenint en compte la mitjana de la pràctica de les contencions, hi ha seriosos dubtes que s'apliquin només de manera excepcional i limitada.</p> <p>3. Es detecten mancances a la sala de contenció visitada: manca de la càmera de seguretat, d'un timbre a l'abast del noi o noia, de corretges homologades de llargada o mida adequades, de més espai a ambdós costats del llit i d'un lavabo pròxim a l'habitació.</p> <p>4. De la visita, se'n desprèn que l'ús de les corretges es podria estendre més enllà del mínim temps imprescindible.</p> <p>5. La mesura d'aïllament dins d'una habitació tancada amb clau i sense visibilitat des de l'exterior, especialment en pacients amb un estat psíquic alterat, requereix una supervisió continuada.</p> <p>Sobre les sancions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La Llei 14/2010 preveu la mesura de separació del grup només en el cas d'incompliment de deures greument perjudicials per a la convivència. En aquests casos, cal instruir un expedient disciplinari amb audiència a l'interessat (art. 114 Llei 14/2010). Caldria valorar en quins supòsits el centre aplica aquesta mesura. Per analogia, com a mínim, s'hauria de tenir en compte els requisits de la normativa de centres de menors infractors. El Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, estableix en l'article 66 les condicions de la sanció de separació (excepcionals) i estableix que no s'ha d'aplicar als menors malalts i s'ha de deixar sense efecte en el moment en què s'aprecii que aquesta sanció afecta la seva salut física o mental. <p>Sobre el tancament de les habitacions amb clau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les Regles de les Nacions Unides per a la protecció dels infants privats de llibertat preveuen que "estan estrictament prohibides les penes d'aïllament o cel·la solitària" (Regla 67). • El Decret 284/1996, de 23 de juliol, del sistema català de serveis socials, reconeix als usuaris dels serveis i establiments socials el dret a no ser sotmesos a cap tipus d'immobilització o restricció física sense prescripció mèdica i supervisió, fora que existeixi perill imminent per a la seguretat física de l'usuari o de terceres persones.
---------------------	--

Observacions	<ul style="list-style-type: none"> • El tancament amb clau dels infants i adolescents en una habitació implica una contenció física i una restricció de la llibertat de moviments que només es pot justificar per motius de seguretat dels mateixos infants, però que és difícilment admissible com a pràctica generalitzada.
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> • Cal regular i aplicar de forma garantista les contencions i les sancions, tenint en compte la condició de nois i noies diagnosticats amb un trastorn mental. • Cal garantir que l'ús que es fa de les contencions és excepcional i en cap cas s'ha d'utilitzar aquesta mesura com a sanció. • En tots els casos, les contencions s'haurien de fer amb garantia d'indicació mèdica, o immediata ratificació per un metge, i amb seguiment sanitari. • Per motius estrictament mèdics, cal que la contenció es faci cap per amunt i s'habiliti un llit declinable que permeti donar de menjar al noi/noia, de manera que es minimitzi el risc d'aspiració en el moment en què està subjecte. • Cal garantir que els nois i les noies puguin alimentar-se i fer les necessitats fisiològiques en condicions adequades, la qual cosa es podria facilitar amb l'aplicació de la mesura cap per amunt i amb un seguiment adequat (càmeres, timbre o comunicació per veu, visites del personal sanitari, etc.). • La mesura d'aïllament dins d'una habitació tancada amb clau i sense visibilitat des de l'exterior, especialment en pacients amb estat psíquic alterat, si es tracta d'una mesura terapèutica i excepcional, hauria d'anar acompanyada d'altres mesures de seguretat clínica, com ara l'existència de càmeres de seguretat o de timbres, el seguiment sanitari i la revisió periòdica de la indicació de la mesura. • Cal que el centre valori si la separació del grup és aplicable com es fa en l'actualitat i, si escau, que l'adeqüi a les característiques dels nois i noies interns. • Finalment, el personal encarregat de l'ús d'aquest tipus de mesures restrictives requereix formació especialitzada, la qual cosa contribuiria a reduir-ne la freqüència i a millorar les condicions en què s'apliquen.
Resposta	Pendent
Centre d'acolliment Talaia	
Data	5 de juny de 2014
Número de visita	Primera
Observacions	<p>L'estat de conservació i manteniment de les instal·lacions del centre és correcte.</p> <p>El centre no disposa d'ascensor, la qual cosa impossibilitaria l'accés al centre d'una noia amb discapacitat o mobilitat reduïda. En aquest supòsit, la coordinadora addueix que a la planta baixa hi ha un despatx disponible que es pot habilitar com a habitació. No obstant això, per accedir al centre hi ha una gran escalinata.</p>

Observacions	La coordinadora del centre informa que no disposen de sala de contencions i que, per tant, utilitzen ocasionalment la sala de visites per aïllar les noies que es troben en una situació més agitada. Només l'empren per apartar la noia del grup. Bàsicament, la contenció que es fa en aquest centre és emocional, però en determinats casos han de fer ús de la contenció física. Reconeix que, en determinades situacions, quan l'educadora no pot fer la contenció física per si mateixa, el personal de seguretat (empresa privada) l'ajuda. Amb tot, les tasques d'aquest personal són obrir i tancar les portes del centre i atendre les trucades.
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cal eliminar les barreres arquitectòniques del centre, de manera que sigui accessible per a noies amb mobilitat reduïda. 2. Cal ampliar el termini que es dona al centre per emetre l'informe proposta de la mesura, ja que quatre mesos es considera insuficient.
Resposta	Pendent

h. Comunitats terapèutiques

Centre terapèutic Font Fregona – Masia Maspons	
Data	9 de desembre de 2014
Número de visita	Segona Visita prèvia: 04/06/2013
Observacions	<p>Masia Font Fregona i Masia Maspons formen una comunitat terapèutica dedicada a la modificació de la conducta i al tractament de trastorns mentals o patologies derivades del consum de drogues.</p> <p>Situat a Torrelles de Foix (Vilafranca del Penedès), és un dels pocs centres que hi ha a Catalunya per atendre joves i adults amb aquestes problemàtiques. De titularitat privada, té places concertades amb la Diputació de Barcelona, Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), Justícia Juvenil i altres entitats, com el Consell de Mallorca.</p> <p>No hi ha un perfil concret de la persona que hi ingressa, sinó que hi conviuen joves menors de divuit anys i adults amb trastorns diferents, derivats per l'Administració pública o pels mateixos particulars. Els majors i menors d'edat estan barrejats, tot i que la majoria dels interns en l'actualitat són menors d'edat.</p> <p>El procés d'estada és d'aproximadament 24 mesos per als menors de divuit anys. En el moment de la visita hi ha 38 Interns a Masia Font Fregona (13 tutelats per la DGAIA) i 23 a Maspons (21 tutelats per la DGAIA).</p> <p>La visita de l'Equip va consistir en entrevistes als interns del centre així com en la revisió d'expedients. D'aquestes entrevistes, se'n desprenen les conclusions que s'exposen a continuació.</p>

Observacions	<p>Conclusions</p> <p>Contencions</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aparentment, les contencions no sempre responen a la prevenció d'un risc greu per a un mateix o per als altres, i de vegades s'utilitzen com a reacció davant d'una determinada conducta (per exemple, insultar un educador). • Els nois i noies que fa més temps que hi són participen en les contencions, juntament amb els educadors. • Les contencions s'utilitzen amb una finalitat exemplaritzant: segons es desprèn de les entrevistes, els nois i noies que necessiten ser medicats després de la contenció se'ls deixa dormint al terra del lloc on siguin, a la vista de tothom, fins que es recuperen. • La indicació de la contenció mecànica així com altres mesures com ara la col·locació de sonda nasogàstrica sembla que la fa personal no mèdic. • Les visites terapèutiques (amb el psiquiatra i amb la psicòloga) es fan un cop el mes. Els interns manifesten que troben a faltar teràpia que havien rebut en altres tipologies de centres.
	<p>Sancions</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les sancions incompleixen l'article 142 de la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'Adolescència, que estableix que les sancions (mesures correctores) no poden implicar directament ni indirecta privació de l'alimentació, privació del dret de visita de la família, privació del dret a l'educació obligatòria o que atemptin contra la dignitat de l'infant o adolescent • El contacte amb la família es condiciona al bon comportament. Es restringeix la relació amb la família com a sanció, i també en el moment inicial de l'ingrés (tres setmanes). • Es condiciona la quantitat i el tipus de menjar al bon comportament: a l'hora de dinar els que tenen aplicada una mesura correctora mengen quan tots han finalitzat, de vegades de cara a la paret amb plats i got de plàstic i només cullera, amb menys quantitat. També canvia el tipus de menjar en cas que s'hagi aplicat una mesura correctora (dolços en cas de no estar sancionat i un tros de pa en cas d'estar sotmès a la mesura). • Es condiciona l'assistència a classe al comportament. • Segons el relat dels joves, es restringeix l'ús de la calefacció com a correcció. • Es penalitzen les relacions personals i es delaten els uns als altres: es limiten les relacions entre els interns i el control del comportament es fa a través dels mateixos companys, que es delaten entre ells quan fan alguna cosa mal feta. Troben a faltar tenir relacions afectives. <p>Seguiment tècnic i terapèutic</p> <ul style="list-style-type: none"> • De l'anàlisi dels expedients, se'n desprèn que les autolesions dels menors no són immediatament valorades (és obligada la valoració de risc autolític per psiquiatria). Igualment, l'assistència es presta al mateix centre, amb derivacions molt escasses.

Observacions	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una manca de seguiment per part de l'EAIA. Nombrosos nois i noies posen de manifest la manca de contacte amb el professional de l'EAIA, la qual cosa els suposa molta incertesa amb relació a la mesura, la finalització, les visites i altres aspectes. • Els interns pateixen una incertesa continuada perquè no disposen d'informació respecte a les conductes penalitzades, que es deixen al criteri variable del personal. • De l'anàlisi dels expedients, se'n desprèn que els informes que es remetent a les instàncies externes respecte dels menors contenen informació inexacta sobre les mesures terapèutiques que reben.
Recomanacions	<ol style="list-style-type: none"> 1. L'aplicació de les contencions s'ha de fer de forma proporcionada i excepcional i amb garantia de la integritat física dels menors. En cas de menors amb malaltia mental s'ha de garantir la supervisió mèdica, d'acord amb els protocols dels centres sanitaris i sociosanitaris, que les defineixen com a mesura terapèutica excepcional que requereix indicació mèdica i seguiment sanitari adequat dels riscos associats. 2. Cal millorar la formació del personal amb relació a la pràctica de les contencions per reduir-ne la freqüència d'aplicació i millorar les condicions en què s'apliquen. 3. Cal garantir que les contencions siguin anotades en el registre habilitat a aquest efecte. 4. En cap cas els menors haurien de participar en les contencions. 5. Les sancions s'han d'aplicar d'acord amb la normativa existent, quant al procediment, la durada i les garanties, tenint en compte també el que preveuen les Regles de les Nacions Unides per a la protecció dels infants privats de llibertat, que estableixen que estan "estrictament prohibides les penes d'aïllament o cel·la solitària" (Regla 67). Igualment, els interns han de conèixer amb antelació el règim sancionador. 6. No s'ha de condicionar ni restringir el dret a l'alimentació i al benestar per l'aplicació d'una sanció, ja que són drets bàsics dels infants. 7. El dret a l'educació i el dret a tenir contacte amb la família (limitacions de trucades o visites familiars) no es poden veure afectats per l'aplicació d'una sanció. 8. Cal garantir la dotació de recursos i el suport dels professionals de salut mental als centres que atenen infants i adolescents que necessiten atenció específica i especialitzada. 9. Cal garantir de manera efectiva la supervisió de la intervenció educativa i terapèutica en els infants tutelats, així com garantir la revisió de la mesura d'acord amb el seu interès superior. 10. S'ha de garantir a tots els interns de manera efectiva el dret a poder comunicar-se i a presentar queixes davant els professionals de la DGAIA (en cas d'infants tutelats), al Síndic de Greuges i al Ministeri Fiscal.
Resposta	Pendent

III. LES FUNCIONS DE POLICIA JUDICIAL DE LES POLICIES LOCALS DE CATALUNYA

III. LES FUNCIONS DE POLICIA JUDICIAL DE LES POLICIES LOCALS DE CATALUNYA

Les visites realitzades per l'Equip a dependències de policies locals de Catalunya posen de manifest que aquestes assumeixen funcions de policia judicial, i practiquen intervencions, detencions, custòdies i trasllats de detinguts, amb diferents criteris i nivells d'autonomia i de col·laboració amb els Mossos d'Esquadra.

Les dimensions i les característiques dels municipis de Catalunya determinen les diferències quantitatives i qualitatives de les seves policies locals. D'això, se'n deriva la disparitat de competències assumides en matèria de policia judicial, dels protocols d'actuació respectius i de les seves experiències pràctiques.

Aquestes diferències abasten des d'estructures orgàniques, instal·lacions i recursos constituïts per a una activitat permanent d'investigació i de detenció, pròpia d'unitats orgàniques de policia judicial, com a Barcelona, fins a mínimes dotacions en altres municipis que ni tan sols disposen d'espais de custòdia de detinguts.

Aquesta disparitat de funcions suscita el dubte sobre si en tots els casos s'observen els marcs legals vigents. Seguidament, s'exposen les principals disposicions vigents, estatals i autonòmiques, els marcs legals de les quals cal constatar que contribueixen, a la pràctica, a l'existència d'aquestes diferències diametralment, ja que les nombroses previsions normatives estatals i autonòmiques que regulen les funcions de policia judicial de les policies locals no són prou coherents ni precisos.

I. Normes estatals

1. La Constitució espanyola (CE) preveu dues funcions policials diferents. Les funcions policials genèriques, governatives, que estableix l'article 104, les quals "es determinaran per una llei orgànica". I les funcions de policia judicial que preveu l'article 126.

2. La Llei orgànica 2/1986, de forces i cossos de seguretat, tal com assenyala el preàmbul, respon a l'exigència de reserva de llei orgànica establerta en els articles 104.2 i 149.1.29a de la

CE, relatius a la policia governativa. Però aquest mateix preàmbul també estableix que la mateixa Llei orgànica desplega la previsió de l'article 126, relativa a la policia judicial. El marc que imposa la Llei orgànica 2/1986 és el que preveuen els articles 29 i 30 de la mateixa norma, que inequívocament determinen que les funcions de policia judicial previstes en l'article 126 de la Constitució les exerceixen les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, sota la direcció orgànica del Ministeri d'Interior. Aquestes forces i cossos són la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, únicament i exclusivament.

3. Els principis bàsics de la regulació de les policies locals s'estableixen en la mateixa Llei orgànica 2/1986 (títol V). Determina que les policies locals poden participar en les funcions de policia judicial en caràcter de col·laboració. No obstant això, aquest mateix caràcter és el que s'atorga en la Llei orgànica 2/1986 a les policies autonòmiques (article 53.1.e, en relació amb article 29.2).

4. El Reial decret 769/1987, de la policia judicial, té per objectiu fonamental crear les unitats orgàniques de policia judicial de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, a les quals atribueix la competència prioritària de funcions de policia judicial. D'altra banda, regula les competències genèriques de policia judicial per a les altres unitats i cossos policials. Estableix que "tots els components de les forces i els cossos de seguretat, sigui quina en sigui la naturalesa i la dependència, han de practicar per iniciativa pròpia i segons les atribucions respectives les funcions generals de policia judicial. A més, sigui quina en sigui la naturalesa i la dependència, han de prestar la col·laboració requerida per l'autoritat judicial o el ministeri fiscal, que en poden ordenar l'actuació si manquen unitats de policia judicial, amb caràcter transitori o en supòsits d'urgència".

5. El Reial decret 54/2002 va modificar parcialment el Reial decret 769/87, i va reconèixer palmàriament que la norma precedent havia estat desbordada de facto. Així, el preàmbul assenyala: "Posteriorment (al Reial decret de 1987), les comunitats autònomes amb competència estatutària per a la protecció de les persones i els béns, i per al manteniment de l'ordre públic (funció governativa), han creat unitats de policia judicial en les seves forces policials, la participació de les quals en les investigacions

judicials s'ha generalitzat" (funció de policia judicial).

Conseqüentment, el Reial decret 54/02 incorpora representants policials de les policies autonòmiques que exerceixin efectivament funcions de policia judicial a les comissions de coordinació nacional i provincials.

El Reial decret 54/2002 no conté cap referència a les policies locals, que queden excloses de les comissions de coordinació nacional i provincial i es releguen a un rang inferior de les policies autonòmiques, de manera que es trenca l'equiparació que establia la Llei orgànica 2/1986 en l'article 53.1.

De tot això, se'n desprèn que la mateixa funció complementària que tenen les policies locals respecte de les unitats orgàniques de policia judicial de l'Estat, les han de tenir respecte de les unitats orgàniques de policia judicial de les policies autonòmiques, com la catalana, que exerceixin efectivament aquesta funció.

6. En conclusió: Cal fer notar que, en la normativa estatal, l'atribució a les policies locals de funcions de policia judicial complementàries respecte de les unitats orgàniques de policia judicial estatals o autonòmiques sempre és amb la diferència que s'hauran d'atenir al marc de les seves atribucions, les quals no s'enumeren ni es concreten. La Llei orgànica 2/1986 només estableix que són funcions complementàries, de col·laboració amb les unitats orgàniques de policia judicial o, extraordinàriament, per compliment puntual d'ordres de jutges o fiscals (articles 287 i 288 i concordants de la Llei d'enjudiciament criminal).

II. Normes autonòmiques de Catalunya

1. En compliment de les previsions de l'Estatut d'autonomia de 1979 es va promulgar la Llei 10/1994, de Policia de la Generalitat de Catalunya, que preveu i regula les unitats de policia judicial amb funcions idèntiques a les de les unitats orgàniques de policia judicial de la Policia Nacional i la Guàrdia civil de la Llei orgànica 2/1986, que a Catalunya queda desbordada no solament de facto, sinó també de iure (articles del 13 al 15).

2. Anteriorment s'havia promulgat la Llei de coordinació de policies locals de 1984 i la Llei 16/1991, de policies locals. Posteriorment, es va completar el marc de direcció i coordinació policial amb la Llei 4/2003, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya. Finament, l'Estatut de 2006 preveu com a funcions pròpies de la policia autonòmica les de policia judicial i investigació criminal "en els termes que estableixin les lleis". A la Generalitat, li correspon la coordinació de les policies locals (article 164.2), l'autoritat superior de les quals correspon a l'alcalde.

3. La Llei 4/2003 esmentada estableix en l'article 28.3 entre les funcions pròpies de les policies locals: f) Les que els corresponen com a policia judicial, especialment amb relació al trànsit.

La determinació de les funcions genèriques de policia judicial que corresponen a les policies locals s'ha de produir en els convenis entre el Departament d'Interior i els ajuntaments. Però aquests convenis no són obligatoris sinó potestatis, segons l'article 27 de la Llei 4/2003. "El Govern, per mitjà del departament titular de les competències en matèria de seguretat pública, i els ajuntaments interessats poden signar convenis de col·laboració per concretar les formes i els procediments de coordinació i cooperació en els serveis i les actuacions per al desenvolupament de polítiques públiques en els diferents àmbits de la seguretat. Aquests convenis han d'incloure, si escau, protocols que delimitin les actuacions dels serveis respectius, especialment els policials, en els àmbits on coincideixin o puguin coincidir les accions respectives."

4. A la llei de Catalunya s'estableix una presència paritària municipal i del Govern de la Generalitat a la Comissió de Policia de Catalunya, i hi ha d'haver una presència necessària de la policia autonòmica en les juntes locals de seguretat. Cal destacar que les relacions entre els cossos de la policia de les institucions pròpies de Catalunya es regeixen pels principis de complementarietat, coordinació, col·laboració, cooperació i auxili mutu, segons l'article 5 de la Llei. Per tant, de la normativa catalana, a diferència de l'estatal, no se'n desprèn que les policies locals tinguin un rang inferior a les unitats orgàniques de policia judicial autonòmica en funció de la seva absència en les institucions

de coordinació policial, ja que aquesta absència no es dona a Catalunya.

5. En conclusió: La Llei 4/2003, que hauria de concretar les funcions de policia judicial de les policies locals, no determina quines són les funcions concretes que els corresponen. Això, que genera problemes a l'hora de determinar eventuais excessos o defectes en l'exercici d'aquestes funcions, comporta problemes més grans en molts municipis que no tenen un conveni formal amb el Departament d'Interior degudament publicat en el DOCG (article 27.7 de la llei).

III. L'àmbit territorial

L'àmbit territorial de l'activitat de les policies locals, en funcions de policia judicial, mereix una atenció particular. Segons l'article 5 de la Llei 16/1991, "l'àmbit d'actuació de les policies locals és constituït pel territori del municipi corresponent. Les policies locals només poden actuar fora de llur àmbit territorial en situacions d'emergència i amb l'autorització prèvia de les autoritats competents. S'ha de donar compte d'aquestes actuacions al Departament de Governació." (avui Interior).

La Llei 4/2003 puntualitza les previsions de la Llei 16/1991. L'article 5 limita la possibilitat d'actuació de les policies locals fora del seu municipi a les situacions d'emergència, o als supòsits previstos en els convenis de col·laboració o en els plans de coordinació, aprovats pel Departament d'Interior.

Les "persecucions en calent", de la manera com les disposa el Tractat de Schengen de cooperació penal internacional, no es preveuen en la normativa espanyola ni catalana per a actuacions de les policies locals. Aquestes en cap cas poden practicar actuacions d'aquest tipus. El trasllat dels detinguts al seu municipi per lliurar-los a la policia autonòmica amb instal·lacions fora d'aquest municipi és una activitat inclosa entre les que poden realitzar d'acord amb l'article 5 a què s'ha fet referència, sempre que es faci després de la necessària aprovació formal pel Departament d'Interior. Cal que en tots els casos s'observi adequadament aquesta exigència formal, garant de la correcció de les actuacions i dels drets dels detinguts.

La Guàrdia Urbana de Barcelona

1. Hi ha un conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia entre el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, de 26 de setembre de 2005, subscrit entre la consellera Tura i l'alcalde Clos. El Conveni invoca com a normes bàsiques del seu contingut la Llei 22/1998, de la Carta municipal de Barcelona, i la Llei 4/2003.

L'apartat 20.2 assenyala que les persones detingudes per la Guàrdia Urbana s'han de lliurar als Mossos d'Esquadra "per iniciar les diligències d'identificació i investigació que escaiguin, excepte en matèria de trànsit, en què la Guàrdia Urbana de Barcelona té la titularitat d'investigació dels delictes i faltes contra la seguretat del trànsit".

Les funcions genèriques de policia judicial de la Guàrdia Urbana es precisen definitivament en l'apartat 20.2 quan s'assenyala que "en els casos en què necessària la pràctica de diligències d'investigació o de policia científica, han de ser realitzades la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra".

El Conveni conté un protocol enumeratiu de serveis i en els apartats B.6.1 i B.6.2 puntualitza la titularitat de funcions de la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra. Corresponen a la primera les relatives al trànsit, omissió d'auxili en matèria de trànsit i similars. També és competència seva la instrucció d'atestats per delictes i faltes contra l'autoritat municipal, els seus agents i membres de la corporació, i contra el patrimoni municipal. Finalment, també atribueix competència a la Guàrdia Urbana per instruir atestats per delictes flagrants.

2. La referència als delictes flagrants s'ha d'entendre com una lògica atribució de la competència referida a fets delictius quan hagin estat percebuts directament pels agents de la Guàrdia Urbana, amb la consegüent intervenció immediata, quan no requereixin activitat d'identificació i investigació posteriors, legalment reservada a les unitats orgàniques de policia judicial autonòmica, és a dir, sempre que aquests fets no tinguin una complexitat ni una gravetat especials. No correspondria a la

Guàrdia Urbana la instrucció d'un atestat per homicidi o assassinat, encara que fos flagrant (immediatament vist pels seus agents), ni la detenció de l'autor. En aquests casos, sempre s'hauria de posar immediatament a disposició de la unitat orgànica de policia judicial autonòmica, per raó de la seva competència i per la gravetat del fet.

També són flagrants, generalment, els insults, les injúries, les amenaces o les agressions comesos contra els agents de la Guàrdia Urbana, ja que els pateixen en pròpia persona, en acte de servei, i hi han de reaccionar de manera proporcional, immediata i efectiva. Són fets de complexitat escassa que no requereixen una investigació posterior. No obstant això, es produeix una raonable desconfiança sobre la imparcialitat de l'actuació com a policia judicial dels qui són víctimes o perjudicats pel delicte.

3. L'assumpció de la competència per instruir atestats per delictes d'atemptat, de resistència i d'altres contra l'autoritat municipal o membres de la corporació, o contra el patrimoni municipal, reproduceix i multiplica la desconfiança assenyalada més amunt sobre la imparcialitat de l'instructor de l'atestat, sotmès a la direcció superior del perjudicat pel delicte. Seria més adequat a les exigències d'imparcialitat que en els delictes que afecten les persones o els interessos de l'autoritat municipal, aquestes persones o interessos no exercissin funcions de direcció ni d'autoritat sobre els agents que duguin a terme la investigació. Convindria que es recordés la màxima històrica de la dona del Cèsar "no només cal ser honesta, sinó també cal semblar-ho".

4. En conclusió: Segons el Conveni marc de 2005, les atribucions assumides per la Guàrdia Urbana es redueixen a les relacionades amb el trànsit urbà, les quals no requereixen actuacions complementàries de policia científica, investigació o identificació. En aquest marc, s'ha d'entendre l'atribució d'altres delictes flagrants, i també els que es deriven d'una immediata i senzilla protecció d'interessos municipals.

Més enllà d'aquestes funcions, no s'ajusta al contingut del Conveni marc la previsió d'actuacions d'investigació i identificació

de fets delictius. Tampoc no s'adequa a les previsions del Conveni marc de 2005 la provisió institucional, orgànica i permanent de recursos humans, de dotacions d'instal·lacions i de mitjans materials ni la planificació de política criminal, ja que s'orienten al compliment d'unes funcions que excedeixen el que permeten les normes vigents.

RECOMANACIONS

1. Clarificació normativa

Els models de policia judicial estatal i català són diferents. El model estatal és dual (Policia Nacional i Guàrdia Civil) i és jeràrquic (supeditació de policies locals i autonòmiques com a col·laboradores). El model de Catalunya és paritari, amb vocació d'integral. No hi ha subordinació de les policies locals, i la coordinació d'aquestes amb els Mossos d'Esquadra es desenvolupa per mitjà de juntes paritàries i convenis locals potestatsius i dispars.

La vocació de policia integral de la policia autonòmica, com a instrument i via de protecció dels drets fonamentals, exigeix la certesa i la concreció de les seves funcions, i la prioritització de les seves iniciatives de prevenció i persecució dels delictes.

Les funcions específiques de policia judicial que corresponen a les policies locals no es concreten en cap norma més enllà de la seva caracterització com a complementàries. És convenient procedir a una clarificació normativa que resolgui les incoherències i les insuficiències del marc legal autonòmic, amb un catàleg de les funcions de policia judicial que corresponen al Cos de Mossos d'Esquadra, que exerceix la funció de policia ordinària i integral, i de les funcions pròpies i complementàries que poden desenvolupar les policies locals.

2. Precisió de funcions en cada municipi

En cada municipi, en els convenis que es poden signar entre el Departament d'Interior i cada ajuntament s'han de enumerar i concretar les funcions de policia judicial que, segons les dimensions, circumstàncies i possibilitats respectives, poden desenvolupar les policies locals corresponents d'entre les

que determina el catàleg que estableixi la legislació autonòmica.

3. Funcions injustificades

De l'experiència derivada de les visites de l'Equip s'ha observat que algunes policies locals assumeixen competències de policia judicial per a la incoació d'atestats o diligències referits a fets delictius de mínima complexitat, tot i que sense l'existència d'un conveni.

En aquestes circumstàncies, generalment assumeixen la competència sobre delictes relacionats amb el trànsit urbà, la qual cosa és raonable, ja que tenen la competència de policia administrativa en relació amb les infraccions corresponents.

Freqüentment, assumeixen la competència sobre delictes de violència domèstica, quan no comporten gravetat o complexitat, la qual cosa és raonable per la seva òptima situació de proximitat.

No obstant això, en diversos municipis també s'assumeix la competència per instruir atestats per atemptats o resistència contra agents de l'autoritat municipal, i fins i tot contra les autoritats o els funcionaris municipals.

Aquesta última competència no té justificació tècnica ni pràctica i resulta inconvenient pel risc de confondre la condició subjectiva de víctima o de testimoni, amb la d'instructor, que necessàriament ha d'estar revestida d'objectivitat i imparcialitat.

En algun gran municipi com ara Barcelona hi ha una estructura permanent de recursos humans, instal·lacions i funcions, dedicada a activitats de planificació de política criminal que tampoc no estan justificades, ja que excedeixen el que permeten les normes vigents.

4. Trasllet de detinguts fora del municipi

En alguns municipis no hi ha dependències de Mossos d'Esquadra per acollir les persones detingudes per la Policia Local. En aquests casos, s'han de traslladar els detinguts des del municipi en què s'ha produït la detenció fins a un altre on hi hagi dependències de Mossos. Amb freqüència, aquest trasllat el fa la Policia Local, que actua, per això, fora del seu espai geogràfic de competències. Aquesta actuació només és admissible legalment quan està prevista en els convenis subscrits entre l'ajuntament i el Departament d'Interior o en els plans de coordinació aprovats per aquest. També és admissible en situacions d'emergència, però aquesta previsió d'excepcionalitat no s'ha de confondre amb l'ordinària urgència que necessàriament acompanya el lliurament quotidià de detinguts, necessàriament inajornable.

S'han d'evitar les disfuncions administratives o organitzatives que impliquen dilacions derivades de trasllats extramunicipals per a la posada a disposició dels Mossos, o més de dos trasllats successius, la qual cosa afecta negativament els drets de les persones detingudes.

IV. ASSISTÈNCIA I CONDUCCIÓ DE PERSONES DETINGUDES

IV. ASSISTÈNCIA I CONDUCCIÓ DE PERSONES DETINGUDES

Actualment la durada real de la detenció preventiva comporta en molts casos una vulneració sistemàtica del dret a la llibertat (article 17 CE) del detingut, atès que el temps transcorregut entre la detenció i la conducció davant el jutge excedeix a bastament el “temps estrictament necessari” que recullen l'article 17.2 de la Constitució espanyola i l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal (LECrím).

L'any 1984, en desplegament de la prescripció de l'article 17 de la Constitució, va entrar en vigor l'article 520 de la LECrím (Llei orgànica 4/83 de 12 de desembre) i es va establir per primera vegada la doble conducció de detinguts diària per a la posada a disposició judicial.

En aquella ocasió la mesura es va concretar en una primera conducció a les 09.00 hores i una segona conducció a les 17.00 hores. Cal tenir en compte que aleshores només hi havia de guàrdia un jutjat de detinguts a la ciutat de Barcelona i les competències del jutjat d'incidències eren molt més minses (recepció de denúncies i aixecament de cadàvers, bàsicament), la qual cosa comportava sovint la posada a disposició judicial d'una quantitat de detinguts molt nombrosa. De fet, hi havia aproximadament el mateix nombre de persones traslladades a cada conducció i s'establien –en funció del jutjat– citacions esglaonades pels advocats durant tota la tarda i sovint a les primeres hores de la nit.

Malgrat que en aquella època els mitjans de l'Administració de justícia eren encara molt més escassos que en l'actualitat, el cert és que mai hi va haver queixes per incompareixences de lletrats o queixes dels lletrats pels horaris que s'establiessin, ans al contrari, per a l'organització de l'agenda dels despatxos ajustar l'hora de l'assistència al detingut reportava evidents beneficis, atès que les esperes, llevat d'imponderables o de detencions massives, eren més reduïdes que actualment.

Des de fa anys, el Tribunal Constitucional (TC) ha emparat ciutadans en variades ocasions i ha determinat que quan la detenció

s'allarga més enllà del que és estrictament necessari es converteix en il·legítima i genera una vulneració del dret constitucional a la llibertat (STC 23/2004; STC 165/2007; STC 887/2011).

En concret, el TC posa èmfasi que les conduccions de detinguts són una activitat merament administrativa i, com a tal, sempre han d'estar supeditades a la prioritària protecció del dret fonamental a la llibertat, el qual no pot decaure davant d'interessos corporatius (policials, judicials o de l'advocacia).

En la Sentència 224/2002, de 25 de novembre, el TC aborda el cas d'un detingut a la ciutat de Barcelona la posada a disposició judicial del qual es demora excessivament perquè només hi ha prevista una única conducció a les 08.00 hores, motiu pel qual el TC declara que la fixació d'una conducció única no pot justificar, en principi, un allargament desproporcionat del període de detenció. (A més, es va interposar un *habeas corpus* que va permetre al jutge conèixer que les diligències policials havien conclòs).

En la Sentència 23/2004 el TC reitera l'exigència constitucional de reduir al mínim estrictament necessari el temps de detenció de detinguts, motiu pel qual declara il·legítima la detenció d'un ciutadà sobre el qual els esbrinaments policials van concloure a les 20.30 hores i no va ser conduit davant l'autoritat judicial fins l'endemà al matí.

En el mateix sentit, en la Sentència 165/2007 el TC critica el criteri sostingut per l'agent de policia instructor de l'atestat policial, el qual, basant-se en un protocol de col·laboració existent entre jutjats i cossos policials, va informar una persona que havia estat detinguda durant el matí que no seria conduïda davant el jutge fins l'endemà perquè només hi havia una conducció diària a les 09.00 hores.

En contra d'aquest criteri restrictiu del dret a la llibertat dels detinguts, el TC considera que la decisió és errònia, atès que el mateix protocol d'actuació preveu una solució alternativa, que consisteix a no excloure la presentació d'un detingut davant el jutge de guàrdia a una hora diferent de la que

s'esmenta per a la conducció general, atès que el jutge pot rebre detinguts durant les 24 hores quan les circumstàncies així ho aconsellin.

En la recent Sentència 887/2011, el TC reitera la jurisprudència esmentada en els paràgrafs anteriors en un supòsit en què una detinguda és informada que no passarà a disposició judicial fins l'endemà del dia de la detenció perquè les conduccions només es fan un cop al dia a primera hora del matí.

En definitiva, el TC ha assenyalat reiteradament que les conduccions de detinguts són una qüestió merament administrativa, de manera que s'han de sotmetre al dret fonamental a la llibertat, que no pot decaure davant les necessitats de funcionament intern de la policia.

Aquesta conclusió és respectuosa amb les exigències constitucionals del dret a la llibertat personal i posa de manifest que no hi ha cap incompatibilitat entre l'existència de protocols de col·laboració entre policia i jutjats per ordenar el trasllat de detinguts i el respecte als drets fonamentals dels ciutadans. És perfectament possible i necessari conciliar la coexistència d'ambdós, sobretot a les grans ciutats, on hi ha un elevat volum de detinguts i on cal que tots els operadors facin un esforç especialment intens i conjunt, a fi de garantir que no s'allarga indegudament la privació de llibertat.

L'article 17 de la Constitució espanyola garanteix la llibertat individual dels ciutadans i estableix els drets que s'han de respectar quan, en els supòsits autoritzats per llei, es produeix la detenció preventiva d'una persona. La situació de privació de llibertat es configura en l'ordenament jurídic espanyol com una situació absolutament excepcional, motiu pel qual s'ha de limitar al temps estrictament necessari per a l'esclarament dels fets i la recollida de dades essencials que permetin al jutge valorar els successos produïts i la participació que el detingut hagi pogut tenir en els fets.

Acord del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

La Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va acordar el

passat 6 de maig de 2014 fer un canvi en les normes de repartiment dels jutjats d'instrucció de Barcelona i establir una segona conducció de persones detingudes al partit judicial de Barcelona.

L'acord del TSJC implica, d'una banda, la modificació del criteri de distribució i d'assignació de les persones detingudes als jutjats de guàrdia de Barcelona, les quals passen a repartiment al Jutjat de Detinguts 1 i, posteriorment, es distribueixen entre els tres jutjats en funcions de guàrdia (jutjats 1, 2 i 3). D'altra banda, s'estableix la mesura de la doble conducció consistent en un segon trasllat de persones detingudes a disposició dels jutjats de guàrdia.

Amb referència a la modificació de les normes de repartiment dels assumptes penals, l'Acord de la Sala de Govern del TSJC es fonamenta en la proposta redactada per la Junta de Jutges d'Instrucció de Barcelona redactada per la magistrada ponent Mercedes Caso Señal, la qual va ser adoptada per unanimitat dels seus membres.

Aquesta modificació de repartiment conté, entre d'altres, i en la base primera, que, en cas que sigui necessari, es farà una segona conducció de detinguts. D'aquesta manera, es preveu una primera posada a disposició judicial de detinguts a les 09.00 hores i una segona, si escau, a les 12.30 hores; ambdues amb el caràcter d'ordinàries i amb independència de les conduccions extraordinàries que puguin portar a terme qualsevol dels cossos policials dels quals provinguin.

Les noves normes de repartiment de detinguts

Les noves normes de repartiment s'han de valorar molt positivament, atès que eliminen qualsevol ombra de possibilitat d'adscripció predeterminada dels detinguts als jutjats de guàrdia.

El fet que el repartiment d'atestats amb detinguts ja no es regeixi pel criteri de distribució territorial i es faci prenent en consideració l'ordre numèric corresponent als tres jutjats de detinguts, començant pel número 1 i avançant en estricte ordre de confecció dels atestats, fa que el sistema sigui molt més objectiu, racional, operatiu i

funcional, de manera que s'elimina qualsevol sospita sobre una possible eventual recerca de predeterminació del destí dels detinguts.

La segona conducció i el dret a la llibertat

Des de la implantació de la segona conducció al partit judicial de Barcelona, es produeixen, quan és necessari, dues tongades de conducció de detinguts: una a les 09.00 hores i una altra a les 12.30 hores.

Certament, aquesta mesura ha comportat una millora només relativa respecte de la situació anterior pel que fa a la tutela del dret a la llibertat dels detinguts. Tanmateix, malgrat les bondats de la mesura, se segueix observant un període de detenció excessivament llarg en els casos en què les diligències policials no es clouen abans de les 12.30 hores.

Cal tenir en compte que, d'acord amb el sistema de doble conducció recentment establert, un detingut que arriba a comissaria a les 12.30 hores no és traslladat en cap cas davant l'autoritat judicial fins a les 09.00h de l'endemà, i com a molt aviat, sigui quina sigui l'entitat del presumpte delictes comès i, fins i tot, com sovint succeeix, que sigui una falta.

Per tant, és evident que la segona conducció implantada arran de l'acord del TSJC no resol el problema de fons: la vulneració del dret a la llibertat dels detinguts.

Actualment encara no es disposa d'estadístiques sobre la segona conducció, atès que fa menys d'un any que està en funcionament. Tanmateix, els Mossos d'Esquadra afirmen que aproximadament hi ha un 15% de detinguts que són traslladats davant el jutge en la segona conducció, la qual cosa significa un volum mitjà d'uns 2-3 detinguts al dia.

En termes generals, la doble conducció s'ha de valorar positivament, atès que suposa una certa millora respecte de la situació anterior. Al mateix temps, però, és necessari posar en qüestió la forma com s'ha implantat i denunciar que és clarament insuficient per resoldre el problema de fons. Tal com s'ha establert, la doble con-

ducció no soluciona la sistemàtica vulneració del dret a la llibertat de les persones detingudes, que se segueix produint en la gran majoria de casos.

L'eficàcia del sistema, responsabilitat de tots

D'acord amb el que recull la reiterada jurisprudència del Tribunal Constitucional, la mesura de la doble conducció està pensada per reduir el temps innecessari de detenció i, d'aquesta manera, minimitzar la vulneració del dret a la llibertat.

Cal ser conscients que l'objectiu plantejat requereix la implicació activa de tots els operadors que participen d'alguna manera en la tutela dels drets dels detinguts, molt especialment dels cossos policials, els jutges i els advocats.

En aquest sentit, es fa palès que la mera implantació d'una segona conducció no és suficient per resoldre el problema de fons, i menys encara si aquesta s'estableix només tres hores després de la primera.

Si es vol avançar en la resolució del problema, cal reformar el sistema de forma integral intervenint en cadascun dels passos que componen l'itinerari administratiu, policial i judicial que recorren les persones privades de llibertat des del moment que són detingudes i fins que són posades a disposició judicial.

Només escurçant cadascun dels engranatges que componen la cadena podrem dotar-nos d'un sistema realment eficaç que no demori innecessàriament el temps de detenció i que respecti el dret a la llibertat.

Ara bé, com que es tracta d'un engranatge en el qual interactuen diferents operadors, serà impossible reduir de forma substancial el temps de detenció si no hi ha una col·laboració real entre tots els agents implicats en la qüestió.

En aquest sentit, cal instrumentar mesures d'índole diferent orientades totes al mateix objectiu:

- Cal que les comissaries de policia avisin els col·legis d'advocats immediatament

després que es produeix la detenció sense excuses ni demores.

- Cal que els col·legis d'advocats contactin sense dilacions amb el lletrat designat o el que pertoqui per torn d'ofici.

- Cal que l'advocat requerit assisteixi a la comissaria en un lapse de temps raonable i que es computi, si escau, el termini de vuit hores legalment establert a partir de l'avís.

- Cal que els agents dels cossos policials practiquin les diligències sense demores indegudes.

- Cal que un cop practicades les diligències necessàries –tal com prescriu l'article 520 LECrim– els detinguts siguin immediatament traslladats davant l'autoritat judicial.

- Cal que els jutjats de guàrdia estiguin en disposició de rebre detinguts durant el màxim lapse de temps possible (de 08.00 a 22.00 hores).

Només si tots els intervinents implicats apliquen les mesures necessàries s'aconseguirà una seqüència dinàmica que no generi dilacions indegudes. La reducció final del temps de detenció requereix que la cadena de transmissió entre policia, advocats i jutjats flueixi sense interrupcions. És el dret a la llibertat el que està en joc.

Conclusions

- La implantació de la doble conducció ha de servir per pal·liar efectivament la sistemàtica vulneració del dret a la llibertat dels detinguts.

- No s'aconseguirà eliminar completament tots els períodes de detenció inoperatius, però sí que s'han de reduir al màxim les dilacions innecessàries i, en conseqüència, irregulars.

- La millora del sistema només és possible si s'impliquen tots els operadors que hi intervenen.

- La segona conducció és una mesura útil per assolir l'objectiu de reduir els lapses de detenció innecessaris, però s'ha d'implantar de forma eficaç. Resulta poc útil preveure una segona conducció tres hores després de la primera, atès que això no millora gaire la situació de les persones detingudes entre les 12.00 i les 08.00 hores.

- Caldria separar molt més la primera i la segona conducció. Una possibilitat seria fixar la segona conducció entre les 17.00 i les 20.00 hores. D'aquesta manera es disposaria d'un lapse de temps suficient perquè els agents de policia poguessin practicar les diligències policials necessàries entre la primera i la segona conducció i, al mateix temps, es garantiria que cap detingut estigués més de dotze hores privat de llibertat injustificadament.

Suggeriments i recomanacions

Respecte a la policia

- Que la policia local porti directament els detinguts als Mossos d'Esquadra, sense que passin per les instal·lacions de policia local.

- Que s'avisi els col·legis d'advocats en el moment inicial de la detenció.

- Que s'intenti ajustar la finalització de les diligències policials amb el moment de les conduccions.

- Que, immediatament que es cloguin les diligències policials, els Mossos d'Esquadra o qualsevol altre cos que en sigui instructor posi en coneixement del jutge competent que el detingut està a la seva disposició perquè n'ordeni el trasllat seguint el que disposa l'article 17.2 de la Constitució espanyola

Respecte als advocats

- Que el termini de vuit hores que se li concedeix a l'advocat comenci a comptar des de l'avís de la policia al col·legi d'advocats i que, en qualsevol cas hi acudeixi al més aviat possible. Quan es tracti d'advocats

d'ofici, si és necessari, que corri el torn al següent de la llista.

- Que els col·legis d'advocats aconsellin als seus advocats que interposin un *habeas corpus* per irregularitat sobrevinguda a la detenció perquè la persona continua privada de llibertat després que hagin conclòs les diligències policials sense que hagi estat posada a disposició judicial.

Respecte als jutges

- Que modifiquin l'acord del TSJC en el sentit d'incorporar les conduccions del detingut que facin falta per garantir el dret

a la llibertat i en els termes indicats pel TC (sentències de referència). I que, si escau, ordenin les conduccions espaiant-les de manera que respectin el dret fonamental a la llibertat

- Que les cites als jutjats perquè hi assisteixin detinguts no tingui límits horaris. És a dir, que et puguin citar qualsevol hora del dia o de la nit, si escau.

- Que s'acceptin les peticions d'*habeas corpus* simplement per l'accés horari. És a dir, que aquest tipus de situació es comenci a considerar com una situació de detenció irregular.

V. AMBIT INSTITUCIONAL

V. ÀMBIT INSTITUCIONAL

Relacions de col·laboració

En els darrers informes al Parlament s'ha posat èmfasi en el fet que encara resta pendent que el Govern espanyol comuniqui oficialment al Subcomitè de Prevenció de la Tortura (SPT) que el Síndic actua com a Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura (ACPT). Sens perjudici d'això, en els termes que estableix l'article 11.b del Protocol facultatiu, cada any es trameten a l'SPT els informes anuals de l'ACPT.

En l'àmbit més estrictament de col·laboració, també cal que el Govern de la Generalitat de Catalunya promogui la signatura d'un conveni de col·laboració amb l'Estat que permeti al Síndic de Greuges de complir les obligacions que li corresponen com a ACPT, en les matèries i els espais a què fa referència l'article 69 de la Llei del Síndic de Greuges.

En aquesta línia, també està pendent el conveni de col·laboració amb el Defensor del Poble (Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura en l'àmbit de territori espanyol) amb l'ACPT. Tanmateix, l'actual defensora ha comunicat al síndic que la signatura d'un futur conveni de col·laboració en aquest àmbit depèn del que resolgui el Tribunal Constitucional pel que fa a l'existència d'un mecanisme català de prevenció de la tortura.

Aquesta manca de col·laboració ha comportat un any més la impossibilitat del Síndic de Greuges d'entrar al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca, malgrat les denúncies que ha continuat rebent sobre aquest centre i les actuacions d'ofici que s'han obert i tramitat arran de les notícies publicades als mitjans de comunicació.

No obstant això, cal assenyalar la visita conjunta que va fer una delegació del Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura amb un membre de l'Equip de Treball de l'ACPT a la comissaria de Mossos d'Esquadra de les Corts, el passat 2 d'octubre de 2014. En aquest sentit, és voluntat de l'ACPT i del Síndic de Greuges establir relacions de cooperació amb el Defensor del Poble i amb

altres mecanismes futurs que es puguin crear arreu de l'Estat espanyol.

Marc institucional

Cal destacar la comunicació rebuda per part de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB) de l'acord aprovat per la Junta de Govern el 7 de gener de 2014, pel qual reclama oficialment als operadors i a les institucions implicades la reducció real i efectiva dels terminis per a la posada a disposició judicial dels ciutadans en situació de detenció.

En aquest sentit, cal posar de manifest la reunió que el Síndic i l'Equip de Treball de l'ACPT ha mantingut, d'una banda, amb el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya per tractar els temes relacionats amb l'assistència i el trasllat de persones detingudes; i, de l'altra, la reunió mantinguda amb la Coordinadora de Prevenció de la Tortura sobre el Protocol d'Istanbul. Properament està prevista una reunió amb el ple dels degans dels catorze col·legis d'advocats de Catalunya.

En aquest àmbit també cal posar en relleu la reunió mantinguda amb el Departament d'Interior per tractar la resposta rebuda a les recomanacions formulades en l'Informe anual 2013.

Així mateix, cal fer esment que durant aquest any un dels membres designats pel Parlament ha cessat en l'exercici del càrrec pel qual fou nomenat, la qual cosa ha comportat que una altra persona l'hagi rellevat. És el cas de Miquel Vilardell, proposat pels col·legis en l'àmbit de la salut, que ha estat rellevat per Jaume Padrós com a nou president del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona.

D'acord amb el procediment d'elecció previst, caldrà que el Parlament de Catalunya nomeni el nou membre.

També hi ha hagut un canvi pel que fa al substitut de la persona que representa el Col·legi Oficial de Metges, quan aquest no pugui assistir a les sessions del Consell Assessor. En aquest sentit, s'ha fet saber que serà Rosa Servent la que hi assistirà en nom de Jaume Padrós.

Finalment, pel que fa a Victòria Camps, un altre membre del Consell Assessor que havia estat proposat pels centres universitaris de recerca sobre drets humans, ha cessat voluntàriament. En aquest sentit, el seu nou càrrec com a membre del Consell Assessor del Comitè d'Ètica de la Policia era incompatible amb la tasca que acomplia al si del Consell d'Assessor de l'ACPT, de manera se'n demanarà la destitució al Parlament.

Activitat formativa

Cal posar en relleu l'activitat formativa que s'ha dut a terme entorn del Protocol d'Istanbul. En aquest sentit, el Síndic, en qualitat d'ACPT, va commemorar el Dia Internacional en Suport a les Víctimes de la Tortura (26 de juny) amb una jornada sobre l'aplicació del Protocol d'Istanbul en la prevenció de la tortura i els maltractaments, i la tasca dels OPCAT.

L'acte, dut a terme el 25 de juny, va ser presidit pel síndic, que va donar pas a Djordje Alempijevic, membre del Comitè per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa, el qual va impartir la conferència central. La ponència d'Alempijevic va obrir un debat posterior en què van

participar Jaume Antich, vocal del Col·legi d'Advocats de Barcelona; Marc Antoni Broggi, president del Comitè de Bioètica de Catalunya; Lluïsa Domingo, representant de la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura, i Jaume Saura, membre de l'Equip de Treball de l'ACPT i president de l'Institut de Drets Humans.

Amb caràcter previ a l'inici de la jornada, l'Equip de Treball de l'ACPT es va reunir amb Alempijevic amb l'objectiu d'intercanviar experiències.

També cal assenyalar que els dies 10 i 11 de desembre es va organitzar a Madrid el primer Congrés de Drets Humans de l'Advocacia Espanyola que aborda la prevenció dels maltractaments i la tortura des d'una perspectiva concreta i pràctica. El congrés va comptar amb la presència de professionals i d'entitats expertes en la matèria de la protecció i la defensa dels drets humans. Així mateix, cal destacar la intervenció del síndic en un dels panels sobre els mecanismes de prevenció en el qual també van participar el responsable de la Unitat del Mecanisme Nacional de Prevenció del Defensor del Poble, un membre de l'Observatori del Sistema Penal i dels Drets Humans i un fiscal davant el Tribunal Constitucional.

**VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES
RECOMANACIONS FORMULADES
L'ANY 2013**

VI. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES L'ANY 2013

En aquest apartat només es fa esment dels equipaments amb relació als quals es va fer alguna recomanació susceptible de fer-ne seguiment. Així, per a cadascun dels diferents equipaments, primer s'exposa la recomanació formulada i a continuació la resposta rebuda de l'Administració competent.

I. PER A CENTRES PENITENCIARIS

Recomanacions generals

- Cal recordar que tots els funcionaris de vigilància penitenciària han d'anar identificats.

Resposta

Aquesta és una norma que es compleix i es fa complir en tota la seva extensió, llevat d'alguns episodis puntuals i involuntaris. Es considera que l'actual sistema d'identificació dels funcionaris, a través del número d'identificació professional visible en el vestit reglamentari del funcionari és suficient.

En cas que el funcionari no porti visible aquesta identificació pot ser sancionat per infracció de la norma.

- Cal adoptar les mesures necessàries per assegurar el compliment del principi cel·lular.

Resposta

Tant la Llei orgànica general penitenciària (Llei 1/1979) com el Reglament penitenciari preveuen excepcions al principi cel·lular per insuficiència de places o per indicació del metge o dels equips d'observació i de tractament. En aquests casos, segons la norma, es pot recórrer a dependències col·lectives.

Avui dia no es considera una hipòtesi realista intentar complir aquest principi, no només per la manca de places disponibles, sinó també perquè el perfil psicològic d'una gran part de la població penitenciària i les pròpies expectatives de les persones internes aconsellen la utilització de les habitacions compartides (dos interns per cel·la).

Es considera que el principi cel·lular, com a regla general, s'ha de reservar per a situacions especials com les unitats de règim tancat o de sancionats.

- Cal instal·lar un sistema de videovigilància a totes les cel·les de contenció i/o aïllament provisional.

Resposta

La videovigilància es regula per mitjà d'un protocol unificat per a tots els equipaments, previst per la Circular 2/2010, d'1 de juny, dels serveis d'execució penal. En aplicació de la norma esmentada hi ha sistemes de videovigilància a tots els espais d'interacció entre interns i treballadors de tots els centres penitenciaris, tret d'aquells que, per norma, no permeten l'ús d'aquest sistema: sales de comunicacions íntimes, consultes mèdiques, serveis sanitaris, cel·les ordinàries, incloses les cel·les d'aïllament. Quant a aquest tipus de cel·les, es puntualitza que no disposen de videovigilància en cap centre penitenciar perquè tenen la consideració d'espais de vida residencial i/o ordinària, en els quals ha de prevaldre el dret a la intimitat o privacitat de l'intern.

S'especifica, però, que en funció de l'antiguitat i dels projectes previstos en el Pla d'equipaments penitenciaris, pel que fa a la cobertura de la seguretat mitjançant videovigilància, se'n poden establir tres tipologies:

- els centres de creació recent, que disposen d'una àmplia cobertura;
- els centres més antics que continuen en funcionalment, que s'estan adaptant progressivament a la normativa en aquest àmbit;
- els centres en procés de desaparició, en què s'adopten les mesures mínimes imprescindibles per garantir la seguretat des del vessant de la videovigilància, atès que a curt i mitjà termini es tancaran.

Recomanacions específiques

Centre penitenciari de Dones de Barcelona

- El centre continua tenint el mateix problema de massificació i de sobreocupació que en anys anteriors, sobretot la unitat d'internes preventives.

Resposta

La reducció del col·lectiu de dones internes (un 3% menys de dones recluses durant 2013 i un 11% menys en els últims cinc anys) ha permès, progressivament, pal·liar la sobreocupació que patia la presó de Wad-Ras, i els esforços se centren a mantenir els nivells d'ocupació en els registres actuals i a millorar-los.

Actualment, el Centre Penitenciari de Dones pròpiament dit (excloent-hi les seccions obertes de dones i homes) registra una ocupació de 158 persones (dades de 20 de gener de 2014), de les quals 77 són a la unitat de preventives, i 49 a la unitat residencial. En el moment de la visita de l'ACPT l'ocupació era de 194 internes, 94 de les quals eren a la unitat de preventives i 56, a la residencial.

Centre penitenciari d'Homes de Barcelona

- Malgrat que a la nit els interns estan tancats i l'ambient es mostra tranquil i segur, no es pot passar per alt que es poden produir altercats o incidents varis. Per aquest motiu, es considera que el nombre de funcionaris de guàrdia en torn de nit és del tot insuficient en proporció al nombre d'interns.

■ La taxa de població reclusa s'ha vist reduïda considerablement els darrers dos anys, però encara ara és inacceptable que continuïn havent-hi cel·les amb cinc o sis llits, atesa la falta d'intimitat, d'higiene, de salubritat i de seguretat que això representa.

■ Cal adoptar mesures per garantir una bona ventilació i higiene en els espais comuns del Departament de Psiquiatria.

Resposta

El descens més significatiu de població reclusa s'ha registrat al Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona, en què, a finals de 2013, hi havia 1.356 interns, la xifra d'ocupació més baixa dels últims catorze anys.

Actualment, la ràtio mitjana general d'ocupació en aquest centre és de 2,4 interns per cel·la i a la tercera, quarta i sisena galeria i en els departaments d'infermeria, psiquiatria, ingressos i geriatria la ràtio és inferior a aquesta mitjana. Per la seva banda, a la primera, segona i cinquena galeria, que tradicionalment han registrat més ocupació, la ràtio mitjana actual se situa al voltant dels 3,5 interns per cel·la.

S'ha de destacar que el dia en què la delegació de l'ACPT va visitar la presó (el 6 de febrer del 2013), la ràtio mitjana era de 3 interns per cel·la i avui és de 2,4.

El pla de treball de la Direcció General és seguir reduint-ne l'ocupació, amb l'objectiu de tancar-lo l'any 2016, segons preveu el Pla d'equipaments penitenciaris 2013- 2020, presentat pel Departament de Justícia. De fet, des de fa mesos es duen a terme setmanalment trasllats d'interns a altres presons, alhora que s'executen les obres necessàries de manteniment de les instal·lacions per assegurar-ne l'habitabilitat, la higiene i la salubritat en òptimes condicions fins que es clausuri.

II. PER A CENTRES EDUCATIUS DE JUSTÍCIA JUVENIL

Recomanacions generals

- Cal garantir que no se superen les ràtios entre interns i educadors i, en la mesura que sigui possible, que es millorin.

Resposta

S'ha dut a terme una nova organització i distribució de les places d'internament dels centres de justícia juvenil. Amb aquesta reorganització s'han dotat els centres, en funció de les places assignades, del nombre de professionals adequats per mantenir la ràtio òptima entre interns i professionals.

Així doncs, s'ha augmentat el nombre de professionals als centres on ha augmentat el nombre de places.

L'ocupació actual dels centres és inferior a les places dotades disponibles, sense que s'hagin produït en cap moment situacions de sobreocupació. En conseqüència, la ràtio de menors interns per professional és més baixa que abans de la reorganització i permet dur a terme un treball educatiu individualitzat amb els interns molt més intens.

- El règim sancionador ha de ser conegut i no es poden aplicar sancions de manera arbitrària o desproporcionada.

Resposta

El règim sancionador que s'aplica és el que estableix la Llei orgànica 5 /2000 i el Reial decret 1774/2014 que la desplega, i també la Llei 27/2011 de justícia juvenil.

El règim disciplinari només s'aplica als centres pels motius taxats per la llei, és a dir, la comissió d'alguna de les faltes disciplinàries previstes en la norma, després del corresponent procediment disciplinari. D'altra banda, els menors poden recórrer contra les sancions davant del jutge de menors, tal com indica la llei.

No hi ha constància de l'aplicació arbitrària o desproporcionada del règim disciplinari per part de cap centre.

- No s'han d'aplicar les sancions que tinguin a veure amb el dret a l'alimentació (racions més o menys grans en funció del comportament), el dret a l'educació (restriccions en el seguiment dels programes d'activitats educatives del centre) i amb el dret a tenir contacte amb la família (limitacions de trucades o visites familiars).

Resposta

No hi ha resposta.

- L'aïllament d'un infant o jove en una habitació de contenció ha de ser realment només durant el mínim temps imprescindible i per uns motius molt taxats, circumscrits a reconduir una alteració greu de l'infant o jove. En cap cas s'ha d'utilitzar la contenció o l'aïllament com una sanció, atès que això lesiona els drets fonamentals dels infants i els joves.

Resposta

No hi ha resposta.

- En aquest sentit, és imperatiu instal·lar càmeres de videovigilància en tots els espais contenció que encara no en tenen.

Resposta

S'ha procedit a dotar de càmeres de seguretat les habitacions de contenció que no en tenien del centre educatiu L'Alzina. Pel que fa al centre Can Llupià, es preveu que durant l'any 2014 s'instal·lin les càmeres de seguretat que falten a les dues habitacions de contenció.

- Als centres on hi ha població d'origen immigrant, particularment magribí, però també d'Amèrica del Sud, és imperiós tornar a disposar dels serveis de la figura del mediador cultural.

Resposta

Un cop aprovats els pressupostos de 2014, el Departament de Justícia té la intenció de convocar una ordre de subvencions per al 2014 i entre els programes objecte de subvenció hi ha el de mediació cultural per als centres Can Llupià, L'Alzina i El Segre.

Recomanacions específiques

Centre educatiu L'Alzina

■ Cal que hi hagi una separació absoluta entre majors i menors d'edat, d'acord amb l'article 37.c de la Convenció sobre els drets de l'infant, que assenyala que "un infant privat de llibertat ha d'estar separat dels adults, tret que es consideri convenient per a l'interès primordial de l'infant", i garantir una línia educativa diferent entre uns i els altres.

Resposta

La legislació internacional preveu la separació de menors i majors d'edat quan els primers són reclusos en centres penitenciaris. Aquesta prevenció està pensada fonamentalment per als països que situen la majoria d'edat penal per sota dels divuit anys i el seu ordenament permet imposar penes de presó a menors de divuit anys i la consegüent reclusió en establiments penitenciaris juntament amb presos adults.

La Llei orgànica 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i el Codi penal de 1995 van elevar l'edat penal als divuit anys i van regular de forma específica la responsabilitat penal dels menors de catorze a disset anys. Aquesta norma indica que els centres s'han de dividir en mòduls "adequats a l'edat, la maduresa, les necessitats i les habilitats socials dels menors internats" (art.54.3), sense marcar separacions absolutes entre els nois de setze o disset anys i els que ja n'han complert divuit.

L'única norma que estableix la separació entre major i menor d'edat dins d'un mateix centre és la Llei 27/2001, de justícia juvenil (art. 26.a), però el redactat d'aquest precepte ja preveu dues excepcions: "els casos en què els menors i joves pertanyin a una mateixa família i el contacte es consideri beneficiós" o "quan es tracti d'aplicar un programa o una activitat concreta i el contacte sigui útil per als menors". A les unitats on conviuen majors i menors d'edat s'està actuant d'acord amb aquesta excepció.

Al centre educatiu L'Alzina, com a la resta de centres, l'assignació dels menors i joves es fa tenint en compte totes les variables que exigeix la legislació vigent, entre les quals hi ha l'edat, el lloc de residència, el règim de la mesura, la durada, el tipus de delicte, la ma-

duresa, les necessitats i habilitats socials, els programes formatius o laborals, les necessitats de tractament, a banda de les separacions imposades per altres preceptes legals com ara la pertinença a bandes rivals o les circumstàncies personals d'un intern que puguin ser motiu de perill per a altres.

Per assignar els nois i les noies a la unitat més adequada es tenen en compte tots els criteris de forma individual, cas per cas. La distribució no és aleatòria. No obstant això, el centre educatiu L'Alzina ha fet un esforç reorganitzatiu de les sis unitats del centre per mantenir més separats els menors d'edat dels majors d'edat.

■ Cal garantir el dret dels infants a mantenir el contacte amb la família, tret de circumstàncies excepcionals (art. 37.c de la Convenció sobre els drets de l'infant).

Resposta

Els menors i joves internats al centre tenen dret a mantenir el contacte amb els seus familiars mitjançant visites, comunicacions telefòniques i per correspondència escrita. Les visites i les comunicacions es duen a terme en la forma i amb la freqüència que preveu l'actual marc legal de justícia juvenil, sense més restriccions que les pugui imposar el jutge de menors competent.

Pel que fa a les sortides de permís (ordinàries, extraordinàries, de cap de setmana) i a les sortides programades, també es duen a terme d'acord amb la normativa vigent: si estan internats en règim tancat, les sortides les aprova el jutge de menors; si estan internats en règim semiobert o obert, les sortides les aprova la direcció del centre sempre que el menor compleixi els requisits que estableixen els articles 45 a 49 del Reglament de la Llei orgànica 5/2000.

■ Cal tornar a contractar un mediador cultural que faci d'enllaç entre els joves magribins (que representen un terç dels interns) i els educadors i les famílies, atès l'impacte negatiu que n'ha tingut la supressió en el tractament i la relació amb els nois.

Resposta

Es preveu que al llarg de l'any 2014 es torni a convocar una ordre de subvencions per part del Departament de Justícia, en què un dels programes objecte de subvenció serà el de mediació cultural per als centres Can Llupià, L'Alzina i El Segre per recuperar la figura del mediador en aquests centres.

- Cal subratllar la importància de vetllar perquè l'exercici de la vigilància i la seguretat del centre no vagi més enllà de les funcions pròpies d'aquest servei.

Resposta

El personal de seguretat dels centres té com a funció principal donar suport a les funcions de vigilància i seguretat que pertocuen a tots els professionals dels centres dins l'àmbit funcional propi de cadascú. El personal de seguretat, en les seves intervencions, no és autònom, sinó que està sotmès a les instruccions de la direcció del centre i als protocols de seguretat aprovats. També ha de respectar i ha d'estar sotmès, com la resta de treballadors del centre, als procediments, requeriments i límits que estableix la normativa vigent de justícia juvenil.

Les direccions de cada centre són les responsables de dirigir, supervisar i avaluar les actuacions del personal de seguretat i de vetllar perquè aquest personal compleixi les obligacions establertes per l'Administració a les empreses adjudicatàries. Si l'actuació d'un vigilant de seguretat no s'ajusta a aquests requeriments, poden demanar-ne la substitució.

Centre educatiu Can Llupià

- El centre està al límit de la seva capacitat pel que fa a nois ingressats. Això ha provocat un augment dels petits problemes de convivència a les habitacions, malgrat que a hores d'ara no es poden considerar greus. També hi ha problemes logístics i de tracte personalitzat envers els interns. Tot i això, no es detecta que hagin augmentat els problemes disciplinaris, cosa que es valora positivament.

Resposta

El centre educatiu Can Llupià té 120 places dotades, és a dir, la ràtio adequada de professionals d'intervenció directa (educadors, psicòlegs, treballadors socials, mestres d'ensenyament, monitors de formació ocupacional, personal mèdic) i de personal de suport administratiu, de manteniment, de serveis generals, de seguretat per atendre correctament 120 interns.

Durant l'any 2013, el centre Can Llupià ha tingut una ocupació mitjana diària de 88 interns/internes, és a dir, per sota de la seva capacitat màxima, que és de 120 menors. Des de la reorganització dels centres, el centre educatiu Can Llupià no ha estat al límit de la seva capacitat ni en situació de sobreocupació.

- En general, no es detecten maltractaments o tractes degradants al centre. A més, els joves mostren satisfacció amb el tracte rebut per part dels educadors. Tot i això, es relaten alguns incidents aïllats d'abús d'autoritat, particularment per part dels guardes de seguretat, que tenen lloc en espais opacs. En aquest sentit, és imperatiu instal·lar càmeres de videovigilància en tot l'espai d'acollida i de contenció.

Resposta

Durant l'any 2014 es procedirà a instal·lar càmeres de seguretat a les dues habitacions de contenció que hi ha a la zona d'acollida.

- L'increment d'interns sembla que ha comportat una intervenció educativa menys individualitzada, i que hi pot haver hagut un canvi en el model d'intervenció.

Resposta

Les mesures reorganitzatives no han comportat cap canvi en l'orientació del model de justícia juvenil seguit fins ara. Se salvaguarda el caràcter individualitzat de les intervencions educatives dels centres, atès

que l'increment de places dotades ha anat acompanyat d'un increment correlatiu de professionals.

Aquest equip garanteix una intervenció individualitzada dels menors i joves interns, amb un estàndard de qualitat superior, fins i tot, al que hi havia abans de la reorganització. Aquesta millora de la ràtio s'ha vist accentuada pel fet que l'ocupació mitjana diària d'interns als centres de justícia juvenil ha experimentat una disminució respecte dels anys 2009 i 2010, que es manté actualment.

- Sembla inapropiat que un mateix espai faci funcions de lavabo i de sala d'escorcolls, cosa que fa inviable instal·lar-hi una càmera de videovigilància. Els escorcolls que fan els Mossos d'Esquadra abans d'endur-se un intern s'haurien de dur a terme en una sala específica i dotada de càmera.

Resposta

El centre preveu que, un cop s'instal·lin les càmeres de seguretat a les dues habitacions de contenció de la zona d'acollida, els Mossos d'Esquadra practiquin els escorcolls dels menors previs a les conduccions en una d'aquestes habitacions, i no on ho fan actualment.

- Es torna a constatar la manca que implica per a la comunicació amb els interns la manca de la figura del mediador cultural.

Resposta

Com ja s'ha assenyalat, es preveu que al llarg de l'any 2014 es torni a convocar una ordre de subvencions per part del Departament de Justícia, en què un dels programes objecte de subvenció serà el de mediació cultural par als centres Can Llupià, L'Alzina i El Segre.

III. PER A CENTRES DE PROTECCIÓ DE MENORS I PER A CENTRES TERAPÈUTICS

Recomanacions generals

- Cal garantir que no se superen les ràtios entre interns i educadors i, en la mesura que sigui possible, millorar-les.
- El règim sancionador ha de ser conegut i no es poden aplicar sancions de manera arbitrària o desproporcionada.
- No s'han d'aplicar les sancions que tinguin a veure amb el dret a l'alimentació (racions més o menys grans en funció del comportament), el dret a l'educació (restriccions en el seguiment dels programes d'activitats educatives del centre) i amb el dret a tenir contacte amb la família (limitacions de trucades o visites familiars).
- L'aïllament d'un infant o jove en una habitació de contenció ha de ser realment només durant el mínim temps imprescindible i per uns motius molt taxats, circumscrits a reconduir una alteració greu de l'infant o jove. En cap cas s'ha d'utilitzar la contenció o l'aïllament com una sanció, atès que això lesiona els drets fonamentals dels infants i els joves.
- En aquest sentit, és imperatiu instal·lar càmeres de videovigilància en tots els espais contenció que encara no en tenen.
- L'Administració hauria de ser més diligent a trobar un nou centre o una sortida als joves i menors d'edat que finalitzen la seva teràpia d'intervenció, a fi d'evitar efectes negatius i recaigudes.

Resposta

La DGAIA es mostra oberta a estudiar incorporació de les aportacions de l'ACPT al Reglament de protecció que desplega la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència)

Recomanacions específiques per a centres de menors

CREI El Pedrenyal

- Els problemes que s'hi detecten tenen a veure amb la inadequació de la tipologia del centre per atendre alguns nois que requirien un altre recurs, ja que haurien de tenir un tractament psiquiàtric intensiu per problemes de conducta derivats de situacions greus de salut mental.

Resposta

La DGAIA considera que cal matisar l'afirmació sobre la inadequació del centre, atès que les necessitats d'atenció dels nois són valorades per especialistes en salut mental. En qualsevol cas, comunica que el procés d'ingrés a un CREI i el seguiment protocol·litzat s'estan revisant per incrementar-ne les garanties. En el cas del Pedrenyal, s'informa d'una intervenció d'un psiquiatra que visita els nois quinzenalment i, en cas que el noi requereixi un altre abordatge especialitzat en salut mental o drogodependències, s'inicia el protocol per traslladar-lo a un nou centre més adequat.

CREI Els Castanyers

- Es recomana ser més diligent a l'hora d'emplenar el llibre de registre que es fa servir de les habitacions de contenció, i indicar-hi tant l'hora d'entrada com de sortida.
- Cal revisar el sistema de sancions, de manera que se'n garanteixi la previsibilitat, la proporcionalitat i la funció pedagògica i rehabilitadora, en el marc del respecte dels drets fonamentals dels menors d'edat.
- Cal garantir el bon tracte i el respecte de l'equip d'educadors envers els adolescents interns que poden tenir trastorns de conducta derivats de la seva patologia o extrema vulnerabilitat.
- Cal insistir en l'obligació de distingir de manera absoluta, d'una banda, la contenció i els espais habilitats per a aquesta finalitat, com a últim recurs i el mínim imprescindible; i de l'altra, l'aplicació de sancions. Sembla que en aquest centre aquesta distinció no hi sigui

Resposta

S'han pres mesures de compliment obligat, amb un comunicat adreçat al centre, perquè totes les contencions estiguin degudament registrades en el llibre específic.

No s'han detectat mals tractes cap als nois ingressats i es nega que s'utilitzin espais habilitats per a la contenció com a resposta sancionadora d'un incompliment de la normativa del centre, incloses faltes greus o molt greus. La DGAIA afirma que només s'utilitzen aquests espais en situacions extremes on hi ha un risc per a la integritat física de l'adolescent o de tercers, i que el temps d'estada en situació d'aïllament és el mínim indispensable.

Recomanacions específiques per a centres terapèutics

Centre terapèutic Font Fregona – Masia Maspons

- Tot el grup es regeix per una mateixa disciplina i teràpia (la conductual), sense que hi hagi cap programa d'atenció personalitzada en funció del perfil del pacient ingressat i la tipologia que presenta.
- El règim d'intervenció és d'una disciplina molt severa en què s'obliga els interns a anar guanyant-se progressos en el benestar (calçat, menjar) i es preveu recórrer al càstig (encara que en diguin "correccions") amb assiduitat.
- És clarament inacceptable que els interns participin activament en la supervisió i contenció dels companys.
- La cadira que s'utilitza per fer les immobilitzacions no està homologada ni pot ser utilitzada per reconduir la conducta de joves que en algun moment es poden desestabilitzar. A més, no hi ha cap rigor en l'aplicació de la mesura i de l'ús que se'n fa, tenint en compte que altres joves ingressats també hi participen i que el metge no hi és sempre. També cal plantejar-se la finalitat de l'ús que es fa del casc integral.
- Resulta inadmissible que s'apliquin "correccions" relacionades amb l'exercici dels drets bàsics, com ara menjar, anar a escola o

veure la família, així com la desproporció d'aquestes mesures correctives. Aquests són drets recollits a la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, l'exercici dels quals no pot estar condicionat al bon comportament de l'infant.

- No hi ha una separació estricta entre majors i menors d'edat ni entre els nois i les noies. Malgrat que estan en habitacions diferents, no hi ha cap separació física ja que són espais oberts.

- Els joves no tenen cap educador de referència, els únics referents són la psicòloga o el psiquiatra, que passen consulta un cop al mes.

- El codi de vestir dels interns (xandall i, en alguns casos, sabatilles o vambes sense cordons) i els mètodes que utilitzen per castigar-los poden constituir un atemptat contra la dignitat dels joves ingressats. Així mateix, el règim disciplinari és informal i no té cap mena de possibilitat de recurs intern ni de supervisió externa al centre.

- Aquest centre ha estat objecte de diverses actuacions del Síndic, anteriors i posteriors a la visita de l'ACPT. Les recomanacions efectuades, tant pel que fa als tractes indeguts com a la intervenció educativa, s'inclouen en la resolució 4457/2013.

Resposta

(Resposta donada pel DBSF en el marc de l'actuació d'ofici 4457/2013. Restava pendent la resposta del Departament de Salut).

En el Reglament de protecció (que desplega reglamentàriament la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència), l'esborrany del qual es va lliurar a la institució, es recullen també els internaments en centres terapèutics. El Departament està obert a estudiar la possibilitat d'incloure les aportacions que es presenten en qualsevol dels aspectes que tracta, incloent-hi aquest.

D'altra banda, informen que estan en procés de redacció de l'esborrany de la Instrucció d'internament en centres terapèutics per suplir la manca de reglamentació fins que no s'aprovi el Reglament de protecció, en el qual han inclòs l'obligatorietat de demanar autorització judicial per fer internaments d'infants i adolescents en centres terapèutics

i també l'objectiu d'assolir progressivament el compliment dels estàndards de qualitat en acolliment residencial especialitzat EQUAR-E. Quan finalitzi l'elaboració de l'esborrany, també el faran arribar a la institució perquè hi pugui fer aportacions.

Han requerit formalment els representants de l'entitat que gestionen aquests dos centres a complir la normativa i a deixar d'aplicar mesures de contenció.

Centre residencial d'atenció a les drogodependències Vallcarca

- Les instal·lacions del centre són reduïdes per a una ocupació màxima de 19 persones. De tota manera, no sembla que els joves i menors trobin a faltar excessivament la manca d'espai. D'altra banda, el centre no presenta un estat de neteja òptim, tot i que cal tenir en compte que la neteja i el manteniment les fan els mateixos joves i menors d'edat.

- De les informacions obtingudes, sembla que s'ha aplicat com a sanció la prohibició de tenir contacte amb la família temporalment. Si això fos així, vulneraria la Llei 14/2010, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, article 142: "Contingut i funció de les mesures educatives: No es poden aplicar mesures correctores que impliquin directament o indirectament [...] privació del dret de visita de la família".

- L'Administració hauria de ser més diligent a trobar un nou centre per als joves i menors d'edat que finalitzen la seva teràpia d'intervenció, a fi d'evitar efectes negatius i recaigudes.

Resposta

La DGAIA puntualitza que correspon al Departament de Salut la inspecció i l'autorització del nombre de places que pot tenir. Recorda que no permet prohibir de tenir contacte amb la família temporalment com una mesura sancionadora, i es compromet a estudiar els casos en què aquesta prohibició no hagi estat respectada. Es comunica que la DGAIA està en procés de redacció de l'esborrany de la Instrucció d'internament en centres terapèutics per suplir la manca de reglamentació actual. Comuniquen que s'ha inclòs l'obligatorietat de sol·licitar l'autorització judicial per a l'internament d'infants i adolescents en centres terapèutics.

IV. PER A COMISSARIES DE LA POLICIA DE LA GENERALITAT – MOSSOS D'ESQUADRA

Recomanacions generals

- La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats per part de qualsevol cos de policia ha de ser immediata des del primer moment de la detenció i s'ha de fer personalment efectiva.

Resposta

L'Administració puntualitza que en cap cas la comunicació al col·legi d'advocats es produeix un cop finalitzades les diligències policials. La declaració de la persona detinguda s'incorpora sempre a l'atestat policial, de manera que la comunicació al col·legi no es pot produir mai quan han finalitzat les diligències.

La policia ha de dur a terme les primeres diligències que preveu la LECrim (consignació de proves, custòdia de tot allò que pugui portar a la identificació del delinqüent, detenció, si escau, dels presumptes responsables i protecció dels ofesos o perjudicats per aquests).

La notificació dels drets a les persones detingudes es fa en el moment de la detenció, en el moment d'accedir a la zona de custòdia i, posteriorment, en presència d'assistència lletrada, en el moment previ a la declaració del detingut.

Sempre queda constància en l'atestat del dia i l'hora en què es produeix la detenció d'una persona i del moment en què aquesta es comunica al col·legi d'advocats. Aquesta dada permet als comandaments policials, l'assistència lletrada i les autoritats judicials de comprovar i valorar la idoneïtat del moment en què s'ha produït la comunicació).

- Cal recordar que, en casos de detencions en compliment d'alguna ordre judicial, s'ha d'informar igualment el detingut del dret que té a ser assistit per un lletrat i fer la preceptiva comunicació al col·legi d'advocats.

Resposta

En tots els supòsits en què es compleix una ordre o requeriment judicial es notifiquen els drets a les persones detingudes i immediatament s'informa el jutjat corresponent de la pràctica de la detenció, que

ordena el moment de presentar la persona detinguda. A aquestes persones, se'ls facilita assistència lletrada en el moment de prestar declaració, que, en aquests casos, es produeix normalment davant l'autoritat judicial.

No es pot considerar que hi hagi un incompliment de la normativa processal penal per part de les forces i cossos de seguretat en el supòsit que no sol·licitin l'advocat quan es tracta de complir un requeriment judicial de posar la persona detinguda a disposició judicial.

- Cal garantir que no es posa cap trava a la designació per part del detingut del lletrat que hagi elegit.

Resposta

No hi ha cap trava ni obstacle per a la designació d'advocat per part dels detinguts. D'acord amb el que preveu la LECrim la policia s'ha d'abstenir de fer recomanacions sobre l'elecció d'advocat i ha de comunicar al col·legi d'advocats el nom de l'advocat triat pel detingut per assistir-lo o bé la petició perquè se li'n designi un d'ofici.

És el col·legi d'advocats qui notifica l'elecció a l'advocat o advocada designada, que manifestarà l'acceptació o la renúncia. En cas que aquesta persona no accepti l'encàrrec, no sigui localitzada o no assisteixi al centre de detenció, el col·legi d'advocats ha de designar un advocat d'ofici.

- Cal emplenar diligentment tots els camps del llibre de registre i custòdia de detinguts, en particular pel que fa a l'hora d'entrada i de sortida del detingut de l'àrea de custòdia.
- Cal deixar constància en el llibre de registre i custòdia de detinguts del tipus d'escorcoll que s'hagi fet al detingut i, en cas d'escorcolls integrals, fer constar les causes concretes que n'han motivat la realització.

Resposta

En aquest apartat es dona resposta conjuntament a les dues recomanacions relacionades amb el sistema de registre i custòdia de persones detingudes. Aquest sistema està informatitzat des de l'inici de la detenció fins que finalitza, permet registrar totes les circumstàncies produïdes durant el temps de custòdia i està sotmès a la supervisió

dels comandaments responsables de la instrucció i la tramitació de diligències policials.

Les aplicacions informàtiques de custòdia i detenció i d'imputació i seguiment de detencions enregistren les hores exactes d'entrada i de sortida, les hores en què s'ha donat compliment als drets de les persones detingudes, les circumstàncies en què se n'ha fet la custòdia i les incidències que durant aquest període s'hagin produït.

- El període de detenció d'una persona ha de ser el mínim imprescindible i, un cop finalitzat l'atestat, s'han de fer els possibles per traslladar-lo immediatament davant l'autoritat judicial corresponent.

Resposta

Per garantir el dret del detingut que no es perllongui la seva privació de llibertat més temps de l'estrictament necessari, cal una coordinació entre els òrgans judicials i policials, a fi d'estudiar i articular els mecanismes per establir un sistema de doble conducció diària que permeti que els detinguts puguin passar a disposició judicial també a la tarda quan les diligències d'investigació hagin finalitzat.

La Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra posa a disposició les persones detingudes en el moment que ho ordena l'autoritat judicial. En tots els partits judicials hi ha unes instruccions o protocols de coordinació entre els jutjats i la Policia de la Generalitat que regulen les comunicacions de la detenció a l'autoritat judicial, el moment en què s'han de conduir els detinguts a presència judicial i el lliurament dels atestats al jutjat competent i al Ministeri Fiscal.

A la ciutat de Barcelona, a partir del mes de juny de 2014, s'estableix un nou sistema de repartiment dels atestats que comporta que es passi d'una a dues conduccions diàries. A la resta de partits judicials se segueixen els criteris proposats pels òrgans judicials competents.

En cap cas s'incompleix el límit legal d'estada a la comissaria i els procediments policials garanteixen la informació immediata a les persones detingudes dels fets que se'ls imputen, les raons de la detenció i dels drets que els assisteixen.

En qualsevol cas, la Direcció General de la Policia està preparada per assumir qualsevol

modificació que decideixin incorporar les autoritats judicials en el sistema de presentació de persones detingudes i les que amb caràcter general imposi la transposició de la Directiva 2013/48/UE.

- Cal protocol·litzar el sistema de recanvi de les flassades per a totes les comissaries i articular algun mecanisme per substituir les actuals per unes d'un sol ús.

Resposta

Pel que fa al material que es facilita a les persones detingudes i a les condicions en què se'n fa la custòdia, cal destacar que qualsevol incidència detectada es resol immediatament o bé s'adopten les mesures necessàries per reduir els inconvenients mentre es procura una intervenció específica, sempre que es tracti de qüestions que no es puguin resoldre a curt termini. Les flassades es canvien sempre que hi ha restes biològiques o estan desfilades, presenten desgast o desprenen mala olor.

A l'àrea de custòdia de les Corts setmanalment es fa una neteja i desinfecció integral de les flassades fins que són retirades definitivament per destruir-les al cap de tres o quatre intervencions de neteja industrial. A la resta de comissaries, la majoria de les quals no tenen un ús tant intensiu, s'està valorant el sistema més adequat de conservació, neteja i reposició d'aquest tipus de material.

- Cal adoptar les mesures necessàries per garantir unes condicions òptimes d'higiene i de netedat en cadascuna de les comissaries i, especialment, a les que tenen un volum considerable de detinguts l'any.

Resposta

S'han fet els canvis necessaris per resoldre les deficiències detectades i s'adoptaran les mesures necessàries per facilitar el mobiliari adequat que permeti tenir endreçat el material de custòdia a les comissaries que no en disposin. També, des del mes de setembre s'ha reforçat la supervisió de les empreses dedicades a la neteja per tal d'assegurar la neteja diària i a fons de l'àrea de custòdia. En aquest sentit, s'han produït canvis en les empreses de manteniment d'algunes regions policials amb l'objectiu, precisament, de millorar la prestació del servei en diverses dependències policials.

- Cal establir algun mecanisme per intentar minorar el problema de males olors que hi ha a la majoria de comissaries que tenen l'àrea de custòdia a la planta subterrània de les dependències policials.

Resposta

Amb l'objectiu de millorar la confortabilitat de l'àrea de custòdia de detinguts, s'està estudiant la possibilitat d'instal·lar ozonitzadors o generadors d'ozó per eliminar les males olors i netejar conductes d'aire condicionat. Aquests aparells s'han demostrat eficaços i innocus per a la salut i es preveu fer la prova pilot a la comissaria de les Corts, amb la intenció d'aplicar el mateix sistema a la resta de comissaries que presenten aquests problemes.

A la comissaria de les Corts s'ha reforçat la circulació i renovació de l'aire per reduir al màxim aquesta problemàtica.

Recomanacions específiques

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sants – Montjuïc (Barcelona)

- No és acceptable l'estat de manteniment i de conservació de l'àrea de custòdia. El fet que no s'utilitzi habitualment aquest espai no ho justifica. Per aquest motiu, cal que l'àrea bàsica policial responsable de la gestió d'aquestes dependències adopti les mesures oportunes per garantir en tot moment les condicions d'higiene i de salubritat que han de tenir aquests espais.
- Davant la manca de ventilació de l'àrea de custòdia, cal també adoptar alguna mesura correctora que minori el problema de les males olors a les cel·les.

Resposta

Des del mes de maig de 2013 la zona de custòdia de la comissaria de Sants no rep detinguts. L'equipament va ser traslladat a l'àrea de custòdia de la comissaria d'Horta-Guinardó, que actua de contingència o reforç en cas que el nombre de detinguts excedeixi la capacitat de l'àrea de custòdia de les Corts.

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Martorell

- No es considera que la dutxa o les cel·les siguin espais adequats on resguardar les flassades mentre no es fan servir. En la mesura que el sistema de renovació no és d'ús individual, cal reforçar les mesures d'higiene i de netedat en què es mantenen.

Resposta

Aquest material ja s'està endreçat en un espai més adequat.

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Mataró

- No és acceptable l'estat de brutícia i de deixadesa que presenta l'àrea de custòdia, en concret, la de les cel·les. En aquests moments es considera necessari i urgent procedir a una neteja i desinfecció a fons tot l'espai. El sistema previst actual de neteja es considera insuficient per garantir unes condicions mínimes d'higiene i salubritat.

Resposta

S'ha reforçat la supervisió de l'empresa responsable pel que fa a la neteja diària i a fons de l'àrea de custòdia de detinguts per tal garantir unes condicions adequades d'higiene i de salubritat.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra de Montcada i Reixac

- No es considera gaire operatiu ni segur el sistema previst de trasllat de detinguts als Mossos d'Esquadra. Tenint en compte que hi ha unes instal·lacions adequades per a aquesta finalitat, no s'observa cap impediment per ingressar preventivament el detingut en alguna de les cel·les fins que es fa el traspàs formal i l'acceptació de les diligències, més enllà d'un problema d'efectius policials suficients per fer-se càrrec de la custòdia. En el mateix sentit, els detinguts dels Mossos d'Esquadra també haurien de poder ingressar a la mateixa comissaria, sens perjudici que es puguin traslladar a l'ABP Cerdanyola en cas de sobreocupació.

Resposta

L'ABP de Cerdanyola del Vallès està composta per diferents unitats de Seguretat Ciutadana. En virtut del principi d'economia d'efectius i per evitar la duplicitat dels serveis, tots els detinguts dins el territori de l'ABP, que comprèn les poblacions de Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Cerdanyola, Montcada i Reixac i Ripollet ingressaran a les instal·lacions de l'àrea de custòdia de detinguts de la Comissaria de Cerdanyola.

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Esplugues de Llobregat

- Cal millorar el sistema de neteja de les plaques turques de les cel·les.

Resposta

S'ha reforçat la supervisió de l'empresa responsable per millorar la neteja de les plaques turques.

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Cornellà de Llobregat

- Caldria disposar d'algun lot de neteja o de productes d'higiene bàsica.

Resposta

Es dotarà la comissaria d'aquest material.

Àrea Bàsica Policial de Rubí

- Hi ha una contradicció respecte a qui avisa el col·legi d'advocats quan la detenció la fa la Policia Local. Mentre que la Policia Local manifesta que ho fan ells, l'inspector de l'ABP indica que ho fan els Mossos d'Esquadra.
- Com és habitual en les comissaries de Mossos d'Esquadra, les flassades no són

d'ús individual i estan apilades les unes sobre les altres en una habitació sense cap element de protecció que les resguardi de la brutícia.

- L'olor desagradable a la zona de cel·les per a homes també és recurrent en les comissaries visitades i obeeix a problemes estructurals.
- Hi ha el problema recurrent del temps que hi ha de romandre el detingut pel fet que només es fan trasllats al matí.

Resposta

Les diligències relacionades amb detencions realitzades per les unitats policials adscrites a l'ABP de Rubí són instruïdes en aquestes dependències policials. En conseqüència, les comunicacions amb el col·legi d'advocats de Terrassa es realitzen des d'aquesta comissaria.

Quant al material de l'àrea de custòdia, es farà una comanda de dos armaris, un per a flassades i un altre per a la resta de material. Es compraran bosses de plàstic per a les màrfegues i s'establirà un protocol en què cada detingut agafi i retiri la màrfega i la manta.

Pel que fa als problemes d'olor desagradable a la zona de cel·les per a homes, es demanarà que no s'emprin sempre les mateixes cel·les i es demanarà un informe de l'empresa externa de manteniment i de neteja per actuar en conseqüència i evitar al màxim aquest problema.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sort

- Atès que no hi ha cel·les de detenció específiques per a menors i dones, cal garantir que no es barregen amb adults en cas que hi hagin d'ingressar.
- Seria recomanable retirar el rètol de la cel·la que no funciona com a tal. Igualment, tenint en compte que una de les cel·les també es fa servir com a sala d'escorcoll, convindria identificar aquesta cel·la per als dos usos que té assignats.

Resposta

Ja s'ha retirat el rètol que hi havia en aquesta tercera cel·la. S'està preparant un cartell que identifiqui la cel·la per als usos assignats.

Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Granollers

- La valoració general de la comissaria és positiva més enllà dels elements negatius recurrents i coincidents amb la resta: manetes, àpats, etc.
- Cal més rigor a l'hora d'emplenar els camps del registre d'entrada i de sortida de detinguts.

Resposta

Es dona resposta a aquesta recomanació en l'apartat de recomanacions generals.

Comissaria de Districte de Sant Cugat del Vallès

- Cal reforçar les mesures d'higiene i de netedat en què es mantenen les cel·les.
- S'hauria de ser més curós en el control dels registres de sortides dels detinguts.

Resposta

Es farà una comanda de dos armaris per a les àrees de custòdia de detinguts, un per a flassades i un altre per a la resta de material. Es compraran bosses de plàstic per a les màrfegues i s'establirà un protocol en què cada detingut agafi i retiri la màrfega i la manta.

A la segona recomanació, s'hi dona resposta en l'apartat de recomanacions generals.

Àrea Bàsica Policial de Manresa

- Es recomana comprovar l'ús que es fa del llibre registral, tant pel que fa a la regió policial com a la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra pendents de visitar.

Resposta

Aquesta recomanació, s'hi dona resposta en l'apartat de recomanacions generals.

Àrea Bàsica Policial Baix Penedès (el Vendrell)

- Cal desinfectar i pintar les parets de les cel·les.

Resposta

L'empresa de manteniment s'ha compromès a pintar l'àrea de custòdia de detinguts del Vendrell al més aviat possible, com a molt tard el mes de febrer de 2014.

Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sant Adrià de Besòs

- L'estat de conservació i de manteniment de les mantes i màrfegues no és l'adequat des d'un punt de vista de salubritat. S'insisteix que, mentre les mantes continuïn essent reutilitzables, cal adoptar les mesures necessàries per mantenir-les en bon estat.

- L'estat general de l'àrea de custòdia és de deixadesa. Tampoc no és acceptable l'estat de manteniment i de conservació, sobretot des del punt de vista d'ordre i de netedat. El fet que habitualment no s'utilitzi aquest espai no és cap justificació.

- Cal posar el corresponent cartell que informa de l'existència de gravació de so a la sala d'escorcolls.

Resposta

Es farà una comanda de dos armaris, un per a flassades i un altre per a la resta de material. Es compraran bosses de plàstic per a les màrfeques i s'establirà un protocol en què cada detingut agafi i retiri la màrfeqa i la manta.

Es reiterarà a l'empresa de neteja contractada que millori les condicions d'ordre i de netedat i es programarà pintar per a l'any 2014.

També es prepararà i es posarà el cartell informatiu que a la sala d'escorcolls també hi ha gravació de so.

Àrea Bàsica Policial Mollet del Vallès

- L'estat de conservació i de manteniment de les flassades i màrfeques no és l'adequat des d'un punt de vista de salubritat. Un cop mes, s'ha d'insistir en aquesta qüestió. Mentre les màrfeques i les flassades continuïn sent reutilitzables, cal adoptar les mesures necessàries per assegurar-ne el manteniment.
- Cal insistir en la necessitat de ser molt rigorós a l'hora d'emplenar tots els camps relatius al registre d'entrada i de sortida de detinguts, en particular pel que fa a les hores d'entrada i de sortida.

Resposta

Es farà una comanda de dos armaris per a les àrees de custòdia de detinguts, un per a flassades i un altre per a la resta de material. Es compraran bosses de plàstic per a les màrfeques i s'establirà un protocol en què cada detingut agafi i retiri la màrfeqa i la manta.

A la segona recomanació, s'hi dóna resposta en l'apartat de recomanacions.

Àrea Bàsica Policial de l'Hospitalet de Llobregat

- La informació facilitada respecte d'un dels detinguts no queda gaire clara i vol emparar-se en el fet que la detenció l'ha

dut a terme la Unitat d'Investigació. Els detinguts coincideixen a assenyalar la manca d'informació i a expressar la seva disconformitat respecte al moment inicial de la detenció.

Resposta

No consta cap queixa, requeriment ni petició relacionats amb aquestes qüestions.

V. PER A COMISSARIES DE POLICIA LOCAL O GUÀRDIA URBANA**Recomanacions generals****Per a totes les policies locals**

- Cal que s'acrediti el compliment dels articles 520.4 i 795 de la LECrim, que ordenen la immediata comunicació de la detenció al col·legi d'advocats, de manera que es garanteixi l'assistència lletrada del detingut des del primer moment en què es produeix la detenció i durant tot el temps en què transcorre la situació de privació de llibertat.
- És necessari que es revisin els protocols d'actuació i de coordinació entre les policies locals dels ajuntaments respectius i els Mossos d'Esquadra per garantir una regulació igualitària i homogènia en matèria de seguretat pública i, en concret, sobre custòdia i trasllat de detinguts.
- Les policies locals han de definir les normes d'actuació que afecten els trasllats i la custòdia de persones detingudes en casos en què la responsabilitat de la instrucció és exclusivament seva.
- Cal que les policies locals es dotin d'un llibre específic de registre de totes les detencions que facin.
- Els llocs de custòdia han d'estar identificats amb els cartells informatius corresponents i instal·lar les càmeres de videovigilància en els espais que no n'hi hagi (pàrquing, cel·les, vestíbul, passadís, etc.).

- Els armers han d'estar situats fora de l'àrea de custòdia i, en cap cas, els agents poden entrar-hi amb les armes.

Resposta de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

- Respecte de la immediatesa en la comunicació al col·legi d'advocats del fet de la detenció, la comunicació és immediata en les diligències d'instrucció pròpies de la Policia Local com ara els delictes contra la seguretat del trànsit i la violència de gènere. En les diligències que es remeten als Mossos d'Esquadra perquè les finalitzin, aquesta comunicació la fa aquest darrer cos policial, tal com preveu el protocol d'actuació corresponent.

- Pel que fa a la revisió dels protocols d'actuació i coordinació entre les policies locals i els Mossos d'Esquadra, es procedirà a revisar el punt anterior i d'altres que es considerin d'interès en la mesa de coordinació operativa que periòdicament es reuneix entre comandaments d'ambdós cossos policials.

- Quant a la definició per les policies locals de les normes d'actuació que afecten els trasllats i la custòdia de persones detingudes en els casos en què la responsabilitat de la instrucció és exclusivament seva, cal dir que la Policia Local del Prat de Llobregat aplica directament la normativa existent en la matèria. No obstant això, es considera procedent estimar aquesta recomanació de l'ACPT per estudiar el redactat d'una instrucció de servei en aquest sentit.

- Amb relació a la dotació d'un llibre específic de registre de les detencions que es practiquen i tenen entrada al seu dipòsit, cal posar de manifest que la Policia Local del Prat de Llobregat ja porta aquest registre com a mètode de treball des de fa molts anys.

- Així mateix, es compleixen les consideracions relatives a la ubicació, en els llocs de custòdia, de cartells informatius sobre l'existència de càmeres de videovigilància.

- Quant als armers i la seva ubicació fora de l'àrea de custòdia, i de l'advertència que en cap cas els agents puguin entrar amb armes, cal indicar que a la Policia Local del Prat de Llobregat ja hi ha la Instrucció interna de servei 01/2009, que preveu aquest protocol d'actuació.

Resposta de l'Ajuntament de Rubí

- Els detinguts són informats de manera immediata dels seus drets. En aplicació del conveni existent en matèria de seguretat pública entre l'Ajuntament de Rubí i el Departament d'Interior, en els delictes en què el detingut passa a disposició del cos de Mossos d'Esquadra, correspon a aquest cos l'acompliment d'aquests drets. El trasllat es realitzarà un cop finalitzades les diligències d'esbrinament dels fets denunciats, a través de les compareixences dels agents que hi intervenen, víctimes i/o testimonis, sempre que la localització i declaració d'aquestes persones es produeixi en el moment dels fets o en els immediatament posteriors.

- Es procedirà a revisar els protocols de coordinació.

- Quant als trasllats, la Policia Local de Rubí té definides unes normes d'actuació que afecten els trasllats i la custòdia de les persones detingudes en general, des que es detenen fins que es presenten davant els Mossos d'Esquadra o al jutjat de guàrdia, segons correspongui. Amb tot, aquestes normes es revisen de forma continuada per millorar-les.

- La Policia local disposa dels corresponents llibres específics de registre de totes les detencions que es produeixen, separats per a majors i menors d'edat.

- El lloc de custòdia de la comissaria disposa de càmeres de videovigilància degudament senyalitzades.

- S'ha instal·lat recentment un armer i s'està desenvolupant el protocol d'utilització corresponent.

Resposta de l'Ajuntament de Granollers

- Des que el Cos de Mossos d'Esquadra va substituir els cossos i forces de seguretat de l'Estat al partit judicial de Granollers (2001) els protocols de treball de les diferents policies locals del partit, respecte als atestats amb persona detinguda, estableixen que la comunicació a l'advocat, quan aquest s'assenyala d'ofici, la fa el Cos de Mossos d'Esquadra, en el moment en què rep la persona detinguda, ja que aquest cos policial és qui continua i acaba l'atestat en curs i, per tant, gestiona la declaració del detingut amb presència lletrada.

- Si, com recomana l'ACPT, s'avisés l'advocat en el moment en què es formalitza la lectura de drets al detingut, aquest es podria presentar immediatament a les dependències policials en espera del tràmit de declaració, però aquest fet provocaria que l'advocat hagués d'esperar hores fins que la instrucció de l'atestat arribés al tràmit de la declaració, fet que generaria, sens dubte, queixes fonamentades.

- Aquest funcionament, malgrat que pugui semblar que prioritza les necessitats dels advocats, funciona correctament i no genera queixes. El temps de permanència d'un detingut a les dependències de la policia local, rarament depassa, de mitjana, les dues hores, incloent-hi els tràmits d'assistència sanitària i el lliurament a l'ABP de Granollers.

- Se segueixen els protocols de custòdia i trasllat de detinguts (comuns per a totes les policies locals del partit judicial) que els Mossos d'Esquadra van determinant a partir de les directrius que reben dels seus serveis centrals i la ineludible conciliació entre aquestes i les necessitats derivades del funcionament ordinari dels jutjats de Granollers.

- La Policia local segueix estrictament els protocols esmentats, fins i tot en els casos excepcionals en què la instrucció de l'atestat amb detingut s'instrueix completament al cos local.

- S'utilitzen els llibres específics de registre d'entrada i sortida i de custòdia de detinguts des del 2002, en què es va posar en marxa l'oficina de denúncies i atenció al ciutadà. Aquests llibres tenen un format idèntic al que utilitzen el Cos de Mossos d'Esquadra.

- S'han instal·lat càmeres de videovigilància a l'interior de les dues cel·les de què disposa la comissaria i cartells informatius de zona videovigilada a l'àrea de custòdia i detenció i al pàrquing d'accés a la zona.

- S'ha modificat la ubicació de l'armer i s'ha emplaçat fora de l'àrea de custòdia. Quant a l'entrada amb armes a l'esmentada àrea, els protocols d'actuació del cos ja n'estableixen la prohibició des de fa anys.

Resposta de l'Ajuntament del Vendrell

En general, es compleixen totes les recomanacions, llevat de la que fa referència a la manca de càmera de videovigilància al pàrquing, sota la pèrgola d'accés i una altra al passadís d'entrada a la instal·lació. Aquesta mancança serà coberta tan aviat com hi hagi partida pressupostària.

Recomanacions específiques

Per a la Policia Local del Prat de Llobregat

- En aquests moments la comissaria no disposa d'un espai adequat per a la detenció de dones o menors. En aquest sentit, hi ha el risc que, en cas que hi concorrin més d'un menor o dona, es puguin fer servir les cel·les existents per als homes. Cal recordar que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels homes adults. Per aquest motiu, és recomanable que s'adoptin les mesures necessàries per habilitar un espai que compleixi les condicions que assegurin una detenció de menors i dones amb total seguretat.

- Atès que no hi ha càmera de videovigilància a la sala d'escorcolls seria recomanable que se n'hi instal·lés una per reduir al màxim els possibles espais opacs de la zona de custòdia. També cal que s'instal·lin els cartells informatius corresponents en cadascun dels espais on hi ha videovigilància.

- Atès que no hi ha cap porta a la zona dels lavabos ni a les dutxes, també seria recomanable la instal·lació d'algun sistema que assegurés la privacitat del detingut.

- Finalment, s'observa que la mitjana d'estada del detingut a la zona de custòdia per a la tramitació de les primeres diligències policials va més enllà del que es considera un termini raonable, en particular, en els casos de detinguts menors d'edat. Per aquest motiu, també cal insistir que el període de detenció d'una persona sigui el mínim imprescindible, i un cop finalitzades les diligències policials, s'ha de fer els possibles per traslladar-lo immediatament davant l'autoritat judicial corresponent. En cas que els motius de la demora obeeixin a altres causes, cal deixar-ne constància expressa.

Resposta de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

- El dipòsit de detinguts de la Policia Local del Prat de Llobregat disposa d'un espai adequat i exclusiu, sense portes ni reixes, reservat a menors. En l'hipotètic cas que hi hagués més d'una persona menor detinguda, les persones menors compartirien aquest mateix espai. En cas que concorri menors i dones, les dones podrien estar-se en cel·les individuals i els menors en aquest espai reservat per a ells. Si es donés la concurrència de menor, home i dona, hi ha diferents cel·les aïllades i individuals, i d'altres en què es poden distribuir els homes i les dones, i reservar l'espai sense reixes per a les persones menors.

- Quant a la vigilància amb càmera a la sala d'escorcolls, sempre s'havien reservat aquests espais sense filmació per preservar la intimitat de les persones detingudes en el moment de l'escorcoll. Actualment, hi ha una càmera de videovigilància a l'entrada del dipòsit que filma part de la sala d'escorcolls, però no tota. No obstant això, es considera procedent estimar aquesta recomanació. Respecte de la col·locació de cartells informatius cal manifestar que només quedava un espai per senyalitzar a l'antesala de l'àrea de persones detingudes, que ja ha estat senyalitzat.

- Pel que fa als tancaments dels lavabos i les dutxes del dipòsit, s'estudiarà la possibilitat de dotar-los d'algun element o suport que pugui conjuminar la seguretat i la intimitat de les persones detingudes.

- S'ha fet la mitjana de l'estada i les dades resultants no coincideixen amb les que es publiquen en l'Informe de l'ACPT (6 a 8 hores en persones adultes i de 5 hores en persones menors). Un estudi realitzat a partir de les darreres 100 detencions dona una mitjana de 5 hores d'estada en persones detingudes adultes i de 4,30 hores en persones menors. Amb relació a la detenció de persones menors, l'estada més o menys llarga no depèn de la voluntat de la Policia Local, sinó de la celeritat en l'actuació de la Fiscalia de Menors, ja que en cap cas la Policia Local pot prendre cap decisió sobre l'estat del menor fins que aquest òrgan hi hagi intervingut.

Per a la Policia Local de Martorell

- A banda dels registres amb els quals es treballa a la comissaria, cal que disposin d'una aplicació informàtica en què s'anotin tots els

aspectes relatius a la detenció d'una persona, des del mateix moment en què se la deté i durant la seva estada a les dependències policials i el trasllat posterior als Mossos d'Esquadra.

- També es recomana la instal·lació de cartells que informin de l'existència de càmeres de videovigilància.

- No es considera adequat, des d'una perspectiva de seguretat i d'intimitat, que el detingut ingressi per la porta general d'accés a les dependències policials i faci el mateix recorregut que el personal que hi treballa. Es recomana buscar algun espai alternatiu per on ingressar aquests detinguts.

- Mentre no hi hagi una separació estricta entre homes i dones, adults i menors, es recomana no fer servir l'àrea de custòdia per al col·lectiu de dones i de menors. En aquest sentit, es recomana que s'habiliti alguna habitació o sala on pugui romandre el detingut mentre es truca als pares o a la Fiscalia, en el cas de menors, o s'instrueixen les primeres diligències policials, en el cas de les dones.

- Finalment, atès l'estat de brutícia en què es troba el vàter de l'àrea de custòdia, es recomana que es desinfecti i s'adoptin les mesures oportunes per mantenir-lo net.

Resposta de l'Ajuntament de Martorell

El departament de l'Ajuntament encarregat de dur a terme aquests treballs de millora ja ha iniciat els projectes tendents a complir totes les recomanacions suggerides.

Per a la Policia Local de Mataró

- Cal adoptar alguna mesura per resguardar el vàter de l'interior de les cel·les de la vista de terceres persones. La ubicació actual no es considera idònia per preservar la intimitat i la dignitat de les persones detingudes.

- Les flassades que es faciliten al detingut s'haurien de rentar després de cada ús o bé articular algun altre sistema de recanvi.

Resposta de l'Ajuntament de Mataró

- Pel que fa a la recomanació d'adoptar alguna mesura per resguardar el vàter de l'interior de les cel·les de la vista de terceres persones, es va analitzar la situació amb un arquitecte tècnic i es va arribar a la conclusió que la solució més adequada era la col·locació d'una mampara divisòria metàl·lica amb cantons arrodonits i col·locada amb seguretat per evitar tant lesions com danys a la pròpia estructura. La instal·lació resta en espera d'aprovació pressupostària.

- Respecte a la recomanació sobre les flassades, actualment les que s'utilitzen són d'un sol ús i probablement s'hagi produït una mala praxi en el règim d'utilització i recanvi. Per tant, s'ha ordenat a la Policia Local de Mataró la compra d'un estoc suficient de flassades que permeti garantir-ne la renovació de forma adequada, així com la revisió del protocol de l'àrea de custòdia de detinguts per verificar si cal actualitzar-lo en el sentit de la recomanació efectuada.

Per a la Policia Local de Montcada i Reixac

- S'hauria d'instal·lar el cartell informatiu corresponent a l'espai destinat a la custòdia de detinguts.

- També es considera necessari proveir la comissaria d'un registre específic de detencions, més enllà de les diligències o les minuts policials que es facin. Es tracta de dos registres diferents i compatibles entre si que garanteixen que es disposa de tota la informació relativa al procés de detenció d'una persona.

- És recomanable que en el moment de lliurar el detingut als Mossos d'Esquadra es faci constar l'hora exacta en les diligències policials.

Resposta de l'Ajuntament de Montcada i Reixach

No hi ha resposta.

Per a la Policia Local d'Esplugues de Llobregat

- Cal recordar que no s'han de barrejar dins de l'àrea de custòdia persones majors d'edat amb menors. En el cas de dones, cal recordar que també s'han d'ubicar en dependències diferents dels homes.

Resposta de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

No hi ha resposta.

Per a la Policia Local de Vilafranca del Penedès

- Cal recordar que no s'han de barrejar dins de l'àrea de custòdia majors d'edat amb menors. En el cas de les dones, cal recordar que també s'han d'ubicar en dependències diferents a les dels homes.

Resposta de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès

No hi ha resposta.

Per a la Policia Local de Rubí

- Seria desitjable que la Policia Local de Rubí no exercís funcions de custòdia de detinguts i que totes les persones que poguessin arribar a detenir en l'exercici de les seves funcions es duguin directament a la comissaria dels Mossos d'Esquadra, on els agents locals podrien redactar la minuta corresponent.

- Mentre no s'articuli un protocol que faci possible això, caldria adequar els procediments i les instal·lacions de custòdia de la comissaria de la Policia Local en el sentit següent:

a) El temps mitjà d'estada del detingut a l'àrea de custòdia per a la tramitació de les primeres diligències sovint supera el temps mínim imprescindible. Per aquest motiu, cal insistir una vegada més que, un cop finalitzada la minuta policial o les diligències

policials, s'han d'adoptar els mesures necessàries per traslladar immediatament el detingut a les dependències dels Mossos d'Esquadra o, si escau, davant l'autoritat judicial. No és acceptable que, un cop concloues les diligències policials, no es pugui traslladar el detingut per algun motiu aliè a la voluntat del cos, més enllà de fer-ho constar expressament en el llibre de registre de detinguts i en l'aplicació informàtica.

b) Per motius de seguretat, en cap cas es pot accedir a la zona de custòdia amb armes de foc. Per això, no es considera que la ubicació actual de l'armer sigui el lloc idoni, de manera que cal traslladar-lo al punt d'accés a la zona de custòdia.

c) Cal senyalitzar la zona de custòdia amb els cartells informatius corresponents.

d) Mentre no s'articuli el protocol amb els Mossos d'Esquadra, cal adoptar algun tipus de mesura per assegurar que el vàter d'una de les dues cel·les està prou resguardat de la vista de terceres persones per garantir el respecte a la intimitat i la dignitat del detingut. També caldria pintar les parets de les cel·les.

e) El lloc on està dipositat actualment el contenidor d'agulles tampoc es considera que sigui el més adequat. Cal habilitar algun espai annex a l'àrea de custòdia per ubicar-lo.

Resposta de l'Ajuntament de Rubí

- La Policia Local de Rubí i el Cos de Mossos d'Esquadra tenen establert el manteniment d'una unitat de tramitació de diligències per a cada cos policial de forma permanent.
- Pel que fa al temps d'estada del detingut a l'àrea de custòdia, el trasllat o la seva posada en llibertat es produeix tan bon punt es finalitzen les diligències en virtut dels protocols establerts i en cap cas es produeix una demora que no sigui ocasionada per supòsits de prescripció de serveis de caràcter urgent.
- Per evitar l'accés amb armes a la zona de custòdia es va adquirir un armer d'utilització obligada i es realitzaran uns treballs d'adequació perquè disposi del grau d'operativitat desitjat. El procediment operatiu preveu el

dipòsit de l'arma abans de l'entrada i a la sortida de la persona detinguda de la cel·la i que no es produeixi l'estada del detingut amb personal armat a l'espai exterior d'aquestes.

- S'ha senyalitzat la zona de custòdia amb un cartell informatiu a l'accés.
- S'està valorant l'actuació més adequada per acabar de resguardar el vàter de la vista. Així mateix, s'han pintat les parets de les cel·les i s'ha incrementat la freqüència d'aquests treballs.
- Quant a la col·locació del dipòsit, cal dir que va ser puntual, atès que hi ha un altre lloc previst per a aquesta finalitat.

Per a la Policia Local de Sant Feliu de Llobregat

- Caldria que de les quatre cel·les de què disposa l'àrea de custòdia com a mínim tres fossin operatives.
- També cal instal·lar un armer fora de l'àrea de custòdia.

Resposta de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

- S'han donat instruccions perquè s'habilitin les tres primeres cel·les amb els seus corresponents matalassos i mantes. La quarta s'utilitzarà per guardar les bicicletes de la policia local.
- S'ha instal·lat un caixa forta que farà les funcions d'armer.

Per a la Policia Local de Sant Boi de Llobregat

- És un contrasentit que continuï havent-hi una cadira quan l'espai es fa servir com a magatzem. Així mateix, l'estat que presenta suposa un risc per a la seguretat de qualsevol persona.

■ No és acceptable que la informació facilitada per la mateixa comissaria sobre l'ús de l'espai visitat sigui contradictòria o diferent en funció del funcionari policial que hi hagi en aquell moment. Aquest fet genera confusió i inseguretat a l'Equip pel que fa a l'ús real que es fa d'aquest espai.

■ S'ha de fer notar que no s'ha pogut comprovar la resta mesures adoptades a l'interior de cadascuna de les habitacions perquè no disposen de les claus, sense una explicació raonable i comprensible dels motius.

Resposta de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

- S'ha retirat la cadira ubicada a la zona utilitzada com a magatzem.
- S'ha comunicat a l'estructura de comandaments de la Policia Local el contingut i l'ús dels dos magatzems.
- S'han inclòs dues claus que permeten accedir als dos magatzems, en un programari informàtic de gestió de claus, amb la finalitat de millorar-ne l'accés i auditar-ne l'ús.

Per a la Policia Local de Tremp

■ L'Ajuntament hauria de resoldre clausurar definitivament l'àrea de custòdia i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar.

Resposta de l'Ajuntament de Tremp

- S'han clausurat les instal·lacions de custòdia de detinguts de la Policia Local situades a la planta soterrània de la casa consistorial i s'han destinat a magatzem amb la identificació corresponent. Així mateix, s'ha inscrit en l'inventari municipal de béns aquest canvi de funció de l'equipament.

Per a la Policia Local de Granollers

■ S'hauria d'identificar amb els rètols oportuns la zona de videovigilància.

■ Les cel·les haurien de tenir càmeres de videovigilància.

■ L'armer hauria d'estar ubicat fora de l'àrea de custòdia.

Resposta de l'Ajuntament de Granollers

- S'han adoptat les mesures proposades, que ja s'han materialitzat.

Per a la Policia Local de Sant Cugat del Vallès

■ Les instal·lacions de què disposa actualment la Policia Local són clarament insuficients i es recomana que es traslladin a la nova seu com més aviat millor.

■ Un cop es faci el trasllat a la nova seu i es comenci a aplicar el nou protocol de relacions amb els Mossos d'Esquadra (consistent en el trasllat directe dels detinguts als Mossos d'Esquadra), es recomana que es valori la possibilitat de fer aquest protocol definitiu i de renunciar a dotar-se d'una àrea de custòdia pròpia.

■ En el cas que es dotin d'una àrea de custòdia a la nova seu, aquesta hauria de disposar d'una zona d'accés directe, vigilada amb càmera de videovigilància i degudament senyalitzada, de la mateixa manera que la sala d'escorcolls. L'armer s'hauria d'ubicar abans de la zona de custòdia i les cel·les haurien de disposar d'una zona per a menors d'edat i dones.

Resposta de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

- S'està treballant en l'estudi de la viabilitat de les observacions efectuades.

Per a de la Policia Local de Manresa

■ L'Ajuntament hauria de resoldre clausurar definitivament l'àrea de custòdia i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar. Igualment, en vista de

les dimensions d'aquesta zona, el més idoni seria que s'estudiés la possibilitat de reconvertir l'espai i donar a l'equipament un altre ús.

- També és recomanable que la Policia Local elabori una instrucció o circular que defineixi les normes d'actuació que afecten els detinguts i els trasllats de les persones detingudes sota responsabilitat seva.
- Finalment, i en relació amb la recomanació anterior, se suggereix que la Policia Local també disposi d'un llibre o un registre específic i únic de persones detingudes i, per tant, susceptible de ser requerit en qualsevol moment per l'autoritat judicial, pel Ministeri Fiscal o pel mateix Síndic de Greuges.

Resposta de l'Ajuntament de Manresa

- Es pren en consideració la recomanació de senyalitzar degudament l'espai de l'antic dipòsit de detinguts, que va deixar funcionar fa més de sis anys i funciona com a magatzem.
- Es disposa d'un llibre de registre a l'oficina de denúncies, en què consten totes les detencions efectuades per la Policia Local i que remet a l'expedient en què consten totes les diligències i actes relatives a la detenció. Atès que els detinguts arriben sempre a la comissaria dels Mossos d'Esquadra, és al seu llibre on consten tot els detinguts amb anotació clara de quin cos i quins agents han practicat cada detenció.

Per a la Policia Local del Vendrell

- En la mesura que el nombre de persones que ingressen detingudes a l'àrea de custòdia habilitada a aquest efecte és baix, que l'espai no compleix totes les garanties per fer les funcions de custòdia de detinguts i que no hi ha un servei de custòdia habilitat, el més recomanable seria traslladar totes les persones detingudes per la Policia Local a les dependències dels Mossos d'Esquadra, tenint en compte, a més, que el conveni signat entre ambdues policies ja preveu el trasllat dels detinguts.

Resposta de l'Ajuntament del Vendrell

- Se segueixen les pautes establertes en el conveni de col·laboració entre l'ajuntament i els Mossos d'esquadra, que estableix que "en el cas d'haver-hi persones detingudes, una vegada realitzades les diligències necessàries per part de la Policia Local, s'ha de fer una diligència de traspàs de l'atestat a l'OAC del cos de Mossos d'Esquadra amb la finalitat que la persona detinguda sigui ressenyada i presentada al jutjat de guàrdia. Des d'aquest moment, la persona detinguda queda sota la custòdia del cos de Mossos d'Esquadra".
- Amb tot, és cert que hi ha un cert espai temporal que els detinguts han de passar a la sala de seguretat mentre s'enllesteixen les diligències necessàries per poder lliurar els detinguts al cos de Mossos d'Esquadra, és a dir, el temps imprescindible per poder fer les gestions i el traspàs de diligències i de detinguts.

Per a la Policia Local de Mollet del Vallès

- L'àrea de custòdia de la comissaria no compleix les condicions mínimes necessàries per albergar-hi detinguts. En aquestes circumstàncies, el més recomanable és traslladar els detinguts directament als Mossos d'Esquadra en espera que s'inaugurin les noves dependències i se'n comprovin els serveis i la configuració.

Resposta de l'Ajuntament de Mollet del Vallès

No hi ha resposta.

Per a la Policia Local de Tortosa

- Cal col·locar una càmera de seguretat al pàrquing, en el punt d'entrada dels detinguts, i una altra al passadís que porta a l'espai de detenció, juntament amb els cartells informatius de l'existència de càmeres de videovigilància.
- Cal identificar el dipòsit de detinguts o l'àrea de custòdia amb un cartell.

- Per motius de seguretat, es considera més adequat que l'armer estigui situat just abans de l'accés a la zona de custòdia, al pàrquing.
- És recomanable que hi hagi un llibre de registre de detinguts específic per als menors d'edat.
- Cal pintar les parets de l'àrea de custòdia.

Resposta de l'Ajuntament de Tortosa

No hi ha resposta.

VII. CONCLUSIONS GENERALS

VII. CONCLUSIONS GENERALS

Sens perjudici del que s'exposa a la introducció i a les consideracions i conclusions relatives als diferents centres visitats en el decurs d'aquest 2014, que s'han recollit en l'apartat relatiu a les visites realitzades, a continuació, i en el primer punt, es presenten un seguit de recomanacions adreçades als diversos organismes que participen en el procés de custòdia de detinguts. En els punts posteriors s'inclouen les conclusions generals més rellevants dels centres visitats i que requereixen una atenció especial per part de cadascuna de les administracions competents.

a. Procés de custòdia de detinguts i funcions de policia judicial

- Que les comissaries de policia avisin els col·legis d'advocats immediatament després que es produeixi la detenció sense excuses ni demores.
- Que els col·legis d'advocats contactin sense dilacions amb el lletrat designat o el que pertoqui per torn d'ofici.
- Que l'advocat requerit assisteixi a la comissaria en un lapse de temps raonable i que es computi, si escau, el termini de vuit hores legalment establert a partir de l'avís.
- Que els col·legis d'advocats adverteixin del fet que la legislació europea relativa a l'assistència al detingut és aplicable, notòria i pública, i que adverteixin que si els cossos policials persisteixen a negar l'exercici d'aquests drets s'haurà de denunciar la comissió de delictes, d'acord amb l'article 537 del Codi penal.
- Que els agents dels cossos policials practiquin les diligències sense demores indegudes.
- Que, un cop practicades les diligències necessàries –tal com prescriu l'article 520 LECrim–, els detinguts siguin immediatament traslladats davant l'autoritat judicial.
- Que els jutjats de guàrdia estiguin en disposició de rebre detinguts durant el màxim lapse de temps possible (de 08.00 a 22.00 hores).
- És convenient procedir a una clarificació normativa que resolgui les incoherències i les insuficiències del marc legal autonòmic, amb un catàleg de les funcions de policia judicial que corresponen al Cos de Mossos d'Esquadra, que exerceix la funció de policia ordinària i integral, i de les funcions pròpies i complementàries que poden desenvolupar les policies locals.
- En cada municipi, en els convenis que es poden signar entre el Departament d'Interior i cada ajuntament s'han de enumerar i concretar les funcions de policia judicial que, segons les dimensions, circumstàncies i possibilitats respectives, poden desenvolupar les policies locals corresponents d'entre les que determina el catàleg que estableixi la legislació autonòmica.
- L'assumpció de la competència per part d'algunes policies locals per instruir atestats per atemptats o resistència contra agents de l'autoritat municipal, i fins i tot contra les autoritats o els funcionaris municipals, no té justificació tècnica ni pràctica i resulta inconvenient pel risc de confondre la condició subjectiva de víctima o de testimoni, amb la d'instructor, que necessàriament ha d'estar revestida d'objectivitat i imparcialitat.
- Cal evitar el fet que grans municipis com ara Barcelona disposin d'una estructura permanent de recursos humans, instal·lacions i funcions dedicada a activitats de planificació de política criminal. D'una banda, no estan justificades, ja que excedeixen el que permeten les normes vigents i, de l'altra, no s'adiuen amb l'existència a Catalunya d'un model de policia integral
- El trasllat dels detinguts a càrrec de la Policia Local des del municipi en què s'ha produït la detenció fins a un altre on hi hagi dependències de Mossos només és admissible legalment quan està previst en els convenis subscrits entre l'ajuntament i el Departament d'Interior o en els plans de coordinació aprovats per aquest. En qualsevol cas s'han d'evitar les disfuncions administratives o organitzatives que impliquen dilacions derivades de trasllats extramunicipals per a la posada a disposició dels Mossos o més de dos trasllats successius, ja que afecten

negativament els drets de les persones detingudes.

- Finalment, en aquest apartat es proposa, com ja es va formular en l'informe anterior, que totes les àrees de custòdia de la policia local que presentin deficiències estructurals (impossibilitat de separar detinguts, manca d'eines de treball, inadequació d'instal·lacions) deixin d'actuar com a dipòsit de detinguts, i que siguin les dependències de custòdia dels Mossos d'Esquadra de la localitat o la zona en qüestió les que facin aquestes funcions

b. Comissaries de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra

- Es continua constatant que la sol·licitud d'assistència lletrada es fa en el moment en què s'ha de prendre declaració al detingut i, per tant, un cop els agents policials han finalitzat la instrucció de les diligències policials.

- Es continua observant que no està protocol·litzat el sistema de recanvi de flassades, sinó que depèn del servei d'administració de cada comissaria decidir sobre la periodicitat amb què es canvien.

- Es continua constatant que a les sales d'escorcoll de la majoria de comissaries visitades hi ha el cartell informatiu de l'existència de càmera d'enregistrament d'imatges, però no de so.

- Es continua observant que els furgons de trasllat de detinguts inspeccionats encara no estan dotats de videovigilància i encara hi ha furgons que no incorporen les mesures de seguretat per traslladar i protegir els ocupants del vehicle amb totes les garanties.

- En moltes de les dependències visitades es continua detectant una manca de netedat, en particular a les parts de les cel·les i a les plaques turques.

- Es continua constatant que en algunes comissaries la custòdia d'homes i de dones és compartida, malgrat que s'informa que s'adopten les mesures per garantir-ne una separació estricta.

- Si bé teòricament el sistema informàtic policial hauria de substituir el llibre oficial de

registre d'entrada i de sortida de detinguts, s'observa que la majoria de comissaries treballen amb els dos instruments.

- En algunes comissaries s'ha observat que hi ha material divers, moltes vegades intervingut judicialment, deixat de qualsevol manera als pàrquings exteriors o a les rescloses, la qual cosa pot resultar un element de risc per al detingut i per als agents policials.

- S'observa que hi ha comissaries que tenen àrea de custòdia de detinguts que no es fa servir, sense que hi hagi constància que hagin estat donada de baixa.

c. Comissaries de policia local o guàrdia urbana

- Es continua observant una casuística diferent entre les funcions que la policia local pot fer com a policia judicial. En particular, pel que fa a la custòdia i el trasllat del detingut, es constata el següent:

- Polícies locals que no tenen àrea de custòdia i tenen protocol·litzat lliurar els detinguts als Mossos d'Esquadra amb l'acta de lectura de drets, l'informe de reconeixement mèdic del detingut i la minuta policial. Pel que fa a la realització de la minuta policial, hi ha polícies locals que la fan a les comissaries dels Mossos d'Esquadra i d'altres que la redacten a les seves dependències.

- Polícies locals que custodien detinguts per delictes dels quals assumeixen la instrucció fins que queden en llibertat o els passen a disposició judicial (generalment, delictes contra la seguretat viària i violència de gènere) i, pel que fa a la resta de detinguts, els traslladen a dependències de Mossos d'Esquadra.

- Polícies locals que tenen unitats d'investigació i tenen atribuïda la competència per a la instrucció dels atestats amb detinguts per delictes de fins a tres anys de presó.

- Hi ha algunes polícies locals que tenen protocol·litzat amb els Mossos d'Esquadra que aquests els recullin les persones que detenen.

- Es continua observant que hi ha polícies locals que custodien detinguts i en canvi no tenen llibre de registre d'entrada i de sortida

de detinguts o tenen el llibre, però no emplen diligentment tots els camps, com ara l'hora de sortida del detingut.

- Es detecta que hi ha algunes policies locals que tenen un sistema propi de registre de detinguts.
- Es continua constatant que algunes de les dependències visitades tenen sistemes de videovigilància, però no tenen els cartells informatius deguts. D'altres, tampoc no disposen de cap cartell que identifiqui les àrees de custòdia com a tals.
- Es continua observant que la majoria de dependències visitades tenen unes instal·lacions amb deficiències que impedeixen garantir la integritat física i la seguretat del detingut i dels mateixos agents.
- Es continua detectant que la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats la fan en el cas d'atestats amb detinguts dels quals assumeixen la instrucció. Per a la resta en què no són competents fan les primeres diligències policials, però informen el detingut que el dret a designar advocat es farà efectiu tan bon punt sigui traslladat a dependències policials dels Mossos d'Esquadra.
- Es continua observant que encara hi ha algunes dependències en què l'accés a la zona de custòdia es fa amb armes amb el perill que això suposa per a la seguretat dels detinguts i dels mateixos agents.

d. Centres penitenciaris

- Tenint en compte que els departaments d'infermeria dels centres penitenciaris són un entorn terapèutic en què les mesures restrictives, com ara les contencions i l'aïllament, responen a criteris mèdics, s'observa que els interns no reben el mateix tractament que rebrien com a pacients de centres civils. En particular, en el tema de la posició de la contenció, que segons la Circular 3/2004 és preferentment de decúbit ventral i la praxi habitual als hospitals és de decúbit supí.
- S'observa que no hi ha un pla de formació continuada en els procediments sobre l'aplicació de mesures de contenció per part

dels funcionaris que apliquen aquest tipus de mesura.

- Es continua constatant que els funcionaris de vigilància penitenciària incompleixen la normativa d'anar identificats, de manera generalitzada en el cas del Centre Penitenciari de Ponent.
- Es continua incomplint la recomanació sobre la instal·lació de càmeres de videovigilància a les sales d'escorcolls.
- La situació de les cel·les d'aïllament i/o contenció a la segona planta del Departament d'Ingressos del Centre Penitenciari de Ponent i del Departament d'Infermeria del Centre Penitenciari Quatre Camins incrementa notablement la probabilitat de lesions, tant a funcionaris com a interns, en cas d'agitacions, en la mesura que els malalts o interns han de pujar, o els han de pujar, per les escales.
- La majoria de centres penitenciaris visitats no tenen un protocol específic de realització de proves radiològiques, llevat del Centre Penitenciari Ponent.

e. Centres residencials d'acció educativa que acullen infants de patologia mental, centres d'educació intensiva i centres terapèutics on s'atenen infants i adolescents

- En general, s'aprecia que les contencions no s'apliquen de manera excepcional i limitada, i de vegades les practica directament el personal de seguretat i en alguns casos també hi participen altres nois i noies.
- Els centres d'educació intensiva, que d'acord amb la llei tenen com a objectiu donar resposta educativa i assistencial a adolescents i joves que presenten alteracions conductuals, atenen adolescents amb patologia mental sense la formació i la dotació del personal adequat ni de professionals de salut mental que donin suport a l'equip educatiu del centre.
- Les sancions que s'apliquen als centres residencials intensius i terapèutics no s'ajusten a la normativa, tant pel que fa a la infracció comesa (incompliment de deures greument perjudicials per a la convivència),

com a la durada (tres dies) i les condicions de les sancions (tancaments a les habitacions durant més temps del previst i sense la sortida preceptiva).

- S'aprecia una manca d'informació i de recursos dels nois i noies per poder comunicar-se amb qualsevol altra institució o organisme, a fi de poder presentar les seves queixes (manca de correu postal, electrònic). Es recorda la necessitat de garantir el dret de queixa de tots els infants en centres de protecció, tant a la DGAIA com a la Fiscalia i el Síndic de Greuges, d'acord amb la Carta de drets i deures dels infants tutelats.
- El personal encarregat de l'ús d'aquest tipus de mesures restrictives requereix formació especialitzada, la qual cosa contribuiria a reduir-ne la freqüència i millorar les condicions en què s'apliquen.

f. Centres geriàtrics

- S'observa que els centres visitats no tenen un registre independent de contencions que en reculli, a més del nombre, el motiu, el

tipus, la durada i altres característiques, la qual cosa permetria el control general de la mesura i la introducció de millores.

- Sobre les prescripcions farmacològiques dels residents, es detecta que hi ha dades que no estan especificades en les prescripcions mèdiques o bé no hi consta la prescripció informatitzada de la medicació, la qual cosa fa recomanable ser especialment curós amb aquests registres.
- S'observa que hi ha algun centre que no disposa de les històries clíniques informatitzades, sinó que la història en paper està fragmentada per als diferents professionals, fet que impedeix consultar en qualsevol moment del procés assistencial totes les dades d'un pacient.
- Es constata que en casos en què l'estat de deteriorament cognitiu dels residents els impedeix que puguin manifestar lliurement la seva voluntat en el moment d'ingressar en establiments residencials, són els familiars els que actuen en nom seu, la qual cosa fa recomanable que es revisi el protocol d'autorització d'aquests ingressos, a fi que hi hagi un control judicial de l'internament.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

